

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΜΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΝΤΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Εἰς τὴν σκοτεινότεραν γωνίαν ἐνὸς ὑπογείου, ὀπίσω ἀπὸ ἐν βαρέλιον, ἡ κυρὰ Ποντίκαινα ἔχει τὴν φωλεάν της. Ἐκεῖ, ἐπάνω εἰς τεμάχια βαμβακίου, χαρτίου, μαλλίου καὶ διαφόρων ἄλλων μαλακῶν πραγμάτων ἀναπαύονται τὰ μικρὰ παιδία της. Τὰ ποντικάκια χθὲς τὸ πρῶτ' γεννηθέντα μόλις ἔχουν μέγεθος ἐνὸς λεπτοκαρύου· οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν εἶνε ἀκόμη κλειστοί, καὶ μολονότι δὲν ἔχουν ἀκόμη τρίχας ἡ κυρὰ Ποντίκαινα τὰ εὐρίσκει ὅτι εἶνε πολὺ ὠραῖα. Τὰ ὀμμάτιά της λάμπουν ἀπὸ εὐχαρίστησιν ὅταν τα βλέπῃ τοῖς δίδει νὰ πίνουν γάλα, τὰ θωπεύει καὶ τα μετρεῖ κάθε στιγμὴν, διότι ἂν συνέβαινε νὰ χαθῇ κανὲν ἀπ' αὐτὰ θὰ ἔλυπετο κατάκαρδα.

Τὰ ποντικάκια μεγαλόνουν πολὺ γρήγορα, διότι ἔχουν πολὺ καλὴν ὄρεξιν· ἔπειτα ἀπὸ μίαν ἐβδομάδα τὸ σῶμά των ἐσκαπσθή ἀπὸ εὐμορφαις στακτεταῖς τρίχαις καὶ τὴν δεκάτην τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τότε ποὺ ἐγεννήθησαν ἤνοιξαν τὰ ὀμμάτιά των.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ κυρὰ τῆς μητρός των ἦτο μεγάλη, ἔτρεξε γρήγορα εἰς τὸ ὀψοφυλάκιον τοῦ μαγειρείου διὰ νὰ τοῖς φέρῃ ἐν τεμάχιον τυρίου.

Τὸ τυρίον ἐκεῖνο ἐφάνη τόσο ὠραῖον εἰς τὰ ποντικάκια, ὥστε δὲν ἤθελον πλέον νὰ πίνουν γάλα· δι' αὐτὸ λοιπὸν ἡ μητέρα των ἔτρεχεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὸ ὑπόγειον εἰς τὸ μαγειρεῖον διὰ νὰ τοῖς πηγαίνῃ τροφήν.

Μίαν ἡμέραν, πρῶτ' πρῶτ', ἡ κυρὰ Ποντίκαινα ἔβγαλε τὰ παιδία της ἀπὸ τὴν φωλεάν, τὰ ἐπεριπάτησεν εἰς τὸ ὑπόγειον, ἔπειτα, ἀφ' οὗ τα ἐμάζευσεν τριγύρω της, ἐκάθησεν εἰς τὰ ὀπίσθια της πόδια καὶ τοῖς ὠμίλησεν ὡς ἑξῆς:

— Ἀγαπητὰ μου παιδιὰ, σήμερον φθάνετε εἰς τὴν δεκάτην πέμπτῃν ἡμέραν σας· ἕως τώρα σὰς ἐπεριποιήθηκα πάντοτε ὡς καλὴ μητέρα· σὰς ἔθρεψα μὲ τὸ γάλα μου καὶ μόλις ἐδυνάμωσαν τὰ δόντια σας, τὸ ξεύρετε, τὰ λεπτοκάρυα, νὰ παξιμάδια, τὰ δαυκία δὲν σας ἔλειψαν· ἀλλὰ τώρα ἐγείνατε γνωστικά ποντικάκια, εἰσθε ἀρκετὰ μεγάλα ὥστε νὰ ζῆτε μόνα σας. Σεῖς, υἱοί μου, νὰ εἰσθε καλοὶ καὶ περιποιητικοὶ πρὸς τὰς ἀδελφάς σας, καὶ σεῖς, θυγατέρες μου, ἂν ἀποκτήσετε παιδιὰ, νὰ τα περιποιεῖσθε ὅπως σὰς ἐγώ. Ἡ ζωὴ τῶν ποντικῶν εἶνε γεμάτῃ ἀπὸ κινδύνους· δι' αὐτὸ πρέπει νὰ προσέχετε πάντοτε. Ἐχετε τὰ μάτια σας καὶ τ' αὐτιά σας ἀνοικτὰ εἰς κάθε στιγμὴν τῆς ἡμέρας. Πλησιάσατε τώρα, θὰ σας δείξω πῶς ἡ μαγείρισσα πιάνει τοὺς ἀσυλλογίστους ποντικούς.

Βλέπετε αὐτὸ τὸ μικρὸ σπιτάκι μὲ τὰ πέντε στρογγυλὰ δωμάτια γεμάτα ἀπὸ τόσο ὠραῖα πράγματα; εἶνε ποντικοπαγίδα· ἂν ἐμβῇτε ἐκεῖ μέσα, ἐχαθήκατε.

Μόλις ἤκουσαν αὐτὰς τὰς λέξεις τὰ ποντικάκια ἔφυγαν κατατρομαγμένα.

Ἡ κυρὰ Ποντίκαινα τὰ ἐμάζευσεν τριγύρω της πάλιν, μὲ πολὺν κόπον, καὶ ἐξηκολούθησε:

— Τὸ ψημένον τυρὶ ἔχει πολὺ ὠραῖαν μυρωδιάν ἡ ὁποία θὰ σας ἐλκύσῃ βέβαια, ἀλλ' ἐδῶ, εἰς τὸ ὑπόγειον μὴ τρώγεται ποτε ἀπ' αὐτό, διότι το βάζουν διὰ νὰ σας πιάσουν. Τώρα, ἂν κατὰ τύχην συναντήσετε ἐν ζῶον μεγαλειότερον ἀπὸ σὰς, μὲ κίτρινα μάτια, μὲ μουστάκια μεγάλα, κρυφθῇτε τὸ γρηγορώτερον, διότι εἶνε γάτος καὶ θὰ σας καταβροχθίσῃ ἀμέσως. Αὐτὸς ἔφαγε τὸν πατέρα σας. Ἐγὼ ἀκόμη καὶ ἄλλα πράγματα νὰ σας εἰπῶ ἀλλὰ θὰ σας εἰπῶ αὐρίον. Σήμερον εἶμαι πολὺ κουρασμένη καὶ θὰ σας δείξω μόνον τὸ μέρος ὅπου θὰ εὐρίσκετε τὴν τροφήν σας· ἔλατε κατόπιν μου.

Ἡ κυρὰ Ποντίκαινα πηδᾷ εἰς ἐν βαρέλιον, ἀναρριχᾷται εἰς ἓνα στύλον καὶ σταματᾷ.

— Βλέπετε αὐτὴν τὴν τρύπαν, εἶπε, εἶνε ἡ εἴσοδος ἐνὸς διαδρόμου τῶν ποντικῶν, ὁ ὁποῖος πηγαίνει εἰς τὸ ὀψοφυλάκιον τοῦ μαγειρείου. Τὸν διάδρομον τοῦτον ἔσκαψαν οἱ πρόπαπποι καὶ αἱ προμᾶμαι σας καὶ πρέπει νὰ αἰσθάνεσθε εὐγνωμοσύνην δι' αὐτούς.

Τὰ ποντικάκια παρακολοθοῦν μὲ μεγάλην δυσκολίαν τὴν μητέρα των· διότι ὁ διάδρομος εἶνε σκοτεινὸς καὶ κάμνει πολλοὺς γύρους. Τέλος πάντων ἔφθασαν! Τί ὠραῖαν εὐωδίαν ἀναπνέουν ἐκεῖ! Νὰ ἓνα χοιρομέρι.

— Φάγετε, λέγει ἡ μητέρα των, κάμνει καλὸν εἰς τὰ ποντικάκια.

Ὀλίγον παρέκει κρέας, γλυκίσματα, ζάχαρις. — Ὁραῖα! λαμπρά! λέγουν τὰ ποντικάκια, ὀρμῶντα εἰς ὅλα, συχνὰ θὰ ἐρχώμεθα ἐδῶ νὰ τρώγωμεν.

Ἐξῆς μικρὰ κραυγὴ ἀκούεται εἰς τὸ βάθος τοῦ ἐρμαρίου, ἡ κυρὰ Ποντίκαινα τρέχει πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, σκαρταλῶν εἰς ἐν ψωμί καὶ τί βλέπει; Ἐν παιδί της ἔπεσε μέσα εἰς τὸ δοχεῖον τοῦ γάλακτος. Τὸ φωνάζει, ἀπλόνει τὸ πόδι της, προσπαθεῖ νὰ το βοηθήσῃ νὰ σηκωθῇ, ἀλλὰ γλιστρᾷ καὶ οἱ κόποι της πηγαίνουν μάταιοι.

Ἐπειτα ἀπ' ὀλίγον, τὸ ποντικάκι ἀπὸ τὸν πολὺν κόπον ἔπαυσε νὰ ζῇ καὶ τὸ μικρόν του σῶμα ἀναβῇ εἰς τὸ βάθος τοῦ δοχείου. Τότε ἡ κυρὰ Ποντίκαινα, μὲ τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάτια, φωνάζει τὰ ἄλλα παιδιὰ της καὶ καταβιβάζει ὀλίγου εἰς τὸ ὑπόγειον.

— Ἐγὼ μεγάλην, πολὺ μεγάλην ἀνησυχίαν, εἶπε, δὲν τολμῶ νὰ σας ἀφήσω νὰ τρέχετε μόνα, διότι μόλις ἐκάμαμεν ἓνα περίπατον καὶ ἔχασα ἓνα παιδί.

— ὦ! μὴ φοβῆσαι, εἶπον τὰ ποντικάκια, θὰ εἴμεθα πολὺ φρόνιμα.

— Καλὰ λοιπὸν, πηγαίνετε, εἶπεν ἡ μητέρα, καὶ προσέχετε νὰ σας γίνῃ μάθημα τὸ δυστύχημα τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς τὴν μικράν σας ἀδελφήν.

Καὶ φεύγουν, πηδοῦν ἀπ' ἐδῶ ἀπ' ἐκεῖ, δεξιά, ἀριστερά καὶ θέλουν νὰ τα ἰδοῦν ὅλα καὶ νὰ χώσουν παντοῦ τὴν μύτην των.

Ἄλλ' ἀπαντοῦν ἐδῶ καὶ τί καινούργιον: μερικάς ἀδειας φιάλας.

— Τί εἶνε αὐτό; εἶπε μία μικρὰ ποντικίτσα, χῶσασα τὴν κεφαλὴν της εἰς τὸ στόμα μιᾶς φιάλης.

— Οὐφ! εἶνε κατασκῶτια μέσα, μὴν πᾶμε.

— Τί παράξενον πρᾶγμα, εἶπεν ἓνα ποντικάκι ἀναρριχθὲν ἐπάνω εἰς ἐν φανάριον. Ἄ! ἄ! ἄ! ἴθαρρῶ ὅτι ἔχει κατὶ ὠραῖον μέσα· ἡ θύρα του εἶνε κλειστὴ ἀλλ' ἔχει μίαν εἴσοδον ἀπὸ 'πάνω, ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρῶ νὰ ἐμβῶ!

Καὶ ἐμβαίνει.

— Εἶνε πολὺ ὠραῖα ἐδῶ, εἶπε τρώγων ἐν τεμάχιον ἀλειμματοκηρίου, καταβῇτε καὶ σεῖς ἀδελφοί μου,

ΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Τί θὰ συνέβαινεν ἂν δὲν ὑπῆρχον νομίσματα; Ὁ Μαστραγιάννης ὁ ὑποδηματοποιός, ὅλην τὴν ἡμέραν κάμνει ὑποδήματα, δὲν εἰμπορεῖ λοιπὸν νὰ κάμῃ καὶ ὅσον ψωμί τοῦ χρειάζεται. Ἀμα λοιπὸν ἐτελείωνεν ἐν ζευγάρῳ ὑποδήματα, θὰ ἐπήγγεινε μὲ αὐτὰ εἰς τὸν ἀρτοποιῶλην.

— Ἀρτοποιῶλη, δώσε μου ψωμί, νὰ σου δώσω ὑποδήματα.

— Ὑποδηματοποιεῖ, δὲν μου χρειάζονται ὑποδήματα, ἀλλὰ ξύλα διὰ ν' ἀνάψω τὸ φουρνόν μου· φέρε μου ξύλα, νὰ σου δώσω ψωμί.

Ὁ Μαστρογιάννης πηγαίνει μὲ τὰ ὑποδήματά του εἰς τὸν ξυλοπώλην:

— Ξυλοπώλη, νὰ ὑποδήματα, δώσε μου ξύλα, διὰ νὰ τα 'πάγω εἰς τὸν ψωμῶν.

Καὶ ἂν ὁ ξυλοπώλης δὲν χρειάζεται ὑποδήματα, πόσον καιρὸν ὁ Μαστρογιάννης θὰ γυρᾷ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μὲ ἀδεια κοιλιὰ ἀπὸ θύραν εἰς θύραν μὲ τὰ ὑποδήματά του, ἀντὶ νὰ κάθῃται εἰς τὸ ὑποδηματοποιεῖόν του νὰ ἐργάζεται;

Δι' αὐτὸ λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι ἐπενόησαν τὸ νομίσμα, δηλαδὴ κατὰ τὸ ὅποιον νὰ το ἀλλάξῃ κανεὶς μὲ κάθε εἶδος πρᾶγμα. Ὁ Μαστρογιάννης θὰ πωλήσῃ τὰ ὑποδήματά του εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τα χρειάζονται καὶ αὐτοὶ θὰ του δώσουν μερικά νομίσματα· αὐτὰ τὰ νομίσματα θὰ τ' ἀλλάξῃ καὶ θὰ λάβῃ διάφορα πράγματα· ἀπὸ τὸν ἀρτοποιῶλην ἄρτον, ἀπὸ τὸν κρεοπώλην κρέας, ἀπὸ τὸν ράπτῃν ἔνδυμα. Τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀρτοποιῶλης χρειασθῇ ὑποδήματα

διότι δὲν εἰμπορῶ νὰ σας φέρω ἀπ' αὐτὸ ποῦ τρώγω. Ἀλλὰ τ' ἄλλα ποντικάκια καθήμενα ἐπάνω εἰς τὸ φανάριον ἐσκέπτοντο ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἐδῇ κανεὶς ἀπὸ ἔμβη μέσα εἰς τὸ φανάριον.

Ὅταν τὸ ποντικάκι ἠθέλησε ν' ἀναβῇ, τὰ πόδια ἐγλίστρησαν ἐπάνω εἰς τὸ γυαλί καὶ μὲ ὅλας του τὰς προσπάθειας ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ φυλακισμένον.

— Ἐνα κομμάτι λαρδί! ἓνα κομμάτι λαρδί! ἐφώνησεν ἓνας ἄλλος ποντικός.

— Ποῦ, ποῦ; ἐρωτοῦν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη.

— Ἐκεῖ εἰς αὐτὸ τὸ συρματένιο σπίτι.

— Σταθῇτε! σταθῇτε! μὴν πᾶτε! εἶπεν ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός, μπορεῖ νὰ εἶνε ποντικοπαγίδα!

Πιθάνον εἶπαν τὰ ποντικάκια, ἃς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν μητέρα μας πρὶν μας συμβῇ κανὲν νέον δυστύχημα.

Τὴν ἐσπέραν ἡ κυρὰ Ποντίκαινα ἦτο πολὺ λυπημένη· λέγουν ὅτι ἀπὸ τὸν καῦμόν της διότι ἔχασε τὰ δύο παιδιὰ της ἔμεινεν ἀσθενὴς πολλὰς ἡμέρας.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

θὰ πάρῃ μερικά νομίσματα, τὰ ὁποῖα τοῦ εἶχον δώσει ἄλλοι καὶ ἐπῆραν ψωμί, καὶ θὰ ὑπάγῃ ν' ἀνταλλάξῃ αὐτὰ μὲ ἐν ζευγὸς ὑποδημάτων.

Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν νομισμάτων ἐξέλεξαν μέταλλα σπάνια, τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον· ἐπειδὴ εἶνε σπάνια, εἶνε πολυτίμα· καὶ μὲ μικρὸν βάρος ἀντιπροσωπεύουν μεγάλην ἀξίαν. Τὰ νομίσματα εἶνε στρογγυλά, διὰ νὰ ἐμβαίνουν εὐκόλως εἰς τὰ θυλάκια. Τὸ κράτος κατασκευάζει αὐτὰ καὶ ἐγγυᾷται διὰ τὴν ἀξίαν των, διὰ νὰ ἔχουν ὅλοι ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ νομίσμα καὶ νὰ γνωρίζουν ὅτι τὸ καθὲν ἀπ' αὐτὸ ἔχει πραγματικῶς τὴν ἀξίαν, ἡ ὁποία εἶνε γραμμὴν ἐπάνω του.

Ὅταν ὁ Μαστρογιάννης ἔχει μέσα εἰς τὴν σακούλαν του μίαν λίραν χρυσὴν καὶ ἐν τάλλῃρον, εἰμπορεῖ ν' ἀγοράσῃ μὲ αὐτὰ πολλὰν εἰδῶν πράγματα. Τοῦτο δὲν εἶνε περισσότερον εὐχάριστον παρὰ νὰ περιφέρῃ δύο ἢ τρία ζεύγη ὑποδημάτων νὰ τοῦ τ' ἀλλάξουν μὲ ἄλλα πράγματα;

Ἐκαστος ἄνθρωπος κάμνει τὸ ἐπάγγελμα τὸ ὅποιον ἔμαθε καὶ παράγει ἐν εἶδος μόνον ἐμπορεύματος· ἀλλ' ἕκαστος ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκην τῶν ἐμπορευμάτων τὰ ὁποῖα παράχουν οἱ ἄλλοι. Χωρὶς τὴν ἀνταλλαγὴν κανεὶς δὲν εἰμπορεῖ νὰ ζήσῃ τὰ νομίσματα καὶ κάμνουν εὐκόλως τὴν ἀνταλλαγὴν. Τὰ νομίσματα τὰ κερδίζομεν μὲ τὴν ἐργασίαν μας καὶ ἐξοδεύομεν αὐτὰ διὰ νὰ πληρώσωμεν τὴν ἐργασίαν τῶν ἄλλων, καὶ τοῦτο μᾶς ἐνθυμίζει ὅτι ὅλοι ἔχομεν ἀνάγκην οἱ μὲν τῶν δέ.

— Με έρωτήσατε διατί ο οἶνος προξενεῖ τὴν παραρροσύνην, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα εἶδετε πρὸ ὀλίγης ὥρας. Θὰ σᾶς το ἐξηγήσω ἐν συντόμῳ. Ὁ οἶνος περιέχει καὶ οἰνόπνευμα, ὡς εἰξεύρετε ἀπὸ τὸ σχολεῖον.

Τὸ οἰνόπνευμα ἔχει μεγάλην ἐπίδρασιν εἰς τὸ νευρικόν μας σύστημα. Ὅταν πίνεται εἰς δόσεις μικρὰς καὶ ὅταν πρέπη, δὲν βλάπτει τὴν υγίειαν· ἀλλ' ὅμως ὅστις κάμνει κατάρχησιν, δηλητηριάζεται, ἰδοὺ καὶ τὸ δεῖγμα, ἀγαπητά μου παιδιὰ, τὸ βλέπετε ἐνώπιόν σας.

Καὶ ἔδειξεν ὁ διδάσκαλος τὸν κοιμώμενον. Ἐπειτα ἐξηκολούθησε:

Μόλις εἰσέρχεται τὸ οἰνόπνευμα εἰς τὸν στόμαχον, καὶ εὐθὺς το ἀπορροφῶν αἱ φλέβες καὶ ἀναμειγνύεται μετ' αὐτὰς, τὸ ὁποῖον το μεταφέρει εἰς τὸν ἐγκέφαλον. Ἐκεῖ δὲ γίνεται πού γίνεται ἡ φοβερὰ ἐνέργεια τοῦ οἰνοπνεύματος! Κατὰ πρῶτον προξενεῖ ὀλίγον ἐρεθισμόν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ταραττεῖ τὸ λογικόν καὶ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τέλος πάντων τοῦ πέρνει τὸν νοῦν καὶ δὲν εἴμπορεῖ νὰ σκέπτεται, καὶ τότε, παιδιὰ μου, κάμνει μυρίας μυρίας καὶ τρέλλας.

Ὁ διδάσκαλος ἐσιώπησε καὶ παρατηρῶν τοὺς νέους εἶπε πρὸς αὐτοὺς:

— Εἰσθε βέβαια μαθηταὶ σχολείου.

— Μάλιστα, κύριε.

— Λοιπὸν ἐμάθετε ὅτι ὁ Λυκοῦργος, ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης, ἐξέθετε τοὺς μεθύοντας Ἑλλώτας εἰς τὴν θέαν τῶν νέων, διὰ νὰ βλέπωσι τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν δυστυχῶν ἐκείνων δούλων, καὶ νὰ αἰσθάνωνται ἀποτροπὴν πρὸς τὴν μέθην. Καὶ ὁ Πιττακός, ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τῶν ἐπτά σοφῶν τῆς Ἑλλάδος, ὥρισεν ὅτι ὅστις πράξη ἔγκλημα ἐπάνω εἰς τὴν μέθην του, νὰ τιμωρῆται μετ' ἐκείνου διπλασίαν, παρὰ ἐὰν ἤθελε το πράξη νηστικός. Τὰ εἰξεύρετε βέβαια αὐτά.

— Μάλιστα, μάλιστα, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Μοντανῆς, τὰ ἐμάθομεν εἰς τὸ σχολεῖον.

— Λοιπὸν ὁ δυστυχὴς οὗτος τὸν ὁποῖον πολὺ λυποῦμαι διότι τον γνωρίζω ἀπὸ μικρὸν παιδάκι καὶ τον εἶχα καὶ μαθητὴν μου, ὁ δυστυχὴς οὗτος ἦτο παράδειγμα καλοῦ υἱοῦ, ἐνυμφεύθη ἔπειτα καὶ ἔγινε σύζυγος ἐξαιρετος καὶ ἀριστος οἰκογενειάρχης. Ἦτο ἀνθρώπος φιλοπυνώτατος, πρῶτος πρῶτος αὐτὸς ἐσηκώετο τὸ πρῶτ καὶ τελευταῖος ἐπαιγίαζε.

Ἡμέραν τινὰ ἐδυστύχηεν. Ἐντὸς ἐνός ἔτους ἔχασε τὴν γυναῖκά του καὶ τὰ τέκνα του. Δὲν εἶνε μικρὸν πᾶν· νὰ χάσῃ τις τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποῖους ἀγαπᾷ. Ἀπὸ τὴν λύπην του περημέλησε τὴν ἐργασίαν του, ἔκαμε χρῆν δεξιὰ καὶ ἀριστερά, δὲν εἶχε νὰ τα πληρώσῃ εἰς τὴν προθεσίαν, καὶ οἱ δανεισταὶ ἔκμαν κατάσχασιν τῆς οἰκίας του καὶ του ἐπώλησαν τὰ ὀλίγα του ὑπάρχοντα ὅπου εἶχεν.

Ὁ δυστυχὴς ὅταν εἶδεν ὅτι τον ἐδίωξαν ἐκ τῆς οἰκίας ὅπου εἶχε γεννηθῇ καὶ ὅπου εἶχον ἀποθάνῃ οἱ γονεῖς του, ἡ σύζυγός του καὶ τὰ τέκνα του, καὶ ὅπου ἠλπικεν ὅτι θὰ ἀποθάνῃ καὶ αὐτός, ἀπηλπίσθη τὸτον πολὺ ὥστε καὶ αὐτὸς δὲν εἰξεύρε τί κάμνει. Ὁλίγον ἔλειψε νὰ του φύγῃ ὁ νοῦς του. Ὁ Ἀνδρέας Λιγουλᾶκης, οὕτως ὀνομάζεται ὁ δυστυχὴς, πρῶτ πρῶτ ἐσηκώετο καὶ ἐγύριζεν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς μέρη ἐρημικά, καὶ δὲν ἤθελε οὔτε νὰ ἰδῇ ψυχὴν, οὔτε νὰ βγάλῃ λέξιν ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ἡμέραν τινὰ ἐν ᾧ ἐπλανᾶτο εἰς τὴν ἐσοχὴν, ἐδίψησεν. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦτο μικρὸν καπηλεῖον καὶ ὁ Ἀνδρέας εἰσῆλθε νὰ σέσῃ τὴν δίψαν του. Ἐμεινεν ὀλίγον ὥραν ἐντὸς τοῦ καπηλείου, καὶ ὅταν ἔπειτα ἐξῆλθε, δὲν ἦτο σιωπηλὸς ἀλλὰ ἐτραγῶδει δυνατὰ καὶ ἐφαίνετο εὐθυμος. Ἀλλὰ μαῦρὴ ἦτο ἡ εὐθυμία του. Ὁ δυστυχὴς ἦτο μεθυσμένος!

Ἐκτοτε ἤρχισεν ἡ περιοδικὴ παραρροσύνη του. Πολλάκις τον συναντῶ ἐπὶ τοῦ λόφου ἐκεῖνου ἐκεῖ ἐπάνω ἀριστερά. Ἀπ' ἐκεῖ φαίνεται ὁ οἰκίσκος του. Κάθεται λοιπὸν καὶ τον παρατηρεῖ ὥρας πολλάς. Ἐνθυμεῖται τὴν παρελθούσαν εὐτυχίαν του καὶ τὴν παρούσαν δυστυχίαν του. Καὶ διὰ νὰ λησμονήσῃ τὴν δυστυχίαν του καταρεύγει εἰς τὸ καπηλεῖον καὶ πίνει καὶ λησμονεῖ. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὅταν με ἴδῃ ἐντρέπεται, καὶ με παρατηρεῖ με βλέμμα παρακλητικόν, ὡς νὰ μου λέγῃ ὅτι μετανοεῖ διὰ τὴν κακίαν του πράξιν καὶ ζητεῖ νὰ τον συγχωρήσῃ. Ἀλλὰ ἡ μετάνοιά του εἶνε πρόσκαιρος, διότι τὴν ἄλλην ἡμέραν πάλιν εἶνε μεθυσμένος.

Ὁ διδάσκαλος ἐσιώπησε συγκεκινημένος. Ἀλλὰ καὶ οἱ τέσσαρες μικροὶ ἀκροαταὶ του ἦσαν ὡσχύτως συγκινημένοι.

— Καὶ δὲν μου λέγετε, κύριε, ἠρώτησε τὸν διδάσκαλον ὁ Μοντανῆς, δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ θεραπευθῇ ὁ δυστυχὴς οὗτος ἀνθρώπος;

Ὁ διδάσκαλος ἔσεισε τὴν κεφαλὴν μετὰ λύπης, ἐσκέφθη ὀλίγον καὶ ἔπειτα εἶπε:

— Μάλιστα, ὑπάρχει τρόπος θεραπείας, ἀλλὰ εἶνε ἀκατόρθωτος!

— Ἀς εἶνε, εἶπεν ὁ Μοντανῆς, δὲν μάς τον λέγετε, σᾶς παρκαλῶ;

— Ὁ μόνος τρόπος εἶνε νὰ του δοθῇ ὁ οἰκίσκος του, μετ' ὁποῖον εἶνε συνδεδεμένη ὅλη του ἡ ζωὴ. Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ τοιοῦτον θαῦμα, ὦ! εἶμαι βέβαιος, βεβαίωτατος...

— Εἰσθε βεβαίωτατος; ἠρώτησε ζωηρῶς ὁ Μοντανῆς, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ἀνυπόμονος νὰ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ διδασκάλου. Εἰσθε λοιπὸν βέβαιος; ..

— Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Ἀνδρέας Λιγουλᾶκης θὰ ἄφρινεν εὐθὺς τὴν κακίστην συνήθειάν του καὶ ὅτι πάλιν ἤθελεν ἀγαπήσῃ τὴν ἐργασίαν. Τέλος πάντων εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ κερδήσωμεν ἕνα ἀνθρώπον

καὶ θὰ τον κάμωμεν ἀνθρώπον ἐντιμον. Ἀλλ' ὅμως ἀλλοίμονον! εἶνε τῶν ἀδυνάτων!

— Ὅχι, ὅχι! δὲν εἶνε τόσο ἀδύνατον ὅσον σεῖς νομίζετε, εἶπε ζωηρῶς ὁ Γεώργιος Μοντανῆς.

— Τί σημαίνουν οἱ λόγοι σας; ἠρώτησεν ὁ δημοδιδάσκαλος τὸν Μοντανῆν καὶ τον παρετήρησε μετὰ θαυμασμοῦ μεγάλου.

Ὁ Μοντανῆς ἐταράχθη ὀλίγον καὶ ἔμεινεν ἄφωνος· δὲν εἰξεύρε τί νὰ ἀποκριθῇ. Ἀλλὰ τέλος εἶπε:

— Ὅχι, δὲν σημαίνουν τίποτε... Μόνον ἠθέλησα νὰ εἰπῶ ὅτι δὲν εἶνε καὶ πρᾶγμα ἀδύνατον νὰ εὐρεθῇ ἀνθρώπος γενναῖος, ὁ ὁποῖος νὰ βοηθήσῃ τὸν δυστυχὴ προσπατεούμενόν σας...

Ὁ γηραιὸς δημοδιδάσκαλος ἔσεισε πάλιν τὴν κεφαλὴν του, ὡς νὰ ἔλεγε ὅτι δὲν ἐπίστευε νὰ γίνῃ τόσο μεγάλον θαῦμα, δηλαδὴ νὰ εὐρεθῇ ὁ ἀπρόσδοκτος σωτήρ.

Αἴφνης ἠκούσθη λυγμός, οἱ φίλοι μας ἐστράφησαν καὶ εἶδον τὸν Λιγουλᾶκην κλαίοντα.

Ἰδοὺ δὲ τί συνέβη.

Ἐν ᾧ οἱ φίλοι μας συνωμίλουν, ὁ Λιγουλᾶκης ἐξύπνησε καὶ συνηλθε βαθμυδόν· ὥστε ἤκουσε τὸ τελευταῖον μέρος τῆς συνομιλίας, συνεκινήθη πολὺ, τὸν κατέλαβεν ἐντροπὴ, ἐντροπὴ εἰλικρινῆς, ἐντροπὴ τελεία, καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

Εὐθὺς ἔτρεξαν πλησίον τοῦ Λιγουλᾶκη ὁ Καπάνης, ὁ Δουμποδάνος καὶ ὁ Σαϊζάνης. Τότε ὁ Μοντανῆς εὗρηκε καιρὸν καὶ εἶπε σιγὰ πρὸς τὸν δημοδιδάσκαλον:

— Μάλιστα, κύριε, μάλιστα, εἶνε δυνατόν καὶ πολὺ δυνατόν νὰ εὐρεθῇ ἀνθρώπος, ὁ ὁποῖος νὰ συνδράμῃ τὸν δυστυχὴ τοῦτον.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ γέρον παρετήρει ἔκθαμβος τὸν Μοντανῆν, ὁ Μοντανῆς ἐξηκολούθησε:

— Τώρα δὲ μετ' ὀλίγον ὥραν θὰ περάσῃ ἀπ' ἐδῶ ἕνας ἀνθρώπος. Θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ θὰ εὕρῃ ἐπιστολήν μου, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ του γράψω νὰ ἔλθῃ νὰ σας εὕρῃ. Ὀνομάζεται Ματθαῖος, καὶ αὐτὸς θὰ κάμῃ ὅ τι γράψω εἰς αὐτὸν ἐγὼ καὶ ὅ τι θὰ τον συμβουλευσέτε σεῖς. Ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ ἐκστομίσετε τὸ παραμικρὸν ἐμὲ πρὸς εἰς τοὺς φίλους μου ἢ εἰς κανένα ἄλλον, διότι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἀκούω εὐχαριστίας.

Τοὺς λόγους τούτους εἶπεν ὁ Μοντανῆς μετ' ἐκείνου εἰλικρίνειας καὶ βεβαιότητος, ὥστε ὁ γέρον ἐπίεσθη ὅτι πρέπει νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν ἀξιόλογον τοῦτον νέον. Τόσον δὲ πολὺ συνεκινήθη, ὥστε ἤρπασε τὰς χεῖρας τοῦ Μοντανῆ καὶ τὰς ἔσφιγγε πολλὴν ὥραν χωρὶς νὰ δύναται νὰ ὁμιλήσῃ· μόνον τον παρετήρει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τὸ βλέμμα του ἐκεῖνο ἔλεγε πολὺ περισσότερα, παρ' ὅ τι θὰ ἐξέφραζον ὅλοι οἱ λόγοι τοῦ κόσμου.

Ὡστε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐπίστευσεν ὁ γέρον

δημοδιδάσκαλος, ἰδοὺ ὅτι τώρα θὰ γίνῃ, καὶ ἡ χάρις θὰ ὀφείλεται εἰς τὴν συνάντησιν τοῦ Μοντανῆ καὶ τὴν μεσολάβησιν τοῦ Ματθαίου.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι τὸ ταξίδιον τῶν τεσσάρων φίλων μας παρετείνετο χωρὶς νὰ το θέλουν· ἀλλ' ὅμως ὁ χρόνος τῶν δὲν ἐχάανετο ματαιῶς, τοῦ κακοῦ.

Βλέπετε ὅτι ὁ θεῖος τοῦ Μοντανῆ, ὅταν ἔδωκε τὴν ἄδειαν τοῦ ταξιδίου, εἰξεύρε τί ἔκαμνε. Ἐβάλε τὸς τέσσαρας φίλους νὰ ἐπιχειρήσουν ὁδοιπορίαν ὅχι πολὺ μακράν, ὅχι πολὺ κινδυνώδη, ἀλλὰ πολὺ ὠφέλιμον καὶ διδακτικὴν, ἐμάνθανον τί ἐστὶ ζωὴ καὶ πῶς ζοῦν οἱ ἀνθρώποι.

ΚΒ'.

ΠΥΡΚΑΙΑ!

Ἀφ' οὗ ἀνεπαύθησαν καὶ ἐραγον, διότι οἱ στόμαχοί των εἶχον ἀνάγκην παρηγορίας, ἐξεκίνησαν οἱ τέσσαρες ὁδοιποροί.

Ὁ ἥλιος ἔδωκε καὶ ὁ ἀήρ ἦτο δροσερός, ὥστε ἐβάδιζον φαιδροὶ καὶ εὐθυμοί, διότι ἐπληθύνοντο εἰς τὸ τέμας τῆς ὁδοιπορίας των.

Περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς ἐσπέρας ἐφθασαν εἰς τὰ πρόθυρα μικροῦ τινος χωρίου, ὅπου εἶχον ἀπόφασιν νὰ διανυκτερεύσουν. Ἀλλὰ αἴφνης ὁ Μάριος εἶδε λάμψιν, ἡ ὁποία ἐφαίνετο μεταξὺ τῶν δένδρων εἰς μέρος ὑψηλόν. Ἐστάθη λοιπὸν καὶ εἶπε πρὸς τοὺς συντρόφους του:

— Παιδιά, δὲν κυττᾶτε ἐκεῖ πέρα;

— Ἄλλο πάλιν, ἐπιθύρουν ὁ Σαϊζάνης, προαισθανόμενος ὅτι ἄλλο ἐμπόδιον ἐμελλε πάλιν νὰ φυτρώτῃ.

— Πυρκαῖα εἶνε! ἀνεφώνησεν ὁ Μάριος.

— Πυρκαῖα μέσα 'ς τὰ δένδρα τί θέλει; εἶπεν ὁ Δουμποδάνος.

— Ὅχι εἰς τὰ δένδρα, ἀλλὰ εἰς κάποια οἰκίαν ἐπάνω εἰς τὸν λόφον! ἀπεκρίθη ὁ Μάριος.

Καὶ οἱ τέσσαρες φίλοι ἐστάθησαν ἀκίνητοι καὶ ἐκύτταζον πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπίεσθησαν ὅτι ἦτο πυρκαῖα· διότι αἴφνης ἐφάνη μία γλῶσσα φλογερὰ, ἡ ὁποία ἔλαμψε καὶ εὐθὺς ἔγινε καπνὸς μαῦρος.

— Ἐ, λοιπὸν τί κάμνομεν; ἀνεφώνησεν ὁ Μοντανῆς. Τί καθήμεθα καὶ δὲν τρέχομεν;

— Καλὰ λέγεις, εἶπεν ὁ Μάριος, ἄς τρέξωμεν νὰ βοηθήσωμεν τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι θὰ κινδυνεύουν νὰ καοῦν.

Καὶ ἐκ συμφώνου οἱ τέσσαρες γενναῖοι φίλοι ὤρμησαν πρὸς τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον ἐδείκνυν αἱ φλόγες ἐν τᾷ μέσῳ τῆς νυκτός.

Ὁ μικρὸς Σαϊζάνης ἂν καὶ δὲν ἠὺχαριστήθη πολὺ ἐκ τοῦ νέου τούτου ἐμποδίου, ἐφθασε πρῶτος πρῶτος εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς.

Τῷ ὄντι ἦτο πυρκαῖα. Αἱ φλόγες ἦσαν μεγάλαι καὶ οἱ ἀνθρώποι ἔκαμνον ὡς τρελλοί, ἔτρεχον ἐπάνω

και κάτω χωρίς και αυτοί να είξεύρωσι τί κάμνουν. Τα είχαν χάσει, οι δυστυχείς.

Εν τούτοις ήκούοντο μεγάλοι κραυγαί, αί όποίαι ήρχοντο από τὰ παράθυρα του επάνω πατώματος.

— Μίαν κλίμακα, ανεφώνησεν ό Μάριος, μίαν κλίμακα γρήγορα!

Τό θάρρος του Μαρίου έδωκε θάρρος και εις τους ανθρώπους της καιομένης οίκιας. Εύρέθη, βλέπετε, ό αρχηγός.

Εν ριπή οφθαλμών εκομίσθη ή κλίμαξ, έστηρίχθη επί του τοίχου, και ό Μάριος ως αστραπή ανέβη και έφθασεν επάνω εις τό παράθυρον, από του όποιου ήκούοντο αί φοβεράι κραυγαί, και όπου ό κίνδυνος ήτο μεγαλύτερος.

— Κρατείτε καλά την κλίμακα, ανεφώνησεν ό Μάριος προς τόν Δουμποδάνον και τόν Μοντανήν, και ό τι και αν συμβή μή την αφήσετε!

Και οι μὲν δύο οὔτοι ἐκράτουν καλὰ τὴν κλίμακα, ὁ δὲ Σαϊζάνης παρετήρει μετὰ προσοχῆς πολλῆς δύο νέους μὲ στολὴν σχολείου, οἱ ὅποιοι εἶχον προβάλλῃ ἀπὸ ἐν ἄλλο παράθυρον καὶ ἐζήτουν βοήθειαν.

Αἱ φλόγες δὲν ἦσαν ἀκόμῃ πολὺ πλησίον τοῦ παραθύρου ἐκείνου καὶ ὁ κίνδυνος δὲν ἦτο πολὺς. "Οθεν ὁ Σαϊζάνης ἐκραύγαζε μὲ ὄλην του τὴν δύναμιν πρὸς ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἐζήτουν βοήθειαν:

— Μὴ φοβεῖσθε, παιδιὰ, καρδιά! καρδιά! Στεῖς δὲν κινδυνεύετε! Τώρα εὐθὺς θὰ σας σώσουν! Καρδιά, παιδιὰ!

("Επεταί συνέχεια.)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΔΕΒΩ)

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οικιακή οικονομία εἶνε ἡ τέχνη τοῦ νὰ διευθύνῃ τις μὲ πρόβλεψιν τὰς δαπάνας τῆς οἰκίας. Ἡ καλὴ οἰκοκυρά ἐξοδεύει τὴν ὥραν ποὺ πρέπει διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ ἀργότερα νὰ ἐξοδεύσῃ περισσότερον.

Ἡ ἀνέχολή μιᾶς δαπάνης συμβαίνει ἐνίοτε νὰ εἶνε ἀνοησία καὶ ὄχι φρονιμάδα.

"Οταν παραμελῇ κανεὶς νὰ βάλῃ ἐν κερφίον εἰς τὸ πέταλον ἐνὸς ἀλόγου, τὸ πέταλον εἴμπορεῖ νὰ χαθῇ, τὸ ἄλογον θὰ γίνῃ χωλὸν καὶ πολὺν καιρὸν θὰ μείνῃ εἰς τὸν σταῦλον τρώγων χωρὶς νὰ ἐργάζεται.

Τὸ δέρμα τοῦ ὑποδήματός μας ἀρχίζει νὰ χαλᾷ ἴσως ἀπὸ οἰκονομίαν δὲν θελήσωμεν νὰ το διορθώσωμεν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον θὰ χαλάσῃ ὅλον τὸ ὑπόδημα καὶ πρέπει ν' ἀγοράσωμεν ἄλλο ζευγος.

Εν κεραμίδι λείπει ἀπὸ τὴν στέγην λέγομεν: "Α! μπᾶ! δὲν εἶνε ἀνάγκη ἄς περιμένωμεν." Ἀλλ' ὁ ἄνεμος καὶ ἡ βροχὴ ἐκβάλλουν καὶ ἄλλα κεραμίδια, μεγαλύνουν τὴν ὀπὴν τῆς στέγης, προξενοῦν ζημίας εἰς τὰς ἀποθήκας· τώρα πλέον πρέπει νὰ ἐξοδεύσωμεν πολλὰ διὰ νὰ ἐπιδιορθώσωμεν τὴν στέγην, ἐν ᾧ προτῆτερα, εἰς τὸν καιρὸν ἤρκει νὰ διορθώσωμεν ἐν κεραμίδιον.

Μερικοὶ νομίζουν ὅτι κάμνουν οἰκονομίαν διότι δὲν ἀσπρίζουν τοὺς ἐσωτερικοὺς τοίχους τῆς κατοικίας των, ἢ διότι τρώγουν ἄσχημα· ἀλλὰ καταστρέφουν τὴν υγείαν των, χάνουν τὰς δυνάμεις των, δὲν εἴμποροῦν νὰ ἐργασθῶν· ἐνίοτε πίπτουν ἀσθενεῖς εἰς τὸ κρεβάτι. Καὶ τότε τὰ ἱατρικὰ καὶ οἱ ἱατροὶ στοιχίζουν πολὺ περισσότερα παρὰ ἡ καθαρὴ καὶ ὑγιεινὴ τροφή.

Μία καλὴ οἰκοκυρά ἀγοράζει πολλὰ καντάρια κάρβουνα, τὰ ὅποια φυλάττει εἰς τὴν ἀποθήκην της· Ἐξοδεύει διὰ μιᾶς ἀρκετὰ χρήματα. Ἡ γειτόνισσά της ὅμως δὲν θέλει νὰ ἐξοδεύσῃ τόσα χρήματα μαζὶ· ἀλλ' αἶμα ἔλθῃ ὁ χειμὼν ἀγοράζει ὀλίγα ὀλίγα τὰ κάρβουνα της ἀπὸ τὸν ἀνθρακοπώλην, πολὺ ἀκριώτερα. Διὰ νὰ ἐννοήσητε ποῖα ἀπὸ τὰς δύο εἶνε πραγματικῶς οἰκονόμος, λογαριάσατε πόσα ἐξόδευσεν ἡ καθεμία διὰ τὰ κάρβουνα τῆς χρονιάς.

Ἡ καλὴ οἰκοκυρά δὲν σκέπτεται μόνον διὰ σήμερον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ μέλλον. "Οταν ἐξοδεύῃ διὰ νὰ κάμῃ προμηθείας καὶ νὰ ἔχῃ γεμάτον τὸ κελλάρι της κάμνει οἰκονομίαν.

Μερικοὶ λέγουν: Πρὸς τί νὰ κάμνω οἰκονομίαν; διατὶ ν' ἀφήσω τὸ χρήμά μου νὰ κοιμᾶται τόσον καιρὸν; Ἀλλὰ ἔχουν ἄδικον. Τὸ χρήμα τὸ ὅποτον ἐξοδεύεται ἐγκρίως καὶ ὅπου πρέπει δὲν κοιμᾶται, ἀλλὰ ἐργάζεται καὶ παράγει κέρδος. Εἶνε προτιμότερον νὰ δώσῃ κανεὶς διὰ μιᾶς εἴκοσι δραχμὰς νὰ πάρῃ τὸ βούτυρον ποῦ του χρειάζεται παρὰ νὰ δώσῃ τριάντα εἰς τὸν παντοπώλην τὸν χειμῶνα, ἀγοράζων αὐτὸ λιανικῶς.

Νὰ διευθύνῃ λοιπὸν κανεὶς τὸ οἰκοκυρεῖόν του θὰ εἴπῃ ὅτι θὰ διατηρῇ τὴν οἰκογένειάν του εἰς καλὴν υγείαν καὶ τὰ πράγματά του εἰς καλὴν κατάστασιν, ἐξοδεύων ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον· πρέπει δὲ νὰ φυλάττῃ κανεὶς μερικὰ χρήματα εἰς τὴν ἄκρην διὰ νὰ εἴμπορῇ νὰ δαπανᾷ ὅταν εἶνε καιρὸς. Οἰκονομία λοιπὸν δὲν εἶνε νὰ φυλάττῃ τις τὰ χρήματά του κατὰ κλειστά, ἀλλὰ νὰ τα ἐξοδεύῃ ὅταν πρέπει.

Κυρία Σ. Α. Π. Κ.

ΑΙ ΔΥΟ ΛΑΙΜΑΡΓΟΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Μαρίκα κυττάζει τὴν μητέρα της ἡ ὁποία κάμνει κομπόστα ἀπὸ βερύκοκκα.

— Πότε θὰ τὴν φᾶμε μητέρα, εἰς τὸ γεῦμα ἢ εἰς τὸ δεῖπνον;

— Οὔτε εἰς τὸ γεῦμα, οὔτε εἰς τὸ δεῖπνον· θὰ τὴν φυλάξωμεν νὰ τὴν τρώγωμεν τὸν χειμῶνα κατόπιν ἀπὸ τὸ φαγητόν.

Ἡ Μαρίκα εἶναι πολὺ λαίμαργος· Θέλει νὰ φάγῃ ὀλίγον ἀπ' αὐτὸ τὸ γλυκὸ — ὄχι τὸν χειμῶνα — ἀλλ' ἀμέσως. Δὲν ζητεῖ νὰ τὴ δώσῃ ἡ μητέρα της ὅμως, διότι ἡξεύρει ὅτι ἡ μητέρα της αἶμα εἴπῃ μίαν φορὰν ὄχι, ἐτελείωσε, δὲν ἀλλάζει γνώμην· δι' αὐτὸ, ἡ Μαρίκα δὲν ζητεῖ κομπόστα.

Τὰ μικρὰ ὑάλινα δοχεῖα μὲ τὸ γλύκισμα εἶνε βαλμένα εἰς τὴν σειρὰν ἐπάνω εἰς ἐν τραπέζι μέσα εἰς τὸ κελλάρι. "Ω! τί ὠραῖα ποὺ φαίνονται τα βερύκοκκα καὶ τὸ σιρόπι των!

Τὸν χειμῶνα! Πόσον θ' ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ὁ χειμὼν! . . . Τὰ μικρὰ δοχεῖα θὰ τα σκεπάσῃ ἡ μητέρα καὶ θὰ τα κλειδώσῃ εἰς τὸ μεγάλο καρυδένιο ἐρμάρι· καὶ θὰ τ' ἀφήσῃ ἐκεῖ ἕως ὅτου νὰ χειμωνιάσῃ.

Καὶ τόσον πολὺ λυπεῖται δι' αὐτὸ ἡ Μαρίκα ὥστε λέγει:

— Ἡ μητέρα εἶνε εἰς τὴν αἴθουσαν μὲ μίαν κυρίαν. Ἡ παραμάνα εἶνε εἰς τὸ μαγειρεῖον. Ὁ πατέρας δὲν ἐπέστρεψε . . .

Καὶ ἡ Μαρίκα ἀναβαίνει εἰς μίαν καθέκλαν. Ἀκροάζεται . . . Τίποτε δὲν ἀκούεται, ἤρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ εἰς τὸ δωμάτιον . . . Εἰς τὸ μαγειρεῖον, τὸ ὅποτον εἶνε εἰς τὸ πλάγι, κάτι τηγανίζουν. Ἡ μαγειρίσσα ἔχει δουλειὰ λοιπὸν καὶ δὲν εἴμπορεῖ νὰ ἔλθῃ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὸ κελλάρι. Καὶ ἔπειτα ἡ Μαρίκα δὲν θὰ κάμῃ διόλου θόρυβον. Τὸ παράθυρον εἶνε μισοανοιγμένον· ἡ Μαρίκα το σκουντᾷ σιγὰ σιγὰ διὰ νὰ μὴ τὴν ἰδοῦν οὔτε ἀπ' ἔξω.

Τότε βουτᾷ τὸ μικρὸν δάκτυλόν της εἰς τὸ σιρόπι, τὸ ὅποτον εἶνε χλιαρὸν ἀκόμῃ . . . "Α! τί ὠραῖον ποὺ εἶνε! — Τὸ ξαναβουτᾷ . . . Τῆς φαίνεται ἀκόμῃ ὠραιότερον . . . Ἀλλ' ἔξαφνα βάζει μίαν δυνατὴν φωνὴν καὶ κινεῖ ἐπάνω κάτω τὸ δάκτυλόν της. Νοιώθει ἕνα δυνατὸν πόνον, σὰν νὰ τὴν ἐκέντησε κάτι τι . . . Τρέχει ἡ μαγειρίσσα.

Μία μεγάλῃ σφῆκα εἶχε τὴν ἰδίαν ὁρεξιν μὲ τὴν Μαρίκαν, καὶ ἐξεφάντωσε μὲ χαρὰν μέσα εἰς τὸ δοχεῖον τῶν βερυκόκκων, ὅταν τὴν ἐσκούντησε τὸ δάκτυλον τῆς Μαρίκας.

— Αυτό το δάκτυλον εἶνε ἐχθροῦ δάκτυλον, εἶπεν ἡ σφήκα, ἀφ' οὗ με διώχνει ἀπ' ἐδῶ ποῦ εἶμαι τόσον καλά.

Καὶ φεύγει ἀπὸ τὸ παράθυρον καταχορτασμένη, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐκέντησε μὲ τὸ κεντρί της τὸ δάκτυλον τῆς Μαρίκας.

Πονεῖ πολὺ τὸ κέντημα τῆς σφήκας. Τὸ δάκτυλον φουσκώνει, φουσκώνει· ὁ πόνος εἶνε τσουκτερός, καὶ τῆς ἔρχονται δάκρυα εἰς τὰ μάτια της. Ἡ μητέρα τῆς Μαρίκας ἔτρεξεν ἅμα ἤκουσε τὰς φωνάς της. Καὶ οἱ μεγάλοι της ἀδελφοὶ ἐπίσης. Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἔφθασε καὶ ὁ πατέρας.

Κατ' ἀρχὰς τὴν ἐλυπήθησαν διὰ τοὺς πόνους της. Ἀλλ' ὅταν ἡσύχασεν ὀλίγον ἔρω- τοῦν, ἐξετάζουν πῶς τὴν ἐκέντησε καὶ μαθαίνουν ὅτι εἰς ἐξέυρομεν καὶ ἡμεῖς.

Καὶ τότε τὴν ἐπέπληξαν τὴν Μαρίκαν διὰ τὴν λαιμαργίαν της, διὰ τὴν ὁποῖαν τὴν ἐτιμώρησε μία ἄλλη λαιμαργος, ἡ σφήκα.

Ἀλλ' ἀπὸ τὰς δύο λαιμαργούς ἡ πλέον κακὴ δὲν ἦτο ἡ σφήκα, διότι αὐτῆς δὲν τῆς εἶχεν ἀπαγορεύσει ἡ μητέρα της νὰ ἐγγίση τὸ γλυκὸ τῶν βερυκόκκων.

ΠΟΛΥΣ ΘΟΡΥΒΟΣ ΔΙΑ ΤΙΠΟΤΕ

— Τί σκέπτεται ἄρα γε ὁ κύρ Μέντιος; ἡρώτη- σεν ἡ φοράδα παρατηρήσασα ἕνα συλλογισμένον ὄνον.

— Τὸ ξεύρω ἐγώ, εἶπε τὸ ἀλογάκι· σκέπτεται τὸ ξύλο ποῦ ἔφαγε χθές, ποῦ ἀναποδογύρισε τὸ ἀμαξάκι μὲ τὰ μῆλα.

— Βάζω στοίχημα ὅτι δὲν σκέπτεται αὐτὸ ποῦ λέγεις, εἶπεν ἕνα πωλᾶρι. Σκέπτεται τί ὠραία ποῦ θὰ ἐπερνοῦσε ἂν ἦτο ἐδῶ μαζί μας.

Αἱ παρατηρήσεις αὗται εἴλκυσαν τὴν προσοχὴν με- ρικῶν ἀλόγων δεμένων ἐκεῖ κοντά.

Τὸ ἐν εἶπεν ὅτι ὁ κύρ Μέντιος ἐσκέπτετο τοῦτο, τὸ ἄλλο εἶπεν ὅτι ἐσκέπτετο ἐκεῖνο καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἤρχισε ζωνῆρα φιλονεικία.

Μία ἀγελάς εἶπεν ὅτι ἀντὶ νὰ φιλονεικοῦν εἰς τὰ χαμένα, εὐκολώτερον ἦτο νὰ ἐρωτήσουν τὸν ἴδιον τὸν κύρ Μέντιον.

Ὁ ὄνος ἅμα τὸν ἡρώτησαν, ἐκίνησε σοβαρὰ δύο τρεῖς φορές τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε.

— Νὰ σας εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν; δὲν ἐσκεπτόμην τίποτε.

Ο ΓΡΥΝΙΑΡΗΣ ΟΙΚΟΚΥΡΗΣ

Μίαν φορὰν ἦτο ἕνας ἄνθρωπος γρυνιάρης καὶ θυμώδης, ὁ ὁποῖος πάντοτε ἐμουρμούριζε κατὰ τῆς γυναικὸς του ὅτι τάχα δὲν ἔκαμνε τὰς ἐργασίας τοῦ

«Ἄνδρα μου, μὴ δυσαρεστήσαι.»

σπιτιοῦ ὅπως ἔ- πρεπεν. Ἐπιστρέ- ψας ἐν ἐσπέρας εἰς τὴν κατοικίαν του, τὴν ἐποχὴν τοῦ θερτισμοῦ, ἤρ- χισε πάλιν νὰ φω- νάζη καὶ νὰ ἐπι- πλῆττη τὴν δυ- στυχισμένην γυ- ναϊκά του.

Ὁ σύζυγος τὸ ἐδέχθη προθύμως. Τὴν ἐπαύριον πρωτὶ πρωτὶ, ἡ γυναῖκα ἐπῆρε τὸ δρεπάνι εἰς τὸν ὠμόν της καὶ ἐπῆγε νὰ θερίσῃ μὲ τοὺς θεριστάς. Ὁ ἄν- δρας ἔμεινεν εἰς τὸ σπίτι.

Κατ' ἀρχὰς ἠθέλησε νὰ κάμῃ βούτυρον. Ἀλλὰ μό- λισ εἰργάσθη ὀλίγον, ἐδί- ψασε· κατέβη λοιπὸν εἰς τὸ υπόγειον διὰ νὰ πιᾷ ὀλίγον ῥητσινάτον. Ἐν ᾧ ἐγέμιζε τὸν μαστράπα του ἤκουσεν ὅτι ὁ χοῖρος ἐμβῆκεν εἰς τὴν αὐλήν. Κρατῶν τὸν τύλον τοῦ βα- ρελίου ἀνέβη βιαστικὰ ἀπὸ

τὸ υπόγειον διὰ νὰ ἐμ- ποδίσῃ τὸν χοῖρον ἀπὸ τοῦ νὰ ῥίψῃ κάτω τὸν κάδον τοῦ βουτύρου, ἀλλ' ὅταν εἶδεν ὅτι ὁ χοῖρός τὸν εἶχε

«Κατ' ἀρχὰς ἠθέλησε νὰ κά- μῃ βούτυρον.»

ρίψει καὶ ἐγλείφει τὸ ἀνθόγαλον τὸ ὁποῖον εἶχε σκορ- πισθῇ εἰς τὸ ἔδαφος, ἐθύμωσε τόσο πολὺ ὥστε ἐλη- σμόνησεν ἐντελῶς τὸ βαρέλι τοῦ ῥητινίτου καὶ ἐκυνήγησε τὸν χοῖρον. Τὸν ἐπρόφθα- σεν εἰς τὴν θύραν καὶ τῷ ἐδῶκεν ἐν τό- σον δυνατὸν κτύπημα ὥστε τὸν ἀφῆκεν εἰς τὸν τόπον. Τότε παρε- τήρησεν ὅτι ἐκράτει ἀκόμη τὸν τύλον τοῦ βαρελίου εἰς τὴν χεῖρά του· ἀλλ' ὅταν κατέβη εἰς τὸ υπόγειον ὁλος ὁ ῥητινίτης εἶχε χυθῇ.

«Ἀλλ' ἐνῶ ἔκυπτε...»

λίθαδι ἐσκέφθη νὰ τὴν ἀναβιάσῃ ἐπάνω εἰς τὴν στέγην τῆς οἰκίας ἢ ὁποῖα ἦτο γεμάτη ἀπὸ χλόην δροσερὰν καὶ πρασινὴν. Τὸ καλυδό- σπιτόν του ἐστηρίζετο εἰς ἕνα κάθε- τον βράχον καὶ εἶπε μὲ τὸν νοῦν του ὅτι ἂν ἔθετε μίαν σανίδα ἀπὸ τὸν βράχον εἰς τὴν στέγην, θὰ κατῴρθωνε νὰ περάσῃ τὴν ἀγελάδα ὥσάν ἀπὸ γεφύρι. Ἀλλὰ δὲν ἤθελε πάλιν νὰ παραιτήσῃ καὶ τὸ βούτυρόν του, διότι ἡμπορεῖ νὰ το φάγῃ ἡ γάτα. Ἐφορ- τώθη λοιπὸν τὸν κάδον εἰς τὸν ὠμόν του καὶ ἐξῆλθε. Πρὶν ὅμως ὑπάγῃ ἐκεῖ ἐπάνω τὴν ἀγελάδα ἠθέλησε νὰ τὴν ποτίσῃ, ἐπῆρε λοιπὸν ἐν ἅκῃ διὰ νὰ ἐκβάλῃ νερὸν ἀπὸ τὸ πηγά- δι· ἀλλ' ἐν ᾧ ἔκυπτε τὸ γάλα ἐχύ- θη ἐπάνω εἰς τὸν ὠμόν του καὶ ἔ- πεσεν εἰς τὸ πηγάδι.

Ἐν τούτοις ἐπλησίαζε τὸ μεση- μέρι, καὶ ἀφ' οὗ δὲν εἰμπόρεσε νὰ κάμῃ βούτυρον διὰ τὸ γεῦμά του ἐ- σκέφθη νὰ βράσῃ πληγοῦρι, καὶ ἔθα- λε μίαν χύτραν γεμάτην ἀπὸ νερὸν ἐπάνω εἰς τὴν πυροστήαν. Ἐπειτα τῷ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν του ὅτι

ἡ ἀγελάς ἠδύνατο νὰ πέσῃ ἐπάνω ἀπὸ τὴν στέ- γην καὶ νὰ σπάσῃ τὴν κεφαλὴν ἢ τοὺς πόδας της. Ἐδεσε λοιπὸν τὸ ἐν ἄκρον τοῦ σχοι- νίου εἰς τὸν λαιμόν τῆς ἀγελάδος, κα- τεβίβασε τὸ ἄλλο ἀπὸ τὴν καπνοδό- χον καὶ το ἔδεσεν εἰς τὴν κνήμην του. Τὸ νερὸν ἔδραξεν ἤδη μέσα εἰς τὴν χύτραν καὶ δὲν εἰμπόρει νὰ το ἀ- φῇ διότι ἔπρεπε ν' ἀνακατώνη τὸ πλῆ- γοῦρι. Ἐν ᾧ λοιπὸν ἐνησχολεῖτο εἰς τοῦτο, ἡ ἀγελάς ἔπεσεν ἀπὸ τὴν στέγην καὶ ἐπει- δὴ ἔσυρε τὸ σχοινίον, ἐσήκωσε τὸν φίλον ὑ- ψηλὰ μέσα εἰς τὴν καπνοδόχην. Εἰς τὴν δυσάρεστον αὐτὴν θέ- σιν ἔμεινεν ἀρκετὴν ὥραν, ἐν ᾧ ἡ ἀγελάς ἐκινεῖτο κρεμασμένη εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ τοίχου, χωρὶς νὰ εἰμπορῇ οὔτε ν' ἀναβῇ οὔτε νὰ καταβῇ.

«Τὸν ἐπρόφθασεν εἰς τὴν θύραν.»

«Ἡ ἀγελάς ἔπεσεν ἀπὸ τὴν στέγην.»

Ἡ γυναῖκα εἶχε περιμένῃ πολὺ, παραπολὺ νὰ ἔλθῃ ὁ ἄνδρας της καὶ νὰ τὴν φωνάξῃ διὰ τὸ γεῦμα. Ἐπὶ τέλους βαρυνθεῖσα νὰ περιμένῃ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀμα εἶδε τὴν ἀγελάδα κρεμασμένην ἔτρε- ξε καὶ ἔκοψε τὸ σχοινίον μὲ τὸ δρε- πάνι της. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγελάς ἔπεσε κατὰ γῆς, συγχρόνως ὁ ἄνδρας της ἔπεσεν μέσα εἰς τὴν καπνοδόχην ἀπ' ἐκεῖ ὅπου ἦτο κρεμασμένος καὶ ἡ γυ- ναϊκά του ἅμα ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμά- τιον τὸν εὐρῆκε κατακέφαλα πεσμένον μέσα εἰς τὴν χύτραν τοῦ πληγοῦριου καὶ σπαρταροῦντα ὡσάν ψάρι.

Καὶ καλὰ ποῦ ἐπρόφθασε καὶ τὸν ἔβγαλεν εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, μι- σοζεματισμένον ἢ γυναῖκά του. Ἀλ- λά τὸ πάθημα τοῦ ἔγινε μάθημα· ἀφῆκε μία διὰ πάντα τὴν γρύνια καὶ ἐφέρετο μὲ περικοίτησιν εἰς τὴν γυναῖκά του καὶ τὴν εὐχαριστοῦσε διὰ τοὺς κό- πους της.

(Ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ.)

«Τὸν εὐρῆκε κατακέφαλα πε- σμένον εἰς τὴν χύτραν.»

ΔΥΩ ΠΑΙΔΙΑ

Α'.

ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ὁ Θεμιστοκλῆς ἔχει πάντοτε καθαρὸν τὸ πρόσωπόν του καὶ τὰ χεῖράς του. Τὸ πρῶτ' πλύνεται καλὰ καὶ δὲν φοβεῖται τὸ νερόν, καὶ εἶνε ζωηρὸς καὶ εὐθυμος.

Πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἶνε πρόθυμος εἰς τὰ μαθήματά του· τὰ τετράδιά του εἶνε καθαρὰ, τὰ βιβλία του περιποιημένα, καὶ του κάμνουν ὀρεξιν νὰ μελετήσῃ.

Εἴτε Κυριακὴν, εἴτε καθημερινὴν τὰ φορέματά του εἶνε πάντοτε ξεσκονισμένα.

Ἐπειδὴ φροντίζει διὰ τὰ πράγματά του διαρκοῦν πολὺν καιρὸν· καὶ ὄχι μόνον καὶ τὰ βιβλία του καὶ τὰ φορέματά του εἶνε ὅπως πρέπει ἕως ὅτου νὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ τ' ἀλλάξῃ, ἀλλὰ εἶνε καὶ οἰκονομία διὰ τοὺς γονεῖς του.

Ὅποιός τον βλέπει τὸν Θεμιστοκλῆ σκέπτεται ὅτι εἶνε καλοαναθρεμμένον παιδάκι καὶ ὅτι ἡ μητέρα του εἶνε καλὴ οἰκοκυρά.

Ὅταν ὁ Θεμιστοκλῆς πηγαίνει κάπου δὲν ἐντρέπεται παραβάλλον τὰ ἐνδύματά του πρὸς τὰ ἐνδύματα τῶν ἄλλων· καὶ οἱ γονεῖς εὐχαριστοῦνται νὰ βλέπουν τὰ παιδία των νὰ παίζουν με αὐτόν.

Β'.

ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΡΥΠΑΡΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ὁ Παρασκευᾶς πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον με μαλ-

λιά καὶ χέρια καὶ μάτια λερωμένα. Τὸ πρῶτ' θά του ἐφάνῃ χωρὶς ἄλλο κρύον τὸ νερόν.

Ἀπλutos καὶ μουδιασμένος παίρνει τὰ ξεσχισμένα βιβλία του καὶ τὰ κηλιδωμένα τετράδιά του. Ἀλλὰ πῶς νὰ γράψῃ με ὀρεξιν, πῶς νὰ μελετήσῃ με διάθεσιν; δὲν γράφει κανεὶς καλὰ ἐπάνω εἰς ἐν φύλλον τοῦ τετραδίου τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε πλῆρον λευκόν, οὔτε μελετᾷ εἰς βιβλίον τοῦ ὁποῖου τὰ φύλλα εἶνε τσαλαχωμένα.

Ἐπάνω εἰς τὰ ὑποδήματά του εὐρίσκεται λάσπη τριῶν ἡμερῶν, καὶ τὴν Κυριακὴν ἀκόμη φαίνεται ρυπαρὸς με τὰ καινούργια του φορέματα.

Κάθε 'λίγο καὶ 'λιγάκι οἱ γονεῖς του ἀναγκάζονται νὰ του ἀγοράζουν ἄλλα βιβλία, νὰ του κάμνουν ἄλλα φορέματα καὶ τον ἐπιπλήττουν διότι τους ἀναγκάζει νὰ ἐξοδεύουν ἀνωφελῶς χρήματα.

Ὅποιός τον βλέπει υποθέτει ὅτι ἔχει συναναστρόφην με τὰ χειρότερα παιδία τῆς συνοικίας καὶ πολλοὶ λέγουν: « Ἡ μητέρα του διόλου δὲν το περιποιεῖται αὐτὸ τὸ παιδί. » Ἡ δυστυχὴς μητέρα του φροντίζει, ἀλλὰ εἰς τὰ χαμένα ἐπιπλήττει, ἐμβαλόνει, πλύνει, ἀγοράζει. Ὁ Παρασκευᾶς εἶνε ἀδιόρθωτος, ρυπαρὸς.

Καὶ οἱ γονεῖς λέγουν εἰς τοὺς συμμαθητὰς τοῦ Παρασκευᾶ.

— Δὲν θέλω νὰ παίζῃς με αὐτὸ τὸ παιδί, οὔτε νὰ το φέρῃς ποτὲ εἰς τὸ σπίτι μας.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ μικρὸς Ἐλαφρόπουλος μανθάνει ἀριθμητικὴν.

Ὁ κ. Θεμιστοκλῆς τῇ λέγει μίαν ἡμέραν:

— Ἐλαφρόπουλε, μέτρησέ μου, σὲ παρακαλῶ, αὐτὴν τὴν ὕβαν, τί πλάτος ἔχει.

Ἐλαφρόπουλος. Με τί νὰ τὴν μετρήσω;

Θεμιστοκλῆς. Νὰ πάρῃ τὸ μέτρον, εἶνε στὸ τραπέζι.

Ἐλαφρόπουλος, μετρῶν: — Ἐνα μέτρο... οὐ... οὐ.

Θεμιστοκλῆς. Ἐ λοιπόν! τί πλάτος ἔχει;

Ἐλαφρόπουλος. Δὲν ἔρω. Εἶνε κοντὸ τὸ μέτρο.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἀραπάκου.

Εἰς μίαν ἐσπερίδα ἡ οἰκοδέσποινα διατάσσει τὸν μικρὸν Μανώλην, τὸν ὑπὲρ ἡμέραν νὰ φέρῃ καφέδες.

Μετ' ὀλίγον βλέπει τὸν Μανώλην ἐρχόμενον με ἕνα δίσκον εἰς τὰς χεῖρας καὶ ἐπάνω εἰς τὸν δίσκον δώδεκα φλιτζάνια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ἑξ ἦσαν ἄδεια.

— Διατί ἔφερες αὐτὰ τὰ φλιτζάνια ἄδεια; ἔρωτᾷ ἡ οἰκοδέσποινα.

Καὶ ὁ Μανώλης:

— Τὰ ἔφερα, κυρία, δι' ἐκείνους ποὺ δὲν πίνουν καφέ. Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Τσάτσας Γελαστής.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

68. Λεξιγριφος.

Γράμμα εἶνε τὸ πρῶτόν μου καὶ ὡς τὸ δευτέρόν μου Πτηνόν τι ματαιόδοξον δηλοῖ τὸ σύνολόν μου.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἀνθους τῶν Δειμώνων.

69. Αἰνιγμα.

Ζῶν τι καὶ ἀριθμὸς, ὅταν εἶμ' ἀρσενικόν,
Ἐντομον καὶ ἀριθμὸς, ὅταν εἶμ' ἀθηλικόν.

Ἐστᾷλη ὑπὸ Ἐλευθ. Π. Θεοχάρη.

70. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων πέντε, λέξων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα θεᾶς τῆς Μυθολογίας.

1. Γυνὴ ἀρχαίου βασιλέως. 2. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος.

3. Ὄρειον. 4. Ὄρος τῆς Κρήτης. 5. Πρωὸς τῆς Τρωάδος.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἀρεως.

71. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων ἑνδεκα λέξων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἐνδόξου καὶ ἡρωϊκῆς πόλεως τῆς Ἑλλάδος.

1. Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης. 2. Τόπος ἀκατοίχικτος. 3. Ἀρχαῖος νομοθέτης. 4. Ὄρος Θεσσαλίας. 5. Δένδρον καρποφόρον. 6. Ἀρχαῖος ποιητής. 7. Πτηνὸν ἀρπακτικόν. 8. Πόλις τῆς Πελοποννήσου. 9. Ζῷον χρήσιμον. 10. Ὀργανον αἰσθήσεως. 11. Ὑγρὸν.

Ἐστᾷλη ὑπὸ Ἀναστασίου Ζορμπᾶ.

ΕΛΑ, ΣΤΗΡΙΞΟΥ ΕΔΩ, ΓΗΓΟΡΗ, ΚΑΙ ΜΗ ΦΟΒΕΙΣΑΙ

(Σελ. 114.)

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

[Συνέχεια· Ὡς Σελ. 108.]

Καὶ ἐν ᾧ ἐκραύγαζε καὶ ἦτο κατακόκκινος, εἶχε ἐρωτίσθησαν τὰ πρόσωπα τῶν δύο μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ τὸν νοῦν του νὰ παρατηρῇ μετὰ προσοχῆς, διὰ ἦσαν εἰς τὸ παράθυρον.

Ὁ Σαζάνης καθὼς εἶδε τὰ δύο ἐκεῖνα πρόσωπα ἔμεινεν ἔκθαμβος, καὶ ἔκαμιν ἐν βῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἀνεφώνησεν:

— ὦ! ὦ! αὐτοὶ εἶνε. ὦ! ὦ! αὐτοὶ εἶνε! αὐτοὶ βέβαια εἶνε! Καλὰ τοὺς ἐγνώρισα! Αὐτοὶ εἶνε! ὦ! ὦ!...

Καὶ εὐθὺς ἔτρεξε νὰ εὕρῃ τὸν Μοντανῆν καὶ τὸν Δουμποδάνον.

Ἀλλὰ ἐν ᾧ συνέβαινον ταῦτα εἰς τὸν Σαϊζάνην, ἄλλη πάλιν σκηνὴ ἐγένετο εἰς τὸ πρῶτον παράθυρον ὅπου ἦτο ὁ Μάριος. Δηλαδή μὲν ὁ Μάριος ἀνέβη ὀλίγας βαθμίδας τῆς κλίμακος, καὶ εὐθὺς κατέβη πάλιν χωρὶς νὰ θέλῃ.

— Τί τρέχει; ἠρώτησαν αὐτὸν ὁ Μοντανῆς καὶ ὁ Δουμποδάνος.

— Αὐτὴν τὴν φωνήν, ποὺ φωνάζει βοήθειαν!...

— Ἐ! τί ἔκαμεν αὐτὴ ἡ φωνή, εἶπεν ὁ Μοντανῆς καὶ ὁ Δουμποδάνος.

— Δὲν τὴν γνωρίζετε;

Ἠκροάσθησαν ἐπὶ ἐν δευτερόλεπτον τῆς ὥρας οἱ τρεῖς φίλοι καὶ παρευθὺς ὁ μὲν Μοντανῆς ἀνεφώνησε:

— Καλὲ δὲν εἶνε ὁ Γρηγόρης;

Ὁ δὲ Δουμποδάνος ὡσαύτως ἀνεφώνησε:

— Καλὲ δὲν εἶνε ὁ Βλάχος;

Ὁ Μάριος δὲν ἤκουσε τί εἶπον οἱ δύο φίλοι του, διότι ὡς νὰ ἀνοίξουν αὐτοὶ τὰ στόματά των, ἐκεῖνος ἔδωκε μίαν καὶ εὐρέθη εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς κλίμακος, ἤπλωσε καὶ τὰς δύο χεῖράς του καὶ ἀνεφώνησεν:

— Ἐλα! στηρίξου ἐδῶ, Γρηγόρη, καὶ μὴ φοβῆσαι!

Ὁ Γρηγόρης τρέμων ἐστηρίχθη εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ Μαρίου, ὁ Μάριος τὸν ἐσῆκωσε καὶ τὸν ἔβαλε νὰ πατήσῃ εἰς τὴν βαθμίδα τῆς κλίμακος, καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου τὸν ἔφερε κάτω καὶ τὸν ἀπέθεσε κατὰ γῆς.

Ὁ δυστυχὴς Γρηγόρης ἦτο ἡμιθανής, καὶ ὁ πυκνὸς καπνὸς ἐκινδύνευσε νὰ τὸν πνίξῃ.

— Δόξα τῷ Θεῷ! ἐσώθης, Γρηγόρη μου! ἀνεφώνησεν ὁ Μάριος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔτρεξε πρὸς αὐτοὺς ὁ Σαϊζάνης, καὶ ὅταν εἶδε τὸν Γρηγόρη, ἀνεφώνησεν ἐκθαμβός:

— Ὁ Γρηγόρης! ὁ Γρηγόρης!

Ἐπειτα εὐθὺς ἠρώτησε τὸν Γρηγόρη:

— Δὲν μου λές; ἐκεῖ ἐπάνω εἶνε ὁ Ῥηγίλας καὶ ὁ Γαρθίας οἱ συμμαθηταί μας;

— Ναί! οἱ Βρασιλιανοί! ἀπεκρίθη ὁ Γρηγόρης.

Ἐν τῷ μεταξὺ αἱ φλόγες τῆς πυρκαϊᾶς εἶχον ἐλαττωθῇ, διότι κατὰ διαταγὴν τοῦ Μοντανῆ, ἔρριψαν οἱ ὑπηρέται ἄφθονα νερά εἰς τὸ κάτω πάτωμα καὶ το ἐπλημμύρησαν ὥστε κατάρθωσαν εὐκόλως νὰ σώσουν καὶ τοὺς ἄλλους οἱ ὅποιοι ἐκινδύνευον.

Οἱ τέσσαρες φίλοι περιεκύκλωσαν τοὺς τρεῖς συμμαθητάς των, καὶ εὐθὺς ἡ πρώτη ἔχθρα των τὴν ὁποίαν, ὡς ἐνθυμῆσθε, εἶχον ἐν τῷ Λυκαίῳ, μετετρέπη εἰς φιλίαν εἰλικρινή.

Αἱ ἐρωτήσεις ἐπιπτον ὡς βροχή.

— Καὶ πῶς εὐρέθητε ἐδῶ;

— Καὶ σεῖς ἐδῶ;

— Καὶ ποῦ πηγαίνετε;

— Καὶ πόθεν ἔρχεσθε;

— Κύτταξε τί τύχη!

— Μά, δὲν μας λέτε πῶς;...

— Μὰ σταθῆτε, παιδιά, ἀνεφώνησεν ὁ Μοντανῆς διακόπτων τὰς θορυβώδεις ταύτας ἐρωτήσεις, σταθῆτε. Νά μας διηγηθῆτε πρῶτα πῶς εὐρέθητε εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν οἰκίαν, ἡ ὁποία εἶνε κάπως μακρὰν τοῦ Λυκαίου μας, καὶ εἰς τὴν στιγμὴν μάλιστα ὅπου ἐπλησιάζετε νὰ κατῆτε σὰν ποντικοί;

— Ἀ! καλὰ λές, Μοντανῆ, ἀπὸ τρίχα νὰ καοῦμε! ἂν δὲν ἐτύχαινες σύ, ἂν δὲν ἐτύχαινατε σεῖς! ἀνεφώνησεν ὁ Γαρθίας.

— Μάλιστα! μάλιστα! ἀνεφώνησε καὶ ὁ Γρηγόρης, μὰς ἐσώσατε τὴν ζωὴν μας!

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Ῥηγίλας ὁ ὁποῖος ἔμενε σιωπηλός, ἤλθε πρὸς τὸν Σαϊζάνην καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν χεῖρα καὶ εἶπε μὲ πολλὴν συστολὴν καὶ ταραχήν:

— Ἐ! Σαϊζάνη, τώρα πλέον δὲν θὰ φιλιώσωμεν;

Ὁ Σαϊζάνης παρετήρησε τὸν Ῥηγίλαν καὶ ἐθαύμασε, διότι εἶδε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ μικροῦ Βρασιλιανοῦ γεμάτους δακρύων, καὶ εἰλικρινεῖα μεγίστη ἔλαμπεν εἰς τὸ πρόσωπόν του. Ἄν καὶ δὲν ἐπίστευε πολὺ εἰς τὰ δάκρυα τῶν ἄλλων συνεκινήθη ὁμῶς διὰ τὸ κίνημα τοῦ παλαίου ἐχθροῦ του. Ἐλαβε λοιπὸν τὴν χεῖρά του καὶ ἀνεφώνησεν εἰλικρινῶς:

— Βέβαια, βέβαια! τώρα πλέον θὰ φιλιώσωμεν, καὶ ποτὲ ποτὲ δὲν θὰ μαλώσωμεν.

— Ποτέ;

— Ποτέ!

Ὁ Μάριος Καπάνης καὶ ὁ Μοντανῆς καὶ ὁ Δουμποδάνος καὶ ὁ Γρηγόρης καὶ ὁ Γαρθίας παρετήρησαν σιωπηλοὶ τὴν συγκινητικὴν ταύτην σκηνήν, καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἔδωκαν καὶ οἱ πέντε τὰς χεῖρας καὶ ὁμολόγησαν ὅτι θὰ παύσῃ πᾶσα ἔχθρα μετὰξὺ των.

— Ὅχι πλέον, ὄχι! ἐπιθυρίζον, ὄχι πλέον, ὄχι, ὄχι!... δὲν θὰ μαλώσωμεν πλέον, ποτέ, ποτέ!...

— Ποτέ! ἀνεφώνησαν καὶ οἱ ἑπτὰ φίλοι.

Οἱ σωθέντες παρεκάλεσαν τοὺς σωτήράς των νὰ δεχθῶσι τὴν φιλοξενίαν των, καὶ νὰ κοιμηθῶσιν ἐκείνην τὴν νύκτα ἐντὸς τῆς οἰκίας τὴν ὁποίαν ἔσωσαν διὰ τῆς ἀνδρείας των.

— Ἀπόψε βέβαια θὰ ἔχωμεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ μείνετε μαζί μας, εἶπον οἱ Βρασιλιανοί.

— Μετὰ χαρὰς, φίλοι μου, εἶπεν ὁ Μοντανῆς ἀπὸ μέρους καὶ των συντρόφων του.

Τὴν ἐσπέραν μετὰ τὸ δεῖπνον, τὸ ὁποῖον ἦτο λαμπρότατον, ὁ Γρηγόρης ἐδιηγήθη ἐν συντόμῳ ὅτι ἡ οἰκία ἐκείνη ἦτο κτήμα φίλου τοῦ πατρὸς του, ὅτι ὁ οἰκοδεσπότης τὴν εἶχε παραχωρήσῃ εἰς τὸν Γρηγόρη καὶ τοὺς δύο φίλους του νὰ μείνωσιν ὀλίγας ἡμέρας χάριν διασκεδάσεως, καὶ ὅτι πρὸ δύο ἡμερῶν

εἶχεν ἀναχωρήσῃ εἰς τὴν πλησίον πόλιν διὰ ὑποθέσεις του. Ὡστε οἱ τρεῖς φίλοι, ὁ Γρηγόρης, ὁ Γαρθίας καὶ ὁ Ῥηγίλας εἶχον ἀπομείνῃ μόνοι ἐκείνην τὴν νύκτα.

Ἀφ' οὗ ἔφαγον καλὰ καὶ συνωμίλησαν πολλὴν ὥραν, ἐπλαγίασαν καὶ ἐκοιμήθησαν ὕπνον βαθύτατον, κατευχαριστημένοι διὰ τὴν καλὴν πράξιν των.

Τὸ πρῶτ' οἱ τέσσαρες φίλοι μας ὁ Μάριος, ὁ Μοντανῆς, ὁ Σαϊζάνης καὶ ὁ Δουμποδάνος ἀπεχαιρέτισαν τοὺς τρεῖς φίλους των, καὶ ἐξεκίνησαν διὰ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον των.

Ὁ Γρηγόρης, ὁ Γαρθίας καὶ ὁ Ῥηγίλας συνώδυσαν ἀρκετὸν διάστημα τοὺς φίλους των καὶ ἔπειτα ἀπεχωρίσθησαν, ἀφ' οὗ πρῶτον ὑπεσχέθησαν ὅτι θὰ συναντηθῶσιν εἰς τὸ Λυκαίον κατὰ τὴν ἐναρξίν των μαθημάτων, ὅτι θὰ συναντηθῶσιν ὅχι πλέον ἐχθροὶ ὡς πρότερον, ἀλλὰ φίλοι καὶ φίλοι ἀδελφικοί.

— Ἀ! τοῦ χρόνου δὲν θὰ χτυπηθοῦμεν πλέον εἰς τὴν μικρὰν αὐλήν! εἶπεν ὁ Μάριος, καὶ ὅλοι ἐμερίδισαν διότι ἐνθυμήθησαν τὰ παλαιὰ των, τὰ ὁποῖα καὶ σεῖς βεβαίως ἐνθυμῆσθε, μικροὶ μου ἀναγνώσται.

— Χαίρετε, φίλτατοι, καὶ καλὴν ἐντάμωσιν! ἀνεφώνησεν ὁ Σαϊζάνης.

— Καλὸν σας κατευόδιον, ἀνεφώνησαν οἱ Βρασιλιανοί.

ΚΓ'

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΠΟΡΘΟΣ, ΑΡΑΜΙΣ, ΑΘΟΣ.

Μίαν ὀλόκληρον ὥραν οἱ τέσσαρες μικροὶ περιηγηταὶ ἐβάδιζον χωρὶς νὰ ἀνοίξωσι τὸ στόμα των. Ἐσυλλογίζοντο τὸν χθεσινὸν κίνδυνον τῆς πυρκαϊᾶς καὶ ἐνθυμοῦντο μετὰ χαρὰς τὸ μικρὸν ἡρώϊκον κατόρθωμά των.

Αἶφνης ὁ Μάριος Καπάνης ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του, παρετήρησεν ἀντικρὺ καὶ ἀνεφώνησε περιχαρής:

— Τί χαρά! νὰ τὴν, νὰ τὴν! καὶ ἐδεῖνυε μὲ τὸν δάκτυλόν του πρὸς τὸ ἀπέναντι μέρος, ὅπου μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἐφαίνοντο ἀμυδρῶς ὀλίγαι οἰκίαι.

— Ἐ, καὶ τί μὲ τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ Σαϊζάνης.

— Φίλτατέ μου Σαϊζάνη, αὐτὰ ὅπου βλέπετε ἐκεῖ πέρα εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπαρχίας μου. Ἀφ' οὗ φθάσωμεν ἐκεῖ, θὰ μας μένουν ὀλίγαι ὥραι ἕως νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν Τάρβην, τὴν ἀγαπητὴν μου Τάρβην, ὅπου θὰ ἀξιώθῃ νὰ ἴδω τοὺς γονεῖς μου. Καὶ τὴν χάριν αὐτὴν θὰ τὴν δεῖλω εἰς σᾶς, ἀγαπητοί μου φίλοι.

Καταλαμβάνετε λοιπὸν διατὶ χαίρω τόσο πολύ;

— Μάλιστα, μάλιστα, ἀγαπητὲ Καπάνη, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος Μοντανῆς.

— Ἀχ! πόσον θὰ χαρῇ ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα! ἐπιθύρειεν ὁ Μάριος καὶ ἐδάκρυσεν ἀπὸ τὴν χαράν του.

— Ἐλα, ἔλα, ἐμπρός, παιδιά, ἀνεφώνησεν ὁ

Δουμποδάνος θέλων νὰ προλάβῃ τὴν συγκίνησιν, ἡ ὁποία ἐκυρίευσεν τοὺς συντρόφους του, ἐμπρός, παιδιά, καὶ ἂς λείπουν αἱ συγκινήσεις.

Ἐβάδισαν λοιπὸν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Δουμποδάνου, καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἐκάθητο εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς μικρᾶς πόλεως, καὶ μετὰ μικρὰν ἀνάπαυσιν ἐξεκίνησαν πάλιν, διὰ νὰ φθάσουν πρὶν νυκτῶσιν εἰς ἄλλην μικρὰν πόλιν, καὶ ἐκεῖ πλέον νὰ κοιμηθῶσι, διότι εἶχον καὶ ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

Ὁ τόπος ὅπου ἐβάδιζον ἦτο μεγάλη πεδιάς περικυκλωμένη ἀπὸ πυκνὰ δάση. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἦσαν ἀμπέλια καὶ ἀγροτικά καλύδια.

Ἐπειτα ἔφθασαν εἰς μικρὸν δάσος, ὅπου ἔτρεξε μικρὸς ποταμός, τοῦ ὁποίου τὸ ὕδωρ ἦτο διαχυγέστατον.

— Ἐ, τί λέτε, παιδιά, κάμνωμεν ἐν λουτρὸν; ἠρώτησεν ὁ Μάριος τοὺς συνοδοιπόρους του.

— Τί λέγεις, Μοντανῆ; ἠρώτησεν ὁ Σαϊζάνης, τὸ κάμνωμεν τὸ λουτρὸν;

— Διατὶ ὄχι; εἶπεν ὁ Μοντανῆς. Μάλιστα ὄχι μόνον θὰ μας δροσίσῃ, ἀλλὰ καὶ θὰ μας δώσῃ δύναμιν νὰ ἀποτελειώσωμεν τὸν δρόμον, ὁ ὁποῖός μας μένει ἀκόμη. Ἐμπρός λοιπὸν, καλοὶ μου κολυμβηταί.

Ἰδέτε τοὺς μὲ πόσῃ εὐχαρίστησιν δροσιζοῦνται εἰς τὰ δροσερὰ νερά τοῦ ποταμοῦ. Καὶ οἱ τέσσαρες κολυμβοῦν ὡς δελφίνες, εἶνε ἄριστοι κολυμβηταί. Ἀλλὰ ὁ Μοντανῆς, ὡς νέος φρόνιμος καὶ προνοητικός, εἶχε παρακαλέσῃ τὸν Δουμποδάνον νὰ ἔχῃ τὸν νοῦν του εἰς τὸν Μάριον καὶ τὸν Σαϊζάνην, διότι, καθὼς τοὺς εἰξεύρετε, ἦσαν πολὺ ζωηροί, καὶ ἦτο κίνδυνος νὰ συμβῇ κακὸν δυστύχημα.

Καὶ τῷ ὄντι ἔκαμε πολὺ καλὰ ὁ Μοντανῆς, διότι ὁ Σαϊζάνης ἦτο κατάκοπος, καὶ θὰ τὸν παρέσυρε τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ἂν δὲν εἶχε πλησίον του τὸν Δουμποδάνον. Καὶ ναὶ μὲν ὁ Σαϊζάνης δὲν ἠθέλησε νὰ ὁμολογήσῃ εἰς τὸν Δουμποδάνον ὅτι εἶχεν ἀνάγκην συνδρομῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ Δουμποδάνος πάλιν δὲν ἠθέλησε νὰ τοῦ ἀποδείξῃ ὅτι κολυμβᾷ πλησίον του ἐπίτηδες διὰ νὰ τὸν προσέχῃ.

Μετὰ τὸ δροσερὸν καὶ εὐάρεστον λουτρὸν, ἐκάθισαν ὑπὸ τὰ δένδρα, τῶν ὁποίων ἡ σκιά δὲν ἦτο πολὺ πυκνή, ἀλλὰ εἶχε καὶ ὀλίγον ἥλιον.

Ὁ Μοντανῆς ἐστάθη ὄρθιος καὶ παρετήρησε τὸ τοπίον, δηλαδή τὴν τοποθεσίαν.

— Καὶ τί πράγμα εἶνε ἀρά γε ἐκεῖνος ἐκεῖ ὁ πύργος; ἠρώτησε τὸν Μάριον, δεικνύων διὰ τοῦ δακτύλου παλαιὸν οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον ὑψοῦτο εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δάσους. Σὺ θὰ το γνωρίζεις, φίλτατε Καπάνη.

— Ἄν το γνωρίζω λές; ἀπεκρίθη ὁ Μάριος, νομίζω ὅτι εἶνε ὁ πύργος τοῦ Ἀρτανιάν.

— Ὁ πύργος τοῦ Ἀρτανιάν;

— Μάλιστα.

Ὁ Δουμποδάνος καὶ ὁ Σαϊζάνης ἐσηκώθησαν

νά ἴδωσι καὶ αὐτοὶ τὸν πύργον, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγίνετο λόγος. Ἐπειτα παρατήρησαν τὸν Μόριον περιμένοντες νὰ τοὺς διηγηθῇ τίποτε καλὸν περὶ αὐτοῦ τοῦ πύργου.

Ἀλλὰ ὁ Μάριος ἐσιώπα· εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους πρὸς τὸν πύργον, καὶ ἐφαίνετο ὅτι σκέπτεται ἢ ὅτι προσπαθεῖ νὰ ἐνθυμηθῇ.

— Λοιπὸν τί συλλογίζεσαι, Μάριε; εἶπεν ὁ Μοντανῆς χαμογελῶν.

Ὁ Μάριος ἀνετινάχθη ὥς νὰ ἐξύπνισε καὶ ἀπεκρίθη:

— Συλλογίζομαι κάτι τι, τὸ ὁποῖον εἶνε πολὺ παράξενον, καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ μου ἐπιτρέψετε νὰ σὰς το διηγηθῶ, διότι θαρρῶ ὅτι ἀφορᾷ ὅλους μας!

— Λέγε, Καπάνη, καὶ σε ἀκούομεν! εἶπον μιᾷ φωνῇ ὁ Μοντανῆς, ὁ Δουμποδάνος καὶ ὁ Σαϊζάνης.

Τότε ὁ καλὸς μας Μάριος παρεκάλεσε τοὺς φίλους του νὰ καθίσωσιν, ἐκάθισε καὶ αὐτός, καὶ διηγήθη τὰ ἐπόμενα:

— Ὁ πατὴρ μου πολλάκις μ' ἐδιηγῆθη τὴν ἱστορίαν τὴν ὁποίαν θὰ σὰς διηγηθῶ, καὶ μόνον σὰς θὰ ἰδῆτε πόσον ὁμοιάζει μὲ τὴν ἱστορίαν μου καὶ μὲ τὴν ἰδικήν σας.

Τὸ προοίμιον τοῦτο ἐκίνησε τὴν περιεργίαν τῶν τριῶν ἀκροατῶν του, οἱ ὁποῖοι ἤνοιξαν τὰ ὦτά των διὰ νὰ ἀκούσωσι.

— Ἡ ἱστορία μας εἶνε διακοσίων καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, καὶ εἶνε ἱστορία τριῶν εὐγενῶν, οἱ ὁποῖοι μαζί μὲ ἓνα συμπατριώτην μου ἔκαμαν θαύματα, καὶ τὰ ὀνόματά των ἔμειναν ἀθάνατα. Αὐτοὶ ἔσωσαν ἀπὸ φοβερὸν κίνδυνον τὴν βασιλίαν τῆς Αὐστρίας ὀνομαζομένην Ἄνναν, ἐπολέμησαν μὲ ἓνα ἰσχυρότατον πρωθυπουργὸν τῆς Γαλλίας, τὸν καρδινάλιον Ῥισελιέ, καὶ διὰ τῆς μεγάλης εὐφυίας των ἐνίκησαν τὴν δύναμιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὥστε ἠθέλησε νὰ τοὺς πάρῃ μὲ τὸ μέρος του, διότι τοὺς ἀνεγνώρισε καὶ αὐτὸς ὅτι ἦσαν ἀληθινὰ παλληκάρια. Τέλος πάντων αὐτοὶ οἱ τέσσαρες μόνον των ἐκυρίευσαν ἐν ὀχύρῳ μας, τὸ ὁποῖον ὑπερήσπιζεν ὁλόκληρος στρατός!

Οἱ τρεῖς ἀκροαταὶ ἤκουον μετὰ πολλῆς προσοχῆς· εἶχον ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ ἐκάθηντο

ἀκίνητοι· σημεῖον ὅτι τοὺς συνεκίνηε πολὺ ἡ ἱστορία αὐτή. Ὁ Δουμποδάνος ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὸν θαυμασμόν του καὶ ἐψιθύρουν:

— Ἐν ὀχύρῳμα! Καὶ πῶς ἦτο αὐτὸ τὸ ὀχύρῳμα;

— Ὁ πατὴρ μου, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀρχαῖος ἀξιωματικός, μοῦ εἶχεν εἰπῇ ὅτι αὐτὸ τὸ ὀχύρῳμα ἦτο ἐν μικρὸν τετράγωνον κτιστόν, ὅπου εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ κρύπτεται καὶ νὰ πολεμῇ. Καὶ νὰ ἰδῆτε! Οἱ τρεῖς αὐτοὶ φίλοι καὶ ὁ σύντροφός των ἐστοιχημάτισαν νὰ ὑπάγουν εἰς αὐτὸ τὸ ὀχύρῳμα, νὰ γευματίσουν ἐκεῖ, καὶ νὰ μείνουν ἐντὸς αὐτοῦ μίαν ὥραν, μὲ τὸ ὥρολόγι εἰς τὸ χέρι:

— Καὶ ἐκέρδησαν τὸ στοίχημά των; ἠρώτησεν ὁ Δουμποδάνος διακόπτων πάλιν τὴν διήγησιν.

— Βεβαίως! Καὶ τόσο καλὰ ἔπαιξαν τὸ παιχνίδι των, ὥστε ἔμειναν ὑπὲρ τὰς δύο ὥρας εἰς τὴν ἐπικίνδυνον ἐκείνην θέσιν.

— Θαυμάσιον κατόρθωμα! ἀνεφώνησεν ὁ Μοντανῆς.

— Τέλος πάντων ἐπήγαν ἔπειτα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ σώσουν τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Κάρολον τὸν πρῶτον, τὸν ὁποῖον ἤθελον νὰ καρατομήσουν οἱ Ἀγγλοὶ.

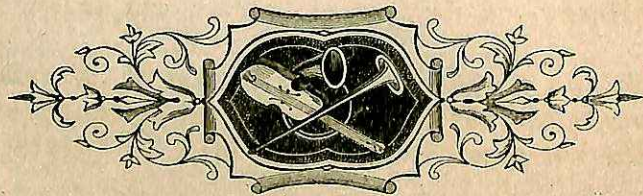
— ὦ! ἀνεφώνησεν ὁ Δουμποδάνος, μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ τὸν θαυμασμόν του. Μὰ εἶνε ἀλήθεια αὐτὰ τὰ πράγματα;

— Ἀλήθεια καὶ ἀλήθεια! καθὼς λέγουν καὶ τὸ βεβαιώνουν μάλιστα. Τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν ἱστορίαν, καθὼς μ' ἔλεγεν ὁ πατὴρ μου, τὴν ἔγραψεν εἰς ἕξοχος μυθιστοριογράφος Γάλλος ὀνομαζόμενος Ἀλέξανδρος Δουμάς· καὶ ἐπιγράφεται: Οἱ τρεῖς σωματοφύλακες.

— Ἀλλὰ, ἀγαπητέ μου Καπάνη, εἶπεν ὁ Σαϊζάνης μετὰ πολλῆς γλυκύτητος, ἐγὼ δὲν βλέπω ἀκόμη τί σχέσιν ἔχουν αὐτοὶ οἱ τέσσαρες ἥρωες μὲ ἡμᾶς τοὺς τέσσαρας. Ὁμολογῶ λοιπὸν ὅτι περιμένω ἀνυπομόνως νὰ με φωτίσης περὶ τούτου.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΔΕΒΩ)

Ο ΤΑΚΗΣ ΕΙΝΕ ΦΡΟΝΙΜΟΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ μαμὰ εἶπεν εἰς τὸ μικρόν της ἀγοράκι: «Παῖξε, μὰ κύττα νὰ εἶσαι φρόνιμος!» Καὶ το ἐκάθισεν εἰς τὴν μεγάλην καθέκλα της, ἐμπρὸς εἰς τὸ τραπέζι, καὶ του ἔδωκε τὸ κουτὶ μὲ τὰ γράμματα καὶ τὸ ἀλφαβητάριόν του μὲ τὰς εἰκόνας.

Ἦνοιξε τὸ ἀλφαβητάριον καὶ ἔδειξεν εἰς τὸν Τάκην νὰ εὐρίσκη εἰς τοὺς κύβους τοῦ κουτιοῦ γράμματα ὅμοια μὲ τοῦ ἀλφαβηταρίου καὶ νὰ τα βάζῃ εἰς τὸ πλάγι των.

Ὁ Τάκης κάμνει κατ' ἀρχὰς ὅ,τι του εἶπεν ἡ μαμὰ του, καὶ του ἀρέσει πολὺ, πολὺ. Βάζει τὸ Β εἰς τὸ πλάγι τοῦ Β, τὸ Γ εἰς τὸ πλάγι τοῦ Γ.

Ἦτο ἔτοιμος νὰ βάλῃ καὶ τὸ Δ πλησίον τοῦ Δ ἀλλὰ τὸ Λ εὐρίσκεται ἐκεῖ σιμὰ καὶ τὸ Λ ὁμοιάζει τόσο τοῦ Δ. Εἰς αὐτὸ δὲν πταίει ὁ Τάκης. Διατί ἐκεῖνοι ποὺ ἔβγαλαν τὰ γράμματα μὲ τὸν νοῦν των τὰ ἔκαμαν σχεδὸν ὅμοια;

Καὶ τὸ Α τάχα δὲν ὁμοιάζει ὀλίγον τοῦ Δ καὶ τοῦ Λ; Τὰ μάτια ἐνὸς μικροῦ παιδιοῦ σὰν τὸν Τάκην δὲν εἰμποροῦν νὰ ἐννοήσουν τί διαφέρει τὸ καθένα.

Ἀλλὰ κατὰ τύχην τὸ βλέμμα τοῦ Τάκη πίπτει εἰς τὸ καλάθκι τοῦ ἐργοχείρου τῆς μαμᾶς του, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Καὶ τότε;

ὦ! τί νὰ σου κάμῃ ὁ καϊμένος ὁ Τάκης· εἶνε διασκεδαστικὸν νὰ παίζῃ μὲ τὰ γράμματα, ἀλλὰ τοῦ φαίνεται ἀκόμη διασκεδαστικώτερον νὰ παίζῃ μὲ τὰ ψαλίδια καὶ τὰς κουβαρίστρας.

Ἡ μαμὰ δὲν ἀκούει τὸν Τάκην οὔτε νὰ φωνάζῃ οὔτε ν' ἀνησυχῇ καὶ λέγει:

— Εἶνε φρόνιμον τὸ παιδί μου!

Φρόνιμον! ἄς το ἔβλεπε μίαν φορὰν καὶ νὰ ἰδοῦμεν τί θὰ ἔλεγε.

ὦ! τώρα τὸν ἀκούει τὸν Τάκην φωνάζει ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Τί ἔχει ὁ Τάκης;

Ἐγύρισε τὴν ἐργοθήκην ἄνω κάτω ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Τὸ μετᾶξί, ἡ κλωστή, τὸ μαλλὶ ὅλα ἐμπερδεύθησαν· τὰ ψαλίδια, αἱ βελόνας, ὅλα ἐσκορπίσθησαν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι.

Ὁ Τάκης χαίρεται· μὰ ἡ μαμὰ του θα λυπηθῇ, καὶ θὰ τον τιμωρήσῃ ποὺ δὲν ἐφάνη φρόνιμος καὶ θὰ λυπηθῇ καὶ αὐτός· ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν τον τιμωρήσῃ, πάλιν θὰ λυπηθῇ, διότι τὰ καλὰ παιδία λυποῦνται ὅταν γίνωνται αἰτία νὰ λυπάται ἡ μαμὰ των.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΚΡΟΝ ΑΘΗΝΑΙΟΝ

Θ'. Οκτώβριος

ΓΑΠΗΤΕ μοι φίλε,

Είχα έτοιμάσει μίαν επιστολήν εις την οποίαν σοῦ περιέγραφα λεπτομερῶς ὅσα εἶδα ἅμα ἤλθα εις Ἀθήνας. Σοῦ περιέγραφα πῶς εἶχεν ἀλλάξει ἔντελως ἡ ἔψις τῆς πρωτευούσης τῆς Ἑλλάδος. Εἶδες ὅταν κανεῖς ἔχη μεγάλην συγκίνησιν πῶς κτυπᾷ ἡ καρδιά του; τὰκ, τὰκ!

τὰκ, τὰκ! Ἐπίσης καὶ αἱ Ἀθηναῖαι, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἡ καρδιά τοῦ ἑλληνισμοῦ, τὴν ἱερὰν συγκίνησιν τοῦ ἔθνους ἐξέφραζον με δυνατοῦς παλμούς. Παντοῦ ἐνθουσιασμός. Ἐδῶ ἑκατοντάδες ἑφεδροὶ, οἱ ὁποῖοι ἤλθον ἀπὸ τὴν πατρίδα των ἄλλοι με φουστανέλλαν, ἄλλοι με βράκαν πηγαίνουν νὰ καταταχθῶν· ἡ σημαία των κυματίζει, ἡ μουσική παίζει ἐμπρὸς ἔθνικα ἄσματα· ἀφῆκαν τὰς οἰκογενεῖας των, τὰ ἔργα των, ἄλλοι τὸ ἄροτρον των καὶ ἄλλοι τὴν βελόνην των, ἀλλὰ δὲν συλλογίζονται τίποτε πλέον, μόνον τὴν Πατρίδα συλλογίζονται καὶ φωνάζουν ἕ ἡ τ ω ὁ Πόλεμος! Ἐκεῖ περὶ στρατιῶται κατ' οὐλαμούς περιπατοῦντες με βῆμα γοργόν ἐν δύο, ἐν δύο! ἐν ᾧ ἡ σάλπιγξ ἐμπρὸς τοὺς δίδει τὸν ρυθμόν «τρά τα, ρά τα, τὰ τα. τρά τα, ρά τα, τὰ τα, τὸμ!» παρέκει πολλοὶ ἄνθρωποι συνομιλοῦν με σοβαρότητα, ὅπως ἀρμόζει εἰς τὰς παραμονὰς ἑθνικοῦ καὶ μεγάλου πολέμου.

Ὡ! πραγματικῶς εἶνε σπουδαῖαι αὐταὶ αἱ ἡμέραι διὰ τὴν Ἑλλάδα· ἀπὸ τὴν 25 Μαρτίου 1821 ποτὲ δὲν ἐπαρουσιάσθη τόσο ἐπίσημος στιγμή διὰ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος· πρέπει νὰ λάβωμεν μεγάλην ἀπόφασιν· καὶ εὐτυχῶς το ἐνόησαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες μικροὶ καὶ μεγάλοι· καὶ δι' αὐτὸ ἤρχισαν τὰ εὐγενῆ παραδείγματα τῶν θυσιῶν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος. Ἐνας πτωχὸς ἐπρόσφερεν εἰς τὸ ἔθνος τὸν ἵππον του καὶ τὸ κάρρον του, δηλαδὴ ὅλην τὴν περιουσίαν του καὶ τὸν ἑαυτὸν του. Ἐνας καλόγηρος ἀφῆκε τὸ μοναστήρι του καὶ ἔτρεξε νὰ πολεμήσῃ ὑπὲρ Πίστειος καὶ ὑπὲρ Πατρίδος· ἐκράτει τὴν σημαίαν ὡς σημαιοφόρος· εἶχε τὰ μακρὰ του μαλλιά χυτὰ εἰς τὴν πλάτην του· τὰ μάτια του εἶχαν φωτιὰν ἀνδρείας μέσ᾽· ὁποῖός τον ἔδλεπεν ἐνθυμεῖτο τὸν Παπαφλέσαν. Μία γραῖα ἔδωκεν εἰς τὸ ἔθνος ὅλον τὸν πλοῦτόν της: ἓνα δακτυλίδι. Ἐνας πατήρ, ἐπειδὴ

ἦτο ἀσθενὴς ὁ υἱὸς του καὶ ἐφοβήθη μήπως ἀργήσῃ νὰ καταταχῇ καὶ δὲν προφθάσῃ νὰ πολεμήσῃ ἀπὸ τοὺς πρώτους διὰ τὴν Πατρίδα, τὸν ἔβαλεν εἰς τὸ κάρρον του καὶ τον ἐπῆγε μόνος του εἰς τὸν στρατὸν. Ἐνας μονόχειρ θέλων ν' ἀγωνισθῇ καὶ αὐτὸς ἐκρύπτετο ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ἄλλους διὰ νὰ μὴν ἴδωσιν ὅτι ἔλειπε τὸ ἓνα του χέρι καὶ δὲν τον κατατάζουν.

Δὲν εἶνε πραγματικῶς συγκινητικαὶ αὐταὶ αἱ ἀφελεῖς καὶ μεγαλόκαρδοι ἀποδείξεις τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ;

Αὐτὰ καὶ ἄλλα σοῦ ἔγραφα εἰς τὴν ἐπιστολήν μου, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐπρόφθασα τὸ ταχυδρομεῖον· ἐπέστρεψα εἰς τὴν κατοικίαν μου καταλυπημένος. τί κρίμα! κ' ἐγὼ σοῦ τα περιέγραφα ὅλα με τόσο οἶστρον! τώρα θὰ τᾶμαθες ὅλα ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας, καὶ δὲν ἐννοῶ νὰ σοῦ τα ἐπαναλάβω διότι αἱ παλαιαὶ εἰδήσεις αἱ ὁποῖαι λέγονται ὡς νέαι ὁμοιάζουν με ξαναζεσταμένον φαγητόν, κ' ἐγὼ προτιμῶ νὰ σοῦ δίδω νωπὰς εἰδήσεις ὅπως ἡ μητέρα σου νωπὸν φαγητόν. Τοῦτο σοῦ λέγω μόνον, ὅτι αἱ Ἀθηναῖαι δὲν εἶνε πλέον ἡ ἡσυχος πόλις τῶν μαθητῶν, μετεβλήθη εἰς στρατόπεδον· παντοῦ εἰς τοὺς δρόμους στρατιῶται με τὰ ὅπλα των καὶ ἀξιωματικοὶ με τὰ ξίφη των· ἄνεμος πολέμου φυσᾷ ἐπάνω της.

* *

Εἶπα ἄνεμόν καὶ ἐνθυμήθη καὶ. Προχθὲς συνῆντησα εἰς τὸν δρόμον τὸν Ἄνεμόν· εἶχε μίαν ὀρμήν, μίαν ὀρμήν!... ἐκίνει τὰ δένδρα, ἐβόυξε εἰς τὰς στέγας: Βρρρ!

Ποῦ πᾶς ἔτσι βιαστικός; τῷ λέγω.

— Βρρρ!

— Στάσου δά, ἀδελφέ, καὶ ἀπάντησέ μου.

— Βρρρ! Βρρρ!

— Μὰ ξεύρεις ὅτι με βρίζεις μ' αὐτὸ τὸ βρρρ σου;

— Βρρρ! Βρρρ!

— Ἀ, ἔς τὴν ὀργήν! καλὰ λέγουν διὰ τὰς ἀνοησίας, πῶς «εἶνε λόγια τοῦ ἀνέμου» θὰ πῆραν παράδειγμα ἀπὸ τὰ δικά σου λόγια.

— Συγχώρησέ με, φίλε μου Ὀκτώβριε, εἶπεν ὁ Ἄνεμος ἐπιστρέψας ὀπίσω καὶ σταθεῖς ὀλίγον· ἀλλὰ νὰ ξεύρες, καίμενε, πῶς εἶμαι! ἔχω μιὰ λύπη!

— Τί ἔχεις; τοῦ εἶπα με ἄνησυχίαν.

— Εἶδα κάτι πράγματα πού μ' ἐρράγισαν τὴν καρδιά μου.

— Τί; λέγε, λέγε.

— Εἰξεύρεις ὅτι ἐγὼ ἔχω ἐλευθέραν εἴσοδον παντοῦ, πρὸ πάντων δὲ εἰς πτωχὰ σπίτια, διότι μοῦ

ἀφίνουν τόσας θύρας ἀνοικτὰς διὰ νὰ ἔμβω, τόσας τρύπας, τόσα σπασμένα παράθυρα· ἔκαμα λοιπὸν καὶ πάλιν τὴν περιουσίαν μου καὶ εἶδα δυστυχίαν, φίλε μου, εἰς τὰς Ἀθήνας ποὺ οὔτε τὴν φαντάζεσαι κἀν.

Ἦλθεν ἡ ἐπιστρατεία καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ πολλὰς οἰκογενεῖας τὸν μόνον ἄνθρωπον ὁ ὁποῖός τας ἔτρεφε.

Ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν ποὺ ἔλειψεν αὐτὸς ἐρρήμαξε τὸ σπίτι. Φαντάσου, Ὀκτώβριε, γέροι καὶ γραῖαι, γυναῖκες καὶ παιδιά νὰ πλαγιάζουν χωρὶς νὰ φάγουν! νὰ κάθωνται τὴν νύκτα εἰς τὸ σκοτάδι, νὰ πωλοῦν κρυφὰ, με ἐντροπήν, κανένα φόρεμα, κανέν ἐπιπλὸν διὰ ν' ἀγοράσουν ψωμί· καὶ ἂν αὐτὸν δὲν ἔχουν τίποτε πλέον νὰ πωλήσουν; Χιλιάδας τέτοιαις ἀπελπισμένας ψυχὰς ἔχουν αἱ Ἀθηναῖαι. Ποτέ μου δὲν εἶχα ἰδεῖ τὴν δυστυχίαν ὑπὸ τόσας μορφάς. Ὡ! εἶνε φοβερὸν! Ἀκουσε νὰ σοῦ εἰπῶ ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ ποὺ εἶδα. Πρὸ δύο ἐβδομάδων μίαν νύκτα, ἐν ᾧ ἓνας σεβαστὸς γέρον ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν του, εἶδεν εἰς τὴν σκιὰν ἐνὸς φανοῦ μίαν νέαν κουκουλωμένην, ἡ ὁποία με δάκρυα τοῦ ἐξῆτει ἐλεημοσύνην.

— Ὡ! κύριε, ἐντρέπομαι διότι ζητῶ ἐλεημοσύνην, ἀλλὰ εἶναι ἡ μητέρα μου βαρεῖα εἰς τὸ κρεββάτι, καὶ θ' ἀποθάνῃ χωρὶς ἱατρικά.

Ὡ! ὁ σπαρακτικὸς τόνος με τὸν ὁποῖον ἔλεγε τοὺς λόγους τοὺτους ἡ νέα συνεκίνησαν βαθεῶς τὸν γέροντα. Ἐνόησεν ὅτι ἡ νέα ἐκείνη δὲν ἦτο ἐπαῖτις· τὴν ἠρώτησε με εὐγένειαν πῶς κατήντησε νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνην.

— Ὡ! κύριε, ἐπῆραν τὸν ἀδελφόν μου ἐπίστρατον· ἐμείναμεν μόναι ἡ μητέρα κ' ἐγὼ, ἔρημαι, χωρὶς προστάτην· ἡ μητέρα ἀπὸ τὴν λύπην της καὶ τὴν κακουχίαν ἠσθένησε· ἐγὼ ἔμεινα εἰς τὸ πλευρόν της· ἀλλὰ πῶς νὰ τὴν περιποιηθῶ χωρὶς ἱατρικά, χωρὶς ἱατρὸν; δύο ἡμερόνυχτα τώρα σκέπτομαι καὶ δὲν εὗρηκα ἄλλον τρόπον πρὸ ὀλίγου ἅμα ἀπεκοιμήθη ἔφυγα χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ—διότι ἤμπορεῖ ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν ἐντροπήν της—καὶ ἤλθα νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνην. Ἄ! με συγχωρεῖτε ὅτι σᾶς ὁμιλῶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δὲν εἰξεύρω με ποῖαν γλῶσσαν ζητοῦν ἐλεημοσύνην, πῶς ἀπλόνουν τὸ χέρι των· ἡ μητέρα μου κινδυνεύει, κύριε, δι' αὐτὸ ἔγειναι ἐπαῖτις!

Καὶ τὰ δάκρυά της ἔτρεχον καὶ τὸ σῶμά της ἐκλονίζετο ἀπὸ τοὺς λυγμούς....

Ὁ γέρον, ὁ ὁποῖος κατ' εὐτυχίαν ἦτο ἀγαθὸς ἄνθρωπος, εἶπεν εἰς τὴν νέαν:

— Κόρη μου, εἰπέ μου τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκίας σας, καὶ αὐτὸν θὰ σας στείλω καὶ ἱατρὸν καὶ φάρμακα. Πήγαινε νὰ ἡσυχάσῃς· εἶνε ἡρωϊκὴ ἡ

πράξις τὴν ὁποίαν ἔκαμες, ἀλλ' ἐννοῶ ὅτι εἶνε φρικτὸν τὸ μαρτύριον τὸ ὁποῖον ὑποφέρεις καὶ δὲν πρέπει νὰ διρκέσῃ περισσότερον.

Ἡ νέα εἶπεν εἰς τὸν γέροντα τὴν διεύθυνσιν των καὶ ἐπέστρεψε πλησίον τῆς κλίνης τῆς μητρὸς της ἡ ὁποία δὲν εἶχεν ἐξυπνήσει ἀκόμη.

Τὴν ἐπαύριον εἰς ἱατρὸς παρουσιάσθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἀπροστατεύτου οἰκογενεῖας, εἶδε τὴν ἀσθενῆ καὶ ἔστειλεν ἱατρικά.

Τότε ἔμαθεν ἡ μητέρα τὸ μυστικὸν καὶ ἐνηγγαλίσθη τὴν κόρην της με δάκρυα συγκινήσεως διὰ τὴν ἀφοσίωσιν της, ἀλλὰ καὶ ἐντροπῆς διότι ἔφθασαν εἰς ταύτην φρικτὴν ἀνάγκην.

Ὁ ἀγαθὸς γέρον, ὁ ὁποῖος ἔστειλε τὸν ἱατρὸν καὶ τὰ ἱατρικά διὰ νὰ γίνῃ ἡ γραῖα καλὰ, προστατεύει ἔκτοτε τὴν δυστυχῆ οἰκογένειαν. Ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησαν νὰ λάβουν ἀλλήν χρηματικὴν βοήθειαν, ὅσον καὶ ἂν ἐπέμενεν ὁ ἀληθὴς ἐκεῖνος χριστιανὸς, ἀλλὰ τὸν παρεκάλεσαν νὰ εὕρῃ ἐργασίαν διὰ τὴν νέαν, τὴν ἐσύστησεν εἰς δύο οἰκογενεῖας ὅπου παραδίδει μαθήματα καὶ συντηρεῖ τὴν μητέρα της καὶ τὸν ἑαυτὸν της.

Ἀλλὰ πόσαι ἄλλαι δὲν ἔχουν κανένα προστάτην, πόσαι ἄλλαι δὲν ἐλπίζουν ἀπὸ κανένα παρηγόριον!... Πόσα δάκρυα χύνονται αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἄγνωστα εἰς τοὺς ἄλλους, πόση ἀπελπίσις μένει κρυμμένη πνίγουσα τοὺς λυγμούς της ἀπὸ φιλοτιμίαν!... Ἀ! φίλε μου Ὀκτώβριε, θὰ ἐμαύριζεν ἡ καρδιά σου, ἂν ἔβλεπες ὅσα εἶδα· ἐγὼ δὲν εἶμαι πλέον Ἄνεμος, εἶμαι ἓνας μέγας ἀναστεναγμὸς ποὺ τρέχει εἰς τοὺς δρόμους, καὶ δι' αὐτὸ ἡμουν τόσο βιαστικός, διότι βιάζομαι νὰ ὑπάγω εἰς τὰ σπίτια τῶν πλουσιῶν, ποὺ εἶνε στρωμένα με τάπητας καὶ μοσχοβολοῦν πλούτη, νὰ στενάξω καὶ πάλιν λυπητέρα, εἰς τὸν κῆπὸν των, εἰς τὴν στέγην των, εἰς τὴν καπνοδόχον των, καὶ νὰ τοῖς εἰπῶ:

— Λυπηθῆτε τὰς πτωχὰς, τὰς ἐγκαταλειμμένας ὑπάρξεις, ὧ πλούσιοι καὶ εὐτυχεῖς· ὅσοι ἔχετε παιδιά συλλογισθῆτε ὅτι πολλὰ παιδιά σὰν τὰ ἰδικὰ σας πεινοῦν καὶ κρυόνουν. Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ τωρινοὶ πτωχοὶ δὲν εἶνε ὡς τὸς ἄλλους καὶ δὲν ἡμποροῦν νὰ ἐπαυθῶσιν, πηγαίνετε σῆς εἰς αὐτοὺς διότι αὐτοὶ δὲν θὰ ἔλθουν εἰς σᾶς, κτυπήσατε σῆς τὴν θύραν των, διότι αὐτοὶ δὲν θὰ κτυπήσουν τὴν ἰδικήν σας!...

Ἀλλὰ με τὰ λόγια ἤργησα. Χαῖρε, φίλε μου Ὀκτώβριε! Βρρρ! Βρρρ!

Αὐτὰ μοῦ εἶπεν ὁ φίλος μου Ἄνεμος.

Σὲ ἀσπάζομαι ὁ φίλος σου

Ὀκτώβριος

Ὅτι πιστὸν ἀντίγραφον

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΟΥ

— Ποῖος εἶδε τὸν Καλόγιαννον μίαν ὥραιαν πρῶϊαν τῆς ἀνοιξέως ὅταν ἀρχίζῃ νὰ λυώνῃ ἡ χιών; Ποῖος τὸν ἤκουσε νὰ κελαδῇ τὸ ὠραῖόν του τραγοῦδι, μὲ τὸ ὁποῖον εὐχαριστεῖ τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ θέρους καὶ τοῦ καλοῦ καιροῦ;

— Ἐγὼ εἶδα τὸν καλόγιαννον μίαν ὥραιαν πρῶϊαν τῆς ἀνοιξέως, ὅτε ἤρχιζε νὰ λυώνῃ ἡ χιών. Τὸν ἤκουσα νὰ κελαδῇ τὸ ὠραῖόν του τραγοῦδι καὶ νὰ εὐχαριστῇ τὸν Θεὸν ὅτι ἐδίωξε τὸν χειμῶνα καὶ ἐπανεφέρει τὸ θῆρος.

— Ποῖος εἶδε τὸν καλόγιαννον μὲ τὴν σύντροφόν του, πετώντα ἀπὸ δένδρον εἰς δένδρον, καὶ ζητοῦντα εἰς κάθε γωνίαν κατὰ ληλον θέσιν διὰ νὰ κτίσῃ τὴν φωλεάν του;

— Ἐγὼ εἶδα τὸν καλόγιαννον μὲ τὴν σύντροφόν του νὰ πηδᾷ ἀπὸ δένδρον εἰς δένδρον, ἀπὸ θάμνον εἰς θάμνον καὶ ζητοῦντα θέσιν κατὰ ληλον διὰ νὰ κτίσῃ τὴν φωλεάν του· μίαν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ τοὺς πειράξουν τὰ κακὰ παιδιά.

— Ποῖος εἶδε τὸν καλόγιαννον καὶ τὴν σύντροφόν του, νὰ πηδοῦν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, νὰ μαζεύουν ξυλαράκια, χλόην, κλωστάς, μαλλί, τρίχας διὰ νὰ κάμουν ζεστήν καὶ εὐχάριστον τὴν χαριτωμένην μικρὰν φωλεάν των;

— Ἐγὼ εἶδα τὸν καλόγιαννον καὶ τὴν σύντροφόν του νὰ πηδοῦν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, νὰ μαζεύουν ξυλαράκια, τρίχας καὶ μαλλί διὰ νὰ κάμουν τὴν φωλεάν των ζεστήν καὶ εὐχάριστον, καὶ ὅταν ἐτελείωσαν, εἶδον εἰς τὸ βάθος αὐτῆς τέσσαρα γαλάζια αὐγουλάκια.

— Ποῖος εἶδε τὸν καλόγιαννον νὰ τρέχῃ πηδηκτὰ κατόπιν ἀπὸ τὸ ἄροτρον τοῦ γεωργοῦ διὰ νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς μικροὺς σκώληκας ποὺ εἶνε μέσα εἰς τὸ ἔδαφος καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν φωλεάν του μὲ ἓνα σκώληκα εἰς τὸ ράμφος;

— Ἐγὼ εἶδα τὸν καλόγιαννον νὰ τρέχῃ πηδηκτὰ κατόπιν ἀπὸ τὸ ἄροτρον τοῦ γεωργοῦ, νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς μικροὺς σκώληκας καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ ζωηρῶς εἰς

τὴν φωλεάν του διὰ νὰ τοὺς ὑπάγῃ εἰς τὰ μικρά του καλογιαννόπουλα. Εἶδα τὰ μικρά πουλάκια νὰ ἀνοίγουν τὰ μικρὰ ράμφη των ὅταν διέκρινον ἀπὸ μακρὰν ὅτι τὸ πτηνὸν ἤρχετο μὲ τροφήν.

— Ποῖος εἶδε τὸν καλόγιαννον, ὅταν ὠρίμασαν τὰ κεράσια, νὰ τρέχῃ μὲ τὴν σύντροφόν του καὶ τὰ μικρά του εἰς τὴν μεγάλην κερασέαν διὰ νὰ φιλευθῇ;

— Ἐγὼ εἶδα τὸν καλόγιαννον, ὅταν ὠρίμασαν τὰ κεράσια, νὰ τρέχῃ εἰς τὴν μεγάλην κερασέαν μὲ τὰ μικρά του διὰ νὰ φιλευθῇ.

— Ποῖος εἶδε τὸν καλόγιαννον τὴν ἐσπέραν μιᾶς θερινῆς ἡμέρας, ὅτε, εἰς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, κουνιάζει εἰς τὸν ὑψηλότερον κλάδον ἑνὸς μεγάλου δένδρου διὰ νὰ κελαδήσῃ τὸ βραδυνόν του κελάδημα, πρὶν βάλῃ τὴν κεφαλὴν του κάτω ἀπὸ τὴν πτέρυγάν του καὶ ἀποκοιμηθῇ;

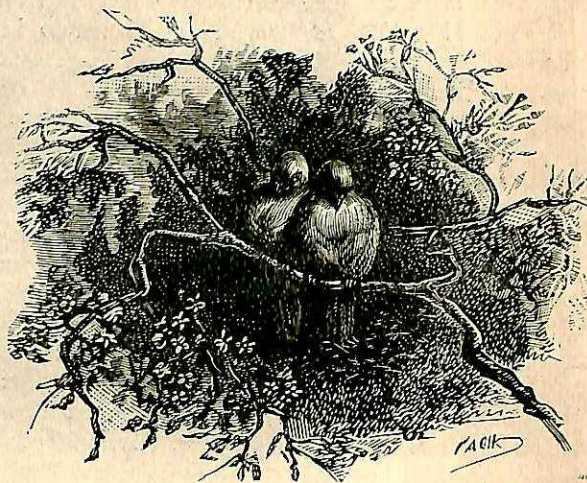
— Ἐγὼ εἶδα τὸν καλόγιαννον, τὴν ἐσπέραν μιᾶς θερινῆς ἡμέρας, νὰ κουνιάζῃ εἰς τὸν ὑψηλότερον κλάδον ἑνὸς μεγάλου δένδρου καὶ ἤκουσα τὸ κελάδημά του πρὶν βάλῃ τὴν κεφαλὴν του κάτω ἀπὸ τὴν πτέρυγάν του διὰ ν' ἀποκοιμηθῇ εἰρηνικῶς.

— Ποῖος ἤκουσε τὸν καλόγιαννον, ὅτε ἤλθε τὸ φθινόπωρον, νὰ κελαδῇ εὐθύμως μὲ τὴν σύντροφόν του διὰ ν' ἀποχαιρετίσῃ τὸ φθινόπωρον ὅπως ἀποχαιρετίζομεν ἓνα φίλον ὅταν ἀναχωρῇ καὶ μας εὔχεται καλὴν ἐντάμωσιν;

— Ἐγὼ ἤκουσα τὸν καλόγιαννον, ὅτε ἐτελείωσε τὸ καλοκαίρι, καὶ ἡτοιμάζετο νὰ μεταβῇ εἰς τὴν χειμωνιατικὴν του κατοικίαν, νὰ κελαδῇ παιδρῶς μὲ τὸ ταῖρι του ὡσὰν διὰ ν' ἀποχαιρετίσῃ τὸ θῆρος καὶ νὰ τῷ εὐχθῇ καλὴν ἐντάμωσιν. Καὶ τότε εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου: «Πόσον μέγας καὶ ἀγαθὸς εἶνε ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος δύναιται καὶ κάμνει εὐτυχῇ ὅλα τὰ πλάσματα καὶ γεμίζει ἀπὸ χαρὰν τὴν καρδίαν τοῦ μικροῦ πτηνοῦ!»

(Μήμησις)

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

Η ΦΩΛΕΑ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 97.]

Ἡ κραυγὴ ἐκείνη καὶ ἡ κίνησις τοῦ Ἀνδρέα ἐστὶς ὠρολόγιον. Ὁ ὠροδείκτης καὶ ὁ λεπτοδείκτης ἔφεραν εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς τῆς Καλυψῶς ἐμειδίασε. ἐδείκνυνον πέντε ὥρας καὶ μερικὰ λεπτά.

— "Α! εἶνε ἡ θεία μου, ξεύρετε, εἶπε.

— Δέν το ξεύρομεν διόλου, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας μὲ ζωνρότητα, καὶ ἡ Ἑλένη φοβεῖται.

Ἡ Ἑλένη ἐγέλασε μὲ τὸν ἑαυτὸν τῆς, διότι ὅταν ἤνοιξεν ἡ θύρα μετὰ μίαν στιγμὴν τίποτε τρομακτικὸν δὲν ἐπαρουσιάσθη, ἀλλὰ μία

γραῖα κυρία, στηριζομένη εἰς ῥάβδον ἀπὸ ἔβενον. Ἐμεινε μίαν στιγμὴν εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας, καὶ παρετήρησε τὰ παιδιά. Αὐτὰ εἶχον σκωληθῇ καὶ τὴν παρετήρουν μὲ σιωπὴν.

Ἡ γραῖα ὕψωσε τὴν μαύρην ῥάβδον καὶ δείξασα τὴν Ἑλένην καὶ τὸν Ἀνδρέαν εἶπε:

— Ἐπισκέψεις, Καλυψώ, αἱ;

Ἐπειτα ἐπῆγε καὶ ἐκάθητεν εἰς μίαν καθέκλαν.

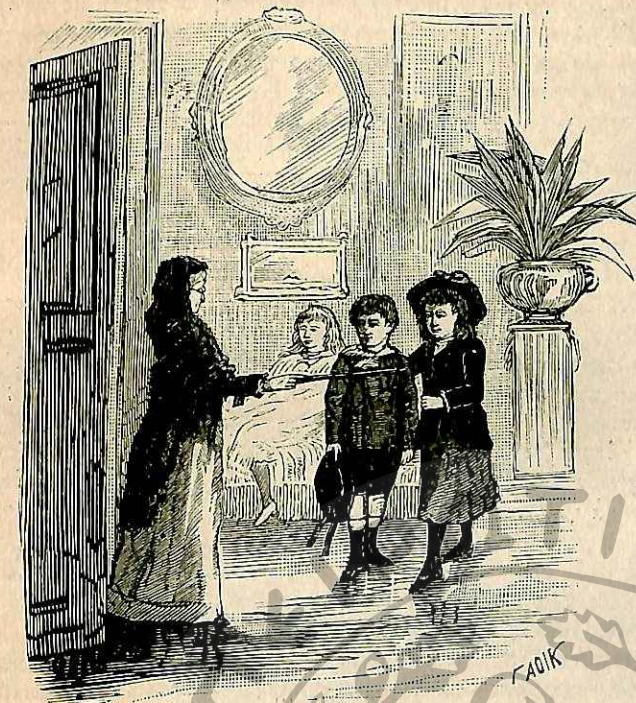
Ἡ Καλυψώ τῇ ἔδωκε τὸ παράδοξον ἐπισκεπτῆριον καὶ ἐξήγησε τί συνέβη.

— Ἐνόμιζαν, εἶπεν εἰς τὸ τέλος, ὅτι ἐκατοίκουν μόνη μου, εἰδεμὴ, καλὴ μου θεία, θά σας ἐζήτουν τὴν ἀδειάν σας.

— Καταμόναχην, πραγματικῶς! εἶπεν ἡ θεία τῆς Καλυψῶς ἐγγίξουσα μὲ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς τὸ δυστυχὲς βελούδιον ἐπανωφόριον. Αὐτὰ ζοῦν μόνα των· μοῦ φαίνονται ἀπεριποίητα παιδιά.

— Ναί, εἶπεν ἡ Ἑλένη μὲ ἀφέλειαν, εἵμεθα σὰν ἀπεριποίητα, διότι ἡ μάμμη μας λέγει ὅτι εἶνε καλὸν ν' ἀφίνουν τὰ παιδιά εἰς τὸν ἑαυτὸν των, καὶ δὲν εἵμεθα διόλου δυσηρεστημένοι. Ἐχομεν τὴν ἐλευθερίαν νὰ τρέχωμεν τὸ ἀπομεσήμερον, ἀλλὰ, προσέθηκε, πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰς πέντε καὶ μισή· καὶ σας παρακαλοῦμεν νὰ μας ἐπιτρέψετε νὰ φύγωμεν ἀμέσως.

Ἐν ᾧ ὠμίλει ἡ Ἑλένη παρετήρει τὸ ἐπὶ τῆς

«ΜΟΥ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΕΡΙΠΟΙΗΤΑ ΠΑΙΔΙΑ»

ἑστίας ὠρολόγιον. Ὁ ὠροδείκτης καὶ ὁ λεπτοδείκτης ἐδείκνυνον πέντε ὥρας καὶ μερικὰ λεπτά.

— Ἀδύνατον, κόρη μου, εἶπεν ἡ γραῖα κυρία· δὲν κάμνει νὰ φύγετε ἀκόμη παρατηρήσατε τὸν καιρόν.

Πραγματικῶς εἶχεν ἐκραγῇ ἡ θύελλα· ἡ βροχὴ ἔπιπτε κρουνηδόν, πνίγουσα τὰ δυστυχῇ ἄνθη τοῦ κήπου καὶ κτυπῶσα τὰς ὑάλους τῶν παραθύρων.

— Δέν εἶνε δυνατόν νὰ ἀναχωρήσετε μὲ τοιαύτην κακοκαιρίαν.

Ἡ Ἑλένη δὲν ἀπήντησε τίποτε ἂν καὶ ἐπρότιμα χιλιάκις νὰ βραχῇ ἕως εἰς τὰ κόκκαλα παρὰ νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ τὴν προσδιακριμένην ὥραν.

Ἐν τούτοις ἡ συνομιλία τῶν παιδιῶν ἤρχισε μετ' ὀλίγον ζωηρὰ ὅπως καὶ πρὶν, ἂν καὶ ἦτο εἰς τὴν αἴθουσαν ἡ θεία τῆς Καλυψῶς.

Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰς ἄλλας ὁμιλίας ἡ Καλυψώ ἠρώτησε τὸν Ἀνδρέαν ἂν θὰ ὑπάγῃ εἰς κανὲν ἐκ παιδευτήριον· ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἀπήντησεν ἡ ἀδελφὴ

τοῦ ὅτι πραγματικῶς ἐσκόπευαν νὰ τὸνβάλουν ἐσωτερικὸν εἰς ἓν ἐκπαιδευτήριον, διότι ὁ πατήρ τῆς ἔλεγεν ὅτι μόνον μὲ αὐτὰ τὸ μέσον ἦτο δυνατόν νὰ διορθωθῇ ὁ χαρακτήρ τοῦ Ἀνδρέα.

Ἡ Ἑλένη ὁμῶς ἦτο λυπημένη καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν γεμάτοι δάκρυα ἐν ᾧ ἔδλεπε τὴν βροχὴν. Ἡ γραῖα το παρετήρησε καὶ εἶπε μὲ ἀγαθότητα πρὸς τὴν Ἑλένην:

— Σὰς ἀρέσει νὰ κρατῇτε τὰς ὑποσχέσεις σας, κόρη μου;

— Ὡ, ναί, κυρία.

— Εἰσθε πολὺ καλὴ κόρη, καὶ ἀγαπᾶτε, ὡς βλέπω, νὰ ἐκτελεῖτε τὸ καθήκον σας· ἀφῆτέ με λοιπὸν νὰ ἐκτελέσω καὶ ἐγὼ τὸ ἰδικόν μου καθήκον πρὸς

ΠΑΡΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΙ ΦΙΛΟΙ

Ἦτο μίαν φοράν ἐν μεγάλῳ καὶ ὠραίῳ σφογγάρῳ τὸ ὅποιον εἶχε μεγάλην λύπην.

— Διατί, ἔλεγε, μὲ ἀπέσπασαν ἀπὸ τὸν βράχον ὅπου ἤμην εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ὅπου τὰ θαλάσσια φυτὰ ἤπλωνον τοὺς ὠραίους κλάδους των, ὅπου ἔπλεον μικραὶ μέδουσαι, ὅπου ἐπέρων ἰχθύες ζωηροὶ καὶ ταχεῖς ὡς ἀστραπαί; Ἦμην τόσοι εὐχαριστημένοι! Ἐκεῖ κανεῖς δὲν μ' ἐκατηγόρει, δὲν μὲ ἔλεγε κακὸν, ὀχληρόν, ἀηδές ὦ! πόσον εἶμαι λυπημένος! πόσον εἶμαι δυστυχής. Ἦ μικρὰ Φωφῶ δὲν με θέλει, ἡ μικρὰ Φωφῶ μὲ σιχαίνεται!

— Δὲν μισεῖ σὲ ἡ Φωφῶ, καλέ μου φίλε, εἶπε μία εὐμορφη μικρὰ ψήκτρα τῶν μαλλιῶν πλαγιασμένη εἰς ἐν ἡμιανοιγμένον συρτάριον, ἀλλὰ τὸ κρῦον νερόν με τὸ ὅποιον εἶσαι γεμάτον. Ἦ Φωφῶ εἶνε πολὺ μικρὰ ἀκόμη καὶ δὲν εἴμπορεῖ νὰ σε διακρίνῃ ἀπὸ τὸ νερόν τοῦ ὁποῖου ἡ ἐπαφὴ τῇ εἶνε τόσοι δυσάρεστος.

— Ναί, ναί, εἶπε τὸ σφογγάρι, ἐμὲ μισεῖ· μοῦ το ἐπανελάβε καὶ

σήμερον τὸ πρῶτὸ πάλιν· εἶπεν ὅτι τῆς ἐπροξένησα φρικτὸν πόνον εἰς τὸ μάτι καὶ εἰς τὸ αὐτί καὶ ἤθελε νὰ με ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς τροφῆς· ἐνόμισα ὅτι ἔμελλε νὰ με κοιματιάσῃ, τόσοι δυστυχὰ μ' ἐτράθηξε. Καὶ ὅταν κανεῖς εἶνε τόσοι καλὸς ὅσον ἐγὼ καὶ ποτέ, ποτέ δὲν βλέπτει κανένα, αὐτὰ τὰ πράγματα τοῦ προξενούν μεγάλην λύπην!

Καὶ ἀπὸ τὴν συγκίνησίν του τὸ σφογγάρι ἀφῆκε καὶ τῷ ἔπεσαν δύο σταγόνες νεροῦ τὰς ὁποίας ἠθέλησε νὰ παραστήσῃ ὡς δάκρυα.

— Ἐλα δά, ἔλα, εἶπεν ἡ μικρὰ ψήκτρα, μὴ λυπηθῇς τόσοι· δὲν μισεῖ μόνον σὲ ἡ Φωφῶ. Μουρμουρίζει ὅταν τὴν πλησιάζῃς σύ, ἀλλὰ φωνάζει ὅταν ἐγὼ πλησιῶν ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι τῆς. Δὲν τὴν ἤκουσες χθές, τὴν στιγμὴν ὅπου ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸν περίπατον καὶ ἐτακτοποίησε τὰ ἐμπερδευμένα μαλλιά τῆς; ἐφώναζεν, ἔκλαιεν, ἀλλὰ ἡμεῖς εἰς τὴν οἰκογένειάν μας εἴμεθα κάπως τραχεῖς καὶ δὲν συγκινούμεθα πολὺ, πολὺ ἀπὸ τὸν φόβον τῶν χαϊδευμένων κορασίων.

— Καὶ νομίζω ὅτι κάνετε καλά, εἶπε τὸ σφογγάρι παρηγορηθὲν ἤδη ὀλίγον.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ ἄλλο πρόσωπον ἀνέμειχθη εἰς τὴν συνδιάλεξιν, ἦτο δὲ τοῦτο ψήκτρα τῶν ὀδόντων ἡ ὁποία ἀνύψωσε τὸ σκέπασμα τοῦ μικροῦ κουτίου εἰς τὸ ὅποιον τὴν ἐνόμιζαν ἀποκοιμισμένην.

— Καὶ ἐγὼ, εἶπε, δὲν εἶπα τίποτε ἀκόμη, ἀλλ' ἔχω δίκαιον νὰ κάμω κ' ἐγὼ τὸ παράπονόν μου, διότι ἡ μικρὰ Φωφῶ δὲν μ' ἔχει μέσα ἔς τὴν καρδιά τῆς. Ξεύρετε πῶς με ὀνομάζει; «Σηχαμένη κακόβρουστα»· κανένα ἀπὸ σᾶς, εἶμαι βεβαία, δὲν ὠνόματε μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα, οὔτε ἐκτύπησε τὰ πόδια τῆς ἅμα σας εἶδε, ὅπως κάμνει δι' ἐμὲ καθήμεράν.

Ἐν τούτοις εἶμαι πρώτης ποιότητος· νά, ἰδῆτε το, εἶνε γραμμένον εἰς τὴν βράχιν μου καὶ ὅταν παρουσιάζομαι εἰς αὐτὴν περικυκλωμένη ἀπὸ λευκὸν καὶ εὐώδη ἀφρόν δὲν ἐννοῶ διατί νὰ με νομίζει ἀντιπαθητικὴν.

— Ἀχ! φίλη μου, εἶπε μὲ ὕψος κάπως ἀλαζονικὸν ἐν κομψὸν μικρὸν κτενάκι τοῦ θυλακίου, εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον

ἡ ἀληθὴς ἀξία παραγνωρίζεται πολλάκις καὶ ὁ ἔπαινος καὶ αἱ φιλοφρονήσεις πηγαίνουν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τοὺς ἀναξίους. Σεῖς ποῦ δὲν κινεῖσθε ἀπὸ τὴν θέσιν σας καὶ δὲν βλέπετε παρὰ μόνον τὴν Φωφῶ καὶ τὴν τροφὴν τῆς δὲν γνωρίζετε τὴν ζωὴν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ἐγὼ πηγαίνω παντοῦ, εἰς τὴν αἴθουσαν, εἰς τὸν περίπατον, καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ θυλακίου ὅπου κατοικῶ ἀκούω ὅ,τι λέγεται: «ὦ, κυρία, τί ὠραῖο κοριτσάκι ποῦ εἶνε ἡ Φωφῶ, τί ὠραῖο χρῶμα, τί καταστρόγγυλα μαγουλάκια καὶ τί τριανταφυλλένια χεράκια καὶ τί χαριτωμένα μαλλάκια ποῦ σγουραίνουν τόσοι εὐμορφα! Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ το φιλήσω, κυρία;» Καὶ ὅταν ἀκούω ὅλας αὐτάς τὰς φιλοφρονήσεις μοῦ φαίνεται ἀστεῖον. Διότι ἐπὶ τέλους εἰς ἡμᾶς ὀφείλει ἡ Φωφῶ τὸ λευκὸν τῆς δέρμα τὰ τριανταφυλλένια ὀνύχια τῆς καὶ τὰ ὠραῖα κατσαρά τῆς. Ἐτυχε νὰ ἰδῆτε ποτε γυφτόπουλα; αὐτὰ δὲν ἔχουν οὔτε σφογγάρια, οὔτε κτένια, οὔτε βούρτσας, δι' αὐτὸ καὶ κανεῖς δὲν τα θαυμάζει, κανεῖς δὲν ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ τα φιλήσῃ. Χωρὶς

ἡμᾶς ὅλους ἡ Φωφῶ θὰ ἦτο ἀπεριποίητος, ἀπλῶς ὡς ἂν γυφτόπουλον, θὰ εἶχε ἐμπερδευμένα τὰ μαλλιά τῆς, ὥστε οἱ ἔπαινοι τῶν κυριῶν εἰς ἡμᾶς ἀρμόζουν, καὶ ὄχι εἰς τὴν Φωφῶ.

Καὶ τὸ μικρὸν κτενίον τὸ ὅποιον ἦτο μισοκλεισμένον ἤρχισεν ἀνὰ χορεύειν παρὰ ξένον βάλς, μόνον του.

— Ναί, ναί ἐφώναζαν αἱ ψήκτραι, εἰς ἡμᾶς ἀρμόζουν, εἰς ἡμᾶς ἀρμόζουν, ὄχι εἰς τὴν Φωφῶ!

Καὶ τὸ σφογγάριον ἐκινεῖτο ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ σπάγγου του καὶ ἐψιθύριζε μὲ σιγανὴν φωνήν. «Εἰς ἡμᾶς ἀρμόζουν, εἰς ἡμᾶς ἀρμόζουν.»

Τὸ τραγοῦδι καὶ ὁ χορὸς τοῦ μικροῦ κτενίου διεκόπη αἰφνης ἀπὸ τὴν μεγάλην κτέναν, κτέναν σοδαράν, ἡ ὁποία κατὰ λάθος εἶχε τεθῇ εἰς τὸ μικρὸν συρτάριον τῆς Φωφῶς.

— Μὴ το παίρνετε δὲ καὶ τόσοι ἐπάνω σας! χωρὶς τὴν Μαρία, τὴν τροφὴν τῆς Φωφῶς, δὲν θὰ ἐχρησιμεύατε εἰς τίποτε· αὐτὴ ἡ καλὴ Μαρία κοπιᾷ πολὺ περισσότερο ἀπὸ σᾶς, καὶ κἀκεῖ ἡμέραν ὅταν τὴν πλύνῃ καὶ τὴν ἐνδύῃ τὴν Φωφῶ, τὸ μικρὸν κοριτσάκι τὴν ἀποστρέφεται ὅσον σᾶς ὅλους μαζί. Ἐν τούτοις δὲν παραπονεῖται ὅπως τὸ σφογγάρι· δὲν καυχᾷται ὅπως τὸ φαντασμένον μικρὸν κτενί, εἰξεύρει ὅτι ἡ Φωφῶ εἶνε μικρούλα, καὶ ὅτι ἐν κοριτσάκι δύο μόνον ἐπὶ δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ μεγάλην κρίσιν· ὅταν ἡ Φωφῶ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ καθαριότης εἶνε πρᾶγμα ἀναγκαῖον, δὲν θὰ αἰσθάνεται πλέον φρίκην διὰ σᾶς, ἀλλὰ θὰ σας εὐγνωμονῇ

διὰ τὰς ὑπηρεσίας σας καὶ θὰ σας ἀγαπᾷ ὅλους.

— Ἀλήθεια; εἶπε τὸ σφογγάρι;

— Ἀλήθεια. Αὐτὸ συμβαίνει εἰς ὅλα τὰ καλὰ παιδιά.

— Τί εὐτυχία! εἶπε τὸ σφογγάρι, θὰ μ' ἀγαπᾷ ἡ Φωφῶ!

Τί εὐτυχία! ἐφώναζαν συγχρόνως αἱ ψήκτραι, ἡ Φωφῶ θὰ μας ἀγαπᾷ.

Ἀλλὰ τὸ μικρὸν κτενί δὲν ἔλεγε τίποτε.

— Διατί δὲν χαίρεσαι καὶ σύ; ἠρώτησαν αἱ ψήκτραι.

— ὦ! ἐγὼ προτιμῶ νὰ περιμένω. Ποῖος εἰξεύρει μήπως ἡ Φωφῶ διατηρήσῃ δι' ἡμᾶς τὴν ἀντιπάθειάν τῆς; Τέτοια πράγματα συμβαίνουν εἰς τὸν κόσμον. Καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ πᾶμε μακριὰ διὰ νὰ ἴδωμεν ὀνύχια τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε πάντοτε/τριανταφυλλένια καὶ χεῖρια τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε πάντοτε λευκά. Αἱ μεγάλαι ἀδελφαὶ τῆς Φωφῶς ὅταν ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὰ μαθήματά των καὶ ἔχουν τὰ δάκτυλά των καταμελανωμένα καὶ τὰ μαλλιά των ἐμπερδευμένα δὲν φαίνονται τόσοι πρόθυμοι νὰ τρέξουν νὰ πλυθοῦν καὶ νὰ κτενισθοῦν... ἀλλὰ σιωπῇ, ἰδοὺ, ἔρχονται.

Καὶ τὸ μικρὸν κτενίον καὶ ἡ μεγάλη κτένα καὶ αἱ δύο ψήκτραι καὶ τὸ σφογγάρι ἔμειναν ἀκίνητα καὶ σιωπηλά. Ἀληθῶς θὰ ἐπίστευε κανεῖς ὅτι ποτὲ δὲν ὠμίλησαν.

(Παράφρασις)

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΜΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΝΤΙΚΩΝ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 102]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν πρῶτ' πρῶτ' οἱ μικροὶ ποντικοὶ ἐπῆγαν καὶ πάλιν περίπατον· δύο ἐξ αὐτῶν, ἐλκυσθέντες ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου αἱ ὁποῖαι εἰσῆρχοντο ἀπὸ τὸ μικρὸν παράθυρον τοῦ ὑπογείου, διηυθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος τοῦτο.

— Τί λαμπρὰ ποῦ θὰ εἶνε ἔξω! εἶπε μία ποντικίτσα, πᾶμε νὰ περιπατήσωμεν;

Καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ἐξῆλθον εἰς τὸν κήπον. Ὁ γάτος εἶνε ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς ἐν θρανίον· ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐξύπνησε, χασμαῖται, τανύεται, βλέπει κάτι νὰ κινῆται εἰς τὰ χόρτα, τεντώνει τ' αὐτιά του, καὶ διὰ μίαν πηδᾷ.

Ποῖον ἔπιασε; Ἐνὰ ἀπὸ τοὺς μικροὺς ποντικούς.

Ἦ ἀδελφὴ του μισοαποθαμμένη ἀπὸ τὸν φόβον φεύγει ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος· πηδᾷ, τινάσσεται χωρὶς νὰ βλέπῃ οὔτε δεξιὰ οὔτε ἀριστερά· ἐπέλασε πλέον τὸν λαχνόκηπον· κάθηται μίαν στιγμὴν διὰ νὰ πάρῃ

ἀναπνοήν, ἔπειτα ἀρχίζει πάλιν τὸ τρέξιμόν τῆς. Περνᾷ ἐνα ἄγρον, ἔπειτα ἄλλον, ἰδοὺ ἐφθασεν εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ δάσους.

Αὐτοῦ, ὅλα εἶνε ἡσυχᾶ, ἄλλο τι δὲν ἀκούεται παρὰ τὸ κελᾶδημα τῶν μικρῶν πτηνῶν ἡ ὁ κρότος τῶν φύλλων τὰ ὁποῖα κινεῖ ὁ ἀνεμος. Ἐν τούτοις ἡ μικρὰ ποντικίτσα δὲν ἤλθεν ἀκόμη εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς, νομίζει ὅτι ἀκόμη τὴν κυνηγᾷ τὸ θηρίον με τὰ κίτρινα μάτια· δι' αὐτὸ τρέχει νὰ καταφύγῃ ὅσον γρηγορώτερα εἴμπορεῖ εἰς τὰς ρίζας ἐνὸς δένδρου.

Κουρασθεῖσα ἀπὸ τὸ πολὺ τρέξιμον, βυθίζεται μετ' ὀλίγον εἰς βαθὺν ὕπνον, καὶ ὁ ἥλιος εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀνατελεῖ ὅτε ἐξύπνησε. Κατ' ἀρχὰς βλέπει μὲ ἐκπληξίν τῆς ὅτι εὐρίσκειται μέσα εἰς ἐν δάσος, ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐνθυμεῖται τί τῆς εἶχε συμβῇ χθὲς καὶ τρέμουσα δὲν τολμᾷ ν' ἀπομυκρυνθῇ ἀπὸ τὴν ὀπὴν τῆς. Μερικὰ πράσινα φύλλα τῆς ἐχρησίμευσαν ὡς πρόγευμά τῆς, καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας δὲν ἔτρωγε τίποτε ἄλλο.

Τέλος ἐν πρώτῃ παρακινήσει ἀπὸ τὴν πείνάν της διηυθύνθη εἰς ἕνα ἀγρὸν ἐσαρμένον ἀπὸ σίτον· ἐκεῖ ἤρχισε νὰ τρώγῃ ἕνα στάχυν τὸν ὁποῖον ἔπιασε μὲ πολλὴν δυσκολίαν. Ἐξαίρῃ ἐλαφρὸς κρότος ἀκούεται ἐπάνω ἀπ' αὐτὴν καὶ ἀμέσως ἐν πρᾶγμα βαρὺ ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν της. Ἐσηκώθη παραζαλισμένη καὶ τί εἶδε; Ἐν μικρὸν ποντικίῳ μαυριδερόν τὸ ὁποῖον ἔφυγε γρήγορα γρήγορα. Συγχρόνως δὲ εἶδε ὅτι κατέβη ἀπὸ ἕνα στάχυν ἕνας ποντικὸς ὀλίγον μεγαλύτερος, ὁ ὁποῖος ἐπέπληξε τὸ μικρὸν ποντικίον.

— Ἀπειθὲς παιδί, εἶπε· δὲν σου εἶπα τόσας φορὰς νὰ μὴ ἐξέρχῃσαι ἀπὸ τὴν φωλεάν; Κύτταξε πόσον ἐτρόμαξεν αὐτὸ τὸ οἰκιακὸν ποντίκι· ἀνέβα πάλιν εἰς τὴν θέσιν σου καὶ ἄλλῃ φορὰ νὰ μὴ συμβῇ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Λυποῦμαι πολὺ ὅτι σ' ἐτρόμαξεν, εἶπεν εἰς τὴν στακτερὴν ποντικίτσαν, ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ ἔπαθες τίποτε. Ὁλίγον ἐξαίσθηκας, ἀλλ' αὐτὸ γρήγορα θὰ περάσῃ. Ἀ! εἰς τί φροντίδας βάζουν τοὺς γονεῖς αὐτὰ τὰ παιδιὰ. Ἀς εἶνε ὅ,τι ἔγινε ἔγινε· ἐγὼ ὅμως χαίρω πολὺ ὅτι σ' ἐγνώρισα. Θὰ ἦλθες, χωρὶς ἄλλο, νὰ περάσῃς ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν ἐξοχὴν. Εἶσαι μὲ τοὺς γονεῖς σου;

— Ὁχι, εἶπεν ἡ οἰκιακὴ ποντικίτσα, ἀνεχώρησα ἀπὸ τὴν μητέρα μου, εἶνε κάμποσαις ἡμέραις τώρα, καὶ δὲν τολμῶ νὰ ἐπιστρέψω ὀπίσω, διότι εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνα μέρη τριγύρω εἰς τὸ σίτι μας.

— Εἰς εὐρεῖς βέβαια ὅτι εἴμεθα ἀπὸ τὴν ἰδίαν οἰκογένειαν, εἶπεν ὁ ἄλλος· ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν νάνων ποντικῶν καὶ κατοικῶ μὲ τὰ παιδιὰ μου ἐκεῖ ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν μικρὰν στρογγυλὴν φωλεάν ποὺ βλέπει μέσα εἰς τὰ στάχυα· τὴν ἔπλεξα μὲ φύλλα τοῦ σίτου· ἔπειτα τὴν ἐπίπλωσα μὲ ξηρὰ φύλλα καὶ σε βεβαίω ὅτι εἴμεθα πολὺ καλὰ· θὰ σ' ἐπροσκαλοῦσα νὰ τὴν ἐπισκεφθῇς, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶσαι πλέον μεγαλόσωμη ἀπὸ ἐμέ, φοβοῦμαι μὴ λιγύσης τὰ στάχυα πού τὴν κρατοῦν. Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἔφαγες καλὰ αὐτὰς τὰς ἡμέρας διότι σὲ βλέπω πολὺ ἰσχνήν. Δεῖξέ μου τὰ δόντια σου, σὲ παρακαλῶ, μοῦ φαίνονται πολὺ μεγάλα.

Ἡ στακτερὴ ποντικίτσα παρετήρησε μὲ ἐκπληξιν τὸν νάνον ποντικόν, ἐν τούτοις ἤνοιξε τὸ στόμα της.

— Ἀ! εἶπεν οὗτος κινῶν τὴν κεφαλὴν του, τρέφῃσαι μὲ πολὺ τρυφερά πράγματα καὶ ἄφῃδες καὶ σου ἐμεγάλωσαν πολὺ τὰ δόντια σου. Δέν σου εἶπεν ἡ μητέρα σου ὅτι τὰ δόντια σου φυτρώνουν ἐξακολουθητικῶς καὶ ὅτι εἶνε καθήκον ἐνός ποντικοῦ νὰ τραγανίσῃ σκληρὰς τροφὰς διὰ νὰ τα τρίβῃ; Φαίνεται ὅτι τὴν ἀπεχωρίσθης πολὺ μικρά· δὲν ἐπρόσθασε νὰ σε διδάξῃ αὐτὰ τὰ πράγματα. Τώρα, τί θὰ κάμῃς σήμερα;

— Θὰ γυρίσω νὰ κρυθῶ εἰς τὴν τρύπαν μου, εἶπεν ἡ οἰκιακὴ ποντικίτσα.

— Ἀ! μπᾶ! δὲν κάμνει, εἶπεν ὁ νάννος ποντικὸς· πῶς θὰ περάσῃς τὰς ὥρας ἡμέρας τοῦ θέρους ζαρωμένον μέσα εἰς μίαν γωνίαν; ἔρχῃσαι νὰ περιπατήσῃς μαζί μου; θὰ σου δείξω ὅλα ὅσα εἰμποροῦν νὰ φάγουν οἱ ποντικοὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.

Ὁ ποντικὸς τῶν ἀγρῶν ἐφώνησε τὰ παιδιὰ του· μετ' ὀλίγον κατέβησαν ὅλα ἀπὸ τὴν φωλεάν των καὶ ἔκαμαν μαζί ἕνα θελκτικὸν περίπατον.

Ἄμα ἐνύκτωσεν, ἡ μικρὰ ποντικίτσα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν της κατευχαιστημένη ἀπὸ τὴν καλὸσύνην τοῦ ἐξαδέλφου της. Ἐπέρασεν ὅλον τὸ καλοκαίρι μὲ περιπάτους καὶ ἐπισκέψεις, διότι ἀπέκτισε πολλὰς φίλας.

Καὶ τὸ φθινόπωρον τὸ ἐπέρασε πολὺ καλὰ, τὰ βαλάνια, τὰ καρύδια, τὰ φουντούκια, τ' ἀπίδια καὶ τὰ μῆλα δὲν της ἔλειψαν.

Ἀλλ' ἰδοὺ ἦλθεν ὁ χειμὼν· κάμνει ψυχρός· ἡ γῆ εἶνε σκεπασμένη μὲ χιόνι καὶ ἡ μικρὰ μας ποντικίτσα δὲν εὐρίσκει πλέον τίποτε νὰ φάγῃ· δι' αὐτὸ ἀποφασίζει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ ὑπόγειον.

Ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ δάσος, περὶ τοὺς ἀγρούς οἱ ὁποῖοι ἦσαν σκεπασμένοι ἀπὸ χιόνι, καὶ φθάνει τρέμουσα εἰς τὸ παράθυρον τοῦ ὑπογείου. Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε στουμπωμένον μὲ ἄχυρα καὶ ὡς ἐκ τούτου μὲ μεγάλην δυσκολίαν κατορθώνει νὰ ἔμβῃ.

Μόλις ἐμβῆκε μέσα ἀκούει νὰ φωνάζουν ἀπὸ παντοῦ: οὐί, οὐί, οὐί.

— Διατί τόσος θόρυβος ἐδῶ; ἠρώτησεν ἕνα ποντικίον τὸ ὁποῖον ἐπερνοῦσεν ἀπ' ἐκεῖ.

— Δέν το ξεύρεις; εἶπεν αὐτό· ὁ οἰκοδεσπότης ἀνεχώρησε μὲ ὅλην του τὴν οἰκογένειαν. Καὶ διὰ τοῦτο εἴμεθα ὅλο χαρὰ καὶ θὰ κάμωμεν συμπόσιον· ὅλοι οἱ ποντικοὶ εἶνε καλεσμένοι, διότι τώρα, εἶπε πηδῶν καὶ τρίβον τὸ ρύγχος του, εἴμεθα ἡμεῖς ἐδῶ οἰκοκυραῖοι. Ἐλα μαζί μου. Νὰ τὸ τυρί, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον θὰ δειπνήσωμεν. Κύτταξε ὅλα αὐτὰ τὰ ὥραϊα πράγματα.

Πολλοὶ ποντικοὶ ἔφθασαν μετ' ὀλίγον φέροντες ὁ ἕνας σταφίδας, ὁ ἄλλος παξιμάδια ἢ ἄλλο πρᾶγμα. Ἐτοποθετήθησαν τριγύρω εἰς τὸ τυρί· μόνον τοῦ βαρελίου τὴν ποντικίαν ἐπερίμεναν πλέον διὰ ν' ἀρχίσῃ τὸ συμπόσιον. Ἰδοὺ, ἔφθασε καὶ αὐτή· φθάνει κρατοῦσα εἰς τὰ δόντια της ἕνα κομμάτι χοιρομέρι.

— Μητέρα! μητέρα! φωνάζει ἡ μικρὰ ποντικίτσα ὁρμήσασα πρὸς τὴν ποντικίαν.

Ἀλλ' ἡ ποντικίαν τοῦ βαρελίου ὠπισθοδρόμησε χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ.

— Μητέρα, δέν με γνωρίζεις; Εἶμαι ἡ κόρη σου, ἡ ἀδελφὴ τοῦ παιδιοῦ σου ποὺ ἐπνίγη μέσα εἰς τὸ γάλα.

— Πῶς; σὺ εἶσαι; ἀπὸ ποῦ ἔρχῃσαι; Ἄν δέν μου τώλεγες, δέν θὰ σ' ἐγνώριζα.

Ἡ μικρὰ ποντικίτσα διηγήθη ὅλα ὅσα εἶχε πάθει, ἡ δὲ μητέρα της, ἀπὸ τὴν πολλὴν χαρὰν της

ὅτι ἐπανεῦρεν ἐν ἀπὸ τὰ παιδιὰ της, δέν της ἔκαμε καμμίαν παρατήρησιν.

Μετὰ τὸ συμπόσιον, τὸ ὁποῖον ἔγινε πολὺ εὐθυμον, ἤρχισεν ὁ χορὸς, καὶ ὅλοι οἱ ποντικοὶ ὅσοι ἐπῆγαν εἰς ταξείδιον τὸ καλοκαίρι διηγήθησαν τὰς περιπετείας των.

Ἐνας ὀλίγον ἔλειψε νὰ πνιγῇ ἐν ᾧ ἐπέρνα ἐν ποτάμιον· ὁ ἄλλος εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ εὕρῃ μίαν φωλεάν τὴν στιγμὴν ὅπου ὁ γάτος ἤπλωσε τὸ φεβρόν πῶδι τοῦ ἐπάνω του· ἄλλος δὲ εἶχε φύγει ἀπὸ τὴν ποντικοπαγίδα. Ἡ μικρὰ μας ποντικίτσα ὡμί-

λησε περὶ τοῦ ἐξαδέλφου της, τοῦ νάννου ποντικοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε δεῖξει τόσῃ καλωσύνην πρὸς αὐτήν, καὶ ἔπειτα περὶ τῶν θελκτικῶν περιπάτων τοὺς ὁποῖους εἶχε κάμει εἰς τὴν ἐξοχὴν. Πολλοὶ ἀπὸ ὅσους τὴν ἤκουσαν ἀπεφάσισαν νὰ ὑπάγουν καὶ αὐτοὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ ἀρκετοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐπέστρεψαν εἰς τὴν φωλεάν των συλλογισθέντες πόσον ὥραϊον εἶνε νὰ περάσῃ κανεὶς τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν ἐξοχὴν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ

Ὁ Λύκος καὶ ἡ Ἀλώπηξ διηγοῦντο μίαν ἡμέραν τὰς περιπετείας των, ὅτε δὲ ἡ Ἀλώπηξ ἀνέφερε τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Λύκος, ὁ ὁποῖος ποτὲ δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀκόμη ἀνθρωπὸν εἶπε: — Τί εἶν' αὐτὸς ὁ ἀνθρωπός; ἤκουσα νὰ λέγουν δι' αὐτόν, ἀλλὰ ποτέ μου δέν τον εἶδα. Μήπως τον γνωρίζεις ἡ ἀφεντεία σου;

Τότε ἡ Ἀλώπηξ ἐξήγησεν εἰς τὸν Λύκον τί ἦτο ὁ ἀνθρωπός· τῷ εἶπε πόσον δυνατὸς ἦτο, καὶ πόσας μηχανὰς εἶχε διὰ νὰ κυνηγῇ τὰ ζῷα, νὰ τα σκοτώνῃ καὶ νὰ τα συλλαμβάνῃ ζωντανὰ ἀκόμη ἂν ἤθελε, καὶ ὅτι ὅλα τὰ ζῷα τὸ ἄλογον, ὁ βοῦς, τὸ πρόβατον καὶ τὰ κουνέλια, καὶ τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης καὶ τὰ πουλιὰ τοῦ ἀέρος τὸν ἀναγνωρίζουν ὡς κύριον· ὁ σκύλος μάλιστα, ὁ πρῶτος μας ἐξαδέλφος, ἔγινε θανάσιμος ἐχθρὸς μας ἀπὸ τὸν σεβασμὸν τοῦ ποῦ ἔχει πρὸς τὸν ἀνθρωπὸν.

Πόσον ἤθελα νὰ ἰδῶ ἕνα ἀνθρωπὸν! εἶπεν ὁ Λύκος μὲ ὅσα καὶ ἂν μου λέγῃς θὰ ὁρμήσῃ ἐπάνω του.

— Καλὰ, εἶπεν ἡ Ἀλώπηξ, ἔλα νὰ μὲ πάρῃς αὔριον τῷ πρωί, θὰ σε ὑπάγῃ εἰς ἕν μέρος, ὅπου θὰ ἰδοῦμεν ἕνα.

Τὴν ὠρισμένην ὥραν ὁ Λύκος ἐφάνη ἐμπρὸς εἰς τὴν φωλεάν τῆς Ἀλώπεκος, ἡ ὁποία τον ἠρώτησεν ἂν εἶχε φάγῃ ἤδη. Ὁ Λύκος ἀπήντησεν ὅτι ὡς πρόγευμά του ἐσκόπευε νὰ φάγῃ τὸν ἀνθρωπὸν τὸν ὁποῖον ἔμελε ν' ἀπαντήσῃ.

— Καλὰ, εἶπεν ἡ Ἀλώπηξ, καὶ ἀνεχώρησαν.

Ἡ Ἀλώπηξ ὠδήγησε τὸν σύντροφόν της εἰς τὸ δάσος καὶ ἐσταμάτησε κοντὰ εἰς πυκνοὺς θάμνους, ἅφ' ὅπου ἐφαίνετο ὁ δρόμος, ὁ ὁποῖος διήρχετο ἀπ' ἐκεῖ πλησίον. Εἶδαν νὰ περᾷ ἕνας ἀπόμαχος μὲ ξύλινον πόδα.

— Αὐτὸς εἶνε ἀνθρωπός; ἠρώτησεν ὁ Λύκος.

— Ἦτο μίαν φορὰν, ἀπεκρίθη ἡ Ἀλώπηξ· ἀλλὰ οἱ ὅμοιοί του τὸν ἠκρωτηρίασαν κατ' αὐτόν τὸν τρόπον· κάποτε κάποτε σκοτώνονται ἀναμεταξύ των, ἀλλὰ σιωπῇ!

Ἐπέρασεν ἐν παιδίον τὸ ὁποῖον ἐπήγγινεν εἰς τὸ σχολεῖον.

— Αὐτὸς εἶνε ἀνθρωπός;

— Ὁχι, ἀκόμη, θὰ γίνῃ μετὰ κάμποσον καιρόν.

Τέλος ἡ Ἀλώπηξ εἶδε τὸν κυνηγόν, ὁ ὁποῖος ἤρχετο κρατῶν τὸ ὄπλον του εἰς τὸν ὦμον.

— Νά, ἕνας ἀνθρωπός! εἶπεν εἰς τὸν Λύκον· ἐμπρός!

Ὁ Λύκος ἐπροχώρησε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν κυνηγόν. Οὗτος ἄμα τον εἶδε νὰ πλησιάσῃ, εἶπε μέσῃ του: — Τί κρῖμα ποῦ ἔχω μὲ σκάγια γεμάτα τὸ τουφέκι μου· ἂν ἤλπιζα ὅτι θὰ κάμω τέτοιαν συνάντησιν, θὰ σου ἐφύτευα μίαν σφαῖραν μέσα εἰς τὸ κρέας σου, κουμπάρε μου Λύκε.

Ἐν τούτοις ἀδειάζει τὸ τουφέκι του κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ζῴου, τὸ ὁποῖον αἰσθάνεται εἰς τὸ πρόσωπόν του χάλαζαν σκαγιῶν. Ἀλλ' αὐτὸς ὁρμᾷ κατὰ τοῦ κυνηγοῦ ὁ ὁποῖος πυροβολεῖ καὶ πάλιν ἐναντίον του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Λύκος ἐπλησίασε καὶ πάλιν ἐξάγει τὴν κυνηγετικὴν του μάχαιραν καὶ κτυπᾷ τὸ ζῷον ἐπανειλημμένως. Ὁ Λύκος αἰσθανόμενος ὅτι χύνεται τὸ αἷμά του φεύγει. Ἄμα ἔφθασε πλησίον τῆς Ἀλώπεκος, αὕτη τον ἐρωτᾷ:

— Αἶ, πῶς σου φάνηκε τὸ κρέας τοῦ ἀνθρώπου; εἶνε καλόν;

— Ποτὲ δὲν ἐφантаζόμην ὅτι ὁ ἀνθρωπός εἶνε τόσο δυνατός, εἶπεν ὁ Λύκος. Πρῶτα πρῶτα ἐπῆρε ἕνα μπαστοῦν ἴσα μὲ τὸ ἀνάστημά του καὶ μ' ἐρύσῃσε εἰς τὸ πρόσωπόν μου ἕνα σωρὸ μικροῦς κόκκους, οἱ ὁποῖοι μ' ἐδαμώνισαν ἀπὸ τὸν πόνον, ἔπειτα ἄμα ἐπλησίασα νὰ τον φάγω, ἔβγαλε ἀπὸ τὸ πλάγι του μίαν ἀστραφτερὴν πλευράν μὲ τὴν ὁποίαν μ' ἐπλήγωσε τόσο πολὺ ὥστε θὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ προσκαλέσω χειροῦργον.

— Βλέπεις, τῷ λέγει ἡ Ἀλώπηξ, ὅτι εἶσαι φλατᾶς, ὅτι λέγεις μόνον λόγια μεγάλα, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τῶν πραγμάτων δέν κάμνεις τίποτε!

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΗΜΩΝ

Ποιοῦμεν γνωστὸν ὅτι τὴν Διαχείρισιν καὶ τὴν Διεκπεραίωσιν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ» ὡς καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν κατανάλωσιν τῶν ἐκδεδομένων τόμων αὐτῶν ἀνεθέσαμεν εἰς τὸ ἐνταῦθα ἀρχαῖον καὶ πασίγνωστον ἐν Ἑλλάδι, Εὐρώπῃ καὶ Ἀνατολῇ Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βίλμπεργ.

Διὰ τῆς πράξεως ταύτης οὔτε τῆς ιδιοκτησίας τῶν περιοδικῶν μας ἀπαλλοτριούμεθα, οὔτε τῆς Διευθύνσεως αὐτῶν παραιτούμεθα, οὔτε τὸ πρόγραμμα αὐτῶν ἐν γένει τροποιοῦται. Μόνον παρέχεται ἡμῖν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος πρὸς βελτίωσιν καὶ τελειοποίησιν αὐτῶν καθ' ὅλα καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἀκριβείας περὶ τὴν ἐκδόσιν, ἥτις ὀριστικῶς πλέον κανονίζεται ἀπὸ τοῦδε καὶ αἴρεται οὕτω πᾶσα τυχὼν ἀφορμὴ παραπόνων ἐκ μέρους τῶν συνδρομητῶν μας διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐκδόσεως.

Ἐπομένως εἰς τὸ ἐξῆς πᾶσα ἐπιστολὴ ἀφορῶσα εἰς τὴν Σύνταξιν τῶν περιοδικῶν μας δεόν νὰ ἀπευθύνεται ὡς καὶ πρὶν πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον Ὑδραῖον.

Πᾶσα δὲ αἴτησις περὶ ἐγγραφῆς συνδρομητῶν ἢ ἀποστολῆς τόμων τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ δεόν νὰ ἀπευθύνεται μετὰ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν πρὸς τὸ εἰρημένον Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βίλμπεργ.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀνανεώσωσι τὴν συνδρομὴν των διὰ τὸ ἔτος 1886 δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο ἀπὸ σήμερον στέλλοντες τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς διὰ συστημένης ἐπιστολῆς ὑπὸ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν:

Πρὸς τὸ Βιβλιοπωλεῖον **ΚΑΡΟΛΟΥ ΒΙΛΜΠΕΡΓ**, ὁδὸς Ἑρμοῦ **Εἰς ΑΘΗΝΑΣ**.

Ἡ ἐκτύπωσις τῶν ὑστερησάντων φυλλαδίων ἐνεργεῖται μετὰ σπουδῆς κατὰ δεκαήμερον δὲ θὰ διανεμῶνται ἀνὰ δύο φυλλάδια, ὥστε πρὸ τοῦ τέλους Δεκεμβρίου θὰ ὦσιν ἐκδεδομένα πάντα τὰ φυλλάδια τοῦ λήγοντος ἔτους 1885.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

72. Λεξιγριφος.

Εἶμαι φρικαλέον ζῶον καὶ εἰς τὰς ἐρήμους τρέχω.
Κι' ὅπως ὅλ' οἱ ὅμοιοί μου τέσσαρα ποδάρια ἔχω.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς ὡς καὶ τὴν οὐρὰν ἐπίσης,
Τότε ἄνθ' ὅ' ἀποκτῆσθαι.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Πολυγέφυ.

73. Λεξιγριφος.

Τῆς Ἑλλάδος ὅρος εἶμαι
Καὶ μαντεύσαστε ποῦ κεῖμαι.
Ἄν μου κόψῃς τὸ κεφάλι,
Στὰς Ἰνδίας τρέχω πάλι.

Ἐστὴν ὑπὸ Γεωργίου Πανά.

74. Συλλαβόγριφος.

Λύπη φωνὴ τὸ πρῶτόν μου, γράμμα τὸ δευτέρόν μου,
Καὶ πρόθεσις τὸ τρίτον μου· δένδρον τὸ σύνολόν μου,
Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Βυσσινίως Παπαρούνας.

75. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητουμένων

ων ἐπτά λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα νήσου ἐνδόξου εἰς τὴν ἀρχαιότητα.

1. Φιλόσοφος. 2. Θεὰ τῶν Ἑλλήνων. 3. Ἐνδοξος στρατηγός. 4. Βασίλισσα τῆς ἀρχαιότητος. 5. Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης. 6. Ἄνθος. 7. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Μάχης τοῦ Μαραθῶνος.

ΛΥΣΕΙΣ

59. Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ εἶνε τὸ ὠφελιμώτερον καὶ τὸ διασθε-
δατικώτερον περιοδικόν. — 60. Ἐπτάνησος (ἐπτά, νῆσος).
— 61. Σάμος, ἄμμος. — 62. Νῆσος, ἴσως. — 63. Εἶχε 36
αὐγά. — 64. Πίνδαρος (1. Πήλιον. 2. Ἴσος. 3. Νῆσσα.
4. Δημήτρα. 5. Ἀντιγόνη. 6. Ρωσσία. 7. Ὀρέστης. 8. Ση-
κουάνας). — 65. Καθῆκον ἔχομεν νὰ ἀγαπῶμεν τὴν Πατρίδα,
νὰ τὴν ὑπηρετῶμεν μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν βραχιόνων
μας, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μας, μὲ ὅλην τὴν δύ-
ναμιν τῶν διανοητικῶν μας δυνάμεων. — 66. Νέφος (Ναί,
φῶς). — 67. Ἀμφίβιον (Ἀμφί, βίων).

«ΑΜΑ ΕΤΕΛΕΙΩΘΗΝ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ...»

(Σελ. 132)

Η ΦΩΛΕΑ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος: ἴδε σελ. 121.]

Κανεῖς ἀληθῶς στρατιωτικὸς δὲν ἤρμολε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν στρατὸν εἰς τοιαύτην περίστασιν. Ἡ σκέψις αὐτὴ δὲν ἦλθεν εἰς κανένα, οὐδ' εἰς τὴν μικρὰν Καλυψώ.

Ὁ πατὴρ τῆς τῇ εἶπεν ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ ἀμέσως ἂμα τελειώσῃ ἡ κατὰ τῆς Ῥωσσίας ἐκστρατεία, καὶ ὅτι τότε πλέον δὲν θὰ ἀποχωρισθοῦν διόλου.

Νὰ μὴ ἀποχωρισθοῦν διόλου! τί γλυκεῖα ἐλπίς! ἀλλὰ πρὸ τούτου, τί σκληρὸς ἀποχωρισμός! Τὸ προσκέφαλον τῆς δυστυχοῦς Καλυψῆς ἐδρέχετο κάθε

νύκτα ἀπὸ τὰ δάκρυά της, καὶ οὔτε αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ πατρὸς τῆς ἠδύναντο νὰ τὴν καταπραΰνουν.

Μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὴν διασκεδάσῃ ἐνοικίασεν ἡ θεὰ τῆς δι' ὀλίγους μῆνας τὴν Λευκὴν οἰκίαν, καὶ ἠὺχαιρῆσθαι πολὺ ὅτι ἦσαν ἐκεῖ πλησίον τὰ δύο ἐκεῖνα καλὰ παιδία, τὰ ὅποια θὰ διεσκέδαζον τὴν μελαγχολίαν τῆς ἀνεψιάς της.

Τὴν ἀνοιξὶν οἱ μικροὶ ἐπισκέπται ἐπισκέφθησαν πολλάκις τὴν Λευκὴν οἰκίαν.

Ἡ μάμμη εἶχε φροντίσει ν' ἀνοιχθῇ μία θύρα

ΤΟΜΟΣ Η'. — 9

ΕΤΟΣ Ζ'. — ΤΕΥΧΟΣ 21^{ον}.

εἰς τὴν φραγὴν καὶ μίαν ἢ δύο φορές ἡ Καλυψώ, ἡ ὁποία ἐφαίνετο ὄλκον περισσώτερον μελαγχολική, ἐπροχώρησεν ἕως ἐκεῖ. Εἶχε περάσει τὸ δάσος συνοδευομένη ἀπὸ τοὺς δύο φίλους της, καὶ μετέβαιναν ἕως εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης, ὅπου τὴν ὑπεδέχοντο μὲ ἀγάπην ὡσάντις τὸ συμπαθητικὸν ὦχρον πρόσωπόν της ἐφαίνετο πλησίον τοῦ τριανταφυλλένιου προσώπου τῆς Ἑλένης.

Γ'.

ΤΟ ΟΠΛΟΣΤΑΣΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Ἐν θερμὸν ἀπομεσήμερον τοῦ Ἰουνίου, ὁ ἥλιος ἔλαμπεν ἀκτινοβόλος εἰς τὸν καταγάλανον οὐρανόν· ποικίλα ἄνθη ἐστόλιζον μὲ τὰ ζωηρὰ χρώματά των τὸν πράσινον κήπον τῆς μάμμης.

Ἡ Καλυψώ, ἐνθαρρυνθεῖσα ἀπὸ τὸν ὥραϊον ἐκείνον καιρὸν, διήλθε μόνη ὅλον ἐκεῖνο τὸ διάστημα τὸ ὅποιον ἐχώριζε τὴν Λευκὴν οἰκίαν ἀπὸ τὸν οἰκίσκον τῆς μάμμης.

Εὗρε δὲ τὴν μάμμη καθήμενην πλησίον τοῦ χαμηλοῦ παραθύρου τῆς μικρᾶς αἰθούσης, καὶ ἄφ' οὗ ἔχαιρέτισε μὲ χάριν, κατὰ τὴν συνήθειάν της, ἔκυψε ἀπὸ τὸ παράθυρον διὰ νὰ ἰδῇ μέσα εἰς τὸ δωμάτιον.

— Δὲν θὰ ἔλθετε λοιπόν, σκληρὰ παιδιά; εἶπεν ἰδοῦσα εἰς τὸ δωμάτιον τὸν Ἀνδρέαν καὶ τὴν Ἑλένην· σὰς ἐπερίμενα ἀπὸ τὸ πρωτὶ καὶ ἄφ' οὗ δὲν σας εἶδα νὰ ἔλθετε ἔτρεξα νὰ σας εἰδοποιήσω. Ἐλάτε, τὸ χόρτον εἶνε τόσο ἀπαλὸν καὶ τὸ ποταμάκι τόσο δροσερόν! εἶνε γεμάτον ψαράκια. Ἀνδρέα, δὲν ἔχεις διάθεσιν νὰ ψαρεύσης;

— Δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐξέλθῃ, εἶπεν ἡ Ἑλένη ὑψώσασα τοὺς ὀφθαλμούς της· μαλόνει μὲ τὸν Καιρόν. Ἀκουσε ἐπάνω εἰς τὴν ἐστίαν: Τί, τὰ, τὰ, τὰ, τὰ! ὁ Καιρὸς ῥίπτει τὰ χρυσὰ του νομίσματα.

— Τί χρυσὰ νομίσματα ἐννοεῖς, Ἑλένη;

— Ἀ! ἐνόμιζες ὅτι αὐτὸς ὁ κρότος ἦτο ἀπλῶς τὸ τί, τὰ, τὰ τοῦ ὥρολογίου; Καθόλου· εἶνε τὰ λεπτά, τὰ μικρὰ χρυσὰ νομίσματα τοῦ Καιροῦ τὰ ὁποία πίπτουν καὶ σωρεύονται. Τί, τὰ, τὰ, περνοῦν καὶ ὁ Ἀνδρέας τα χάνει ὅλα.

— Μὴν ἀκούεις τὴν Ἑλένην, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας. Ὁλὴ ἀνόητα πράγματα θέλει νὰ διηγῇται. Ἡ αἰτία ποῦ με κρατεῖ μέσα εἶνε αὕτη ἡ ὀχληρὰ γραμματική. Ἀφ' οὗ ἔχει ψάρια τὸ ποτάμι ἔπρεπε νὰ πιάσῃς μερικά καὶ νὰ μοὶ τα φέρῃς.

Ὁ Ἀνδρέας δὲν ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ εἰπῇ τὰς λέξεις ταύτας. Ἐκάθητο στηρίζων τοὺς δύο ἄγκυλόν του ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ παρατήρει μὲ δυσηρεστημένον βλέμμα τὴν Γραμματικὴν του, πλεον ἑσχισμένην παρ' ὅσον εἶνε συνήθως τὰ βιβλία ἐνὸς μαθητοῦ.

— Ἡ Ἑλένη ἔχει δίκαιον, εἶπεν ἡ μάμμη· τὰ

λεπτά τῆς ὥρας δὲν εἶνε ἰδικὰ μας· μάς δίδονται δανεικά. Δὲν το εἰδεύετε λοιπόν, παιδιά μου, ὅτι ὁ Καιρὸς παίρνει ὀπίσω μὲ τὸ ἓνα χέρι του, ὅτι δίδει μὲ τὸ ἄλλο; Ὅσον διαρκεῖ ἡ ἡμέρα τὰ μικρὰ χρυσὰ λεπτά πίπτουν ἐν πρὸς ἐν εἰς τὸ θυλάκιόν μας, ἀλλὰ δὲν μένουν διόλου, διότι ὁ Καιρὸς τα ξαναπαίρνει διὰ νὰ βάλῃ ἐπάνω των τὸ σημεῖον τὸ ὅποιον ἀρμόζει εἰς αὐτὰ ἀναλόγως τῆς χρήσεως τὴν ὁποίαν ἐκάμαμεν, καὶ ἅμα ἔλθῃ ἡ νύξ κάμνει τὸν λογαριασμὸν τοῦ καθενός.

— Ὁ λογαριασμὸς τοῦ Ἀνδρέα, εἶπεν ἡ Καλυψώ γελῶσα, ποτὲ δὲν θὰ εἶνε δύσκολος νὰ γίνῃ, διότι ἀφίνει πάντοτε νὰ χάνωνται τὰ μικρὰ χρυσὰ νομίσματα ποῦ του δανεῖζει ὁ Καιρὸς.

— Ναί, εἶπεν ἡ μάμμη, θέσασα τὴν χειρὰ της ἐπὶ τῆς βοστρυχωτῆς κεφαλῆς τοῦ Ἀνδρέα· ἀλλὰ γνωρίζω ἓνα πρᾶγμα χειρότερον ἀκόμη ἀπὸ τὸ νὰ χάνῃ κανεὶς τὸν καιρὸν του, καὶ τοῦτο εἶνε νὰ τον μεταχειρίζεται εἰς τὸ νὰ κάμνῃ κακὰ πράγματα. Εἶνε πολὺ αὐστηρὸς γέρον, παιδιά μου, ὁ γέρον Καιρὸς ὅπως τὸν ζωγραφίζουν μὲ τὸ ἀμμόμετρόν του, τὸ δρέπανόν του, τὰ στακτερά πτερά του καὶ τὸ φλακρὸν μέτωπόν του.

— Αὐστηρὸς καὶ κακός, διέκοψεν ἡ Ἑλένη.

— Ὅχι, κόρη μου, δὲν εἶνε κακός, εἶνε δίκαιος, καὶ ἂν κρατῇ λογαριασμὸν διὰ τὰς κακὰς πράξεις, κρατεῖ καὶ διὰ τὰς καλὰς. Σήκω, Ἀνδρέα, προσέθηκεν ἡ μάμμη, πῆγαινε νὰ τελειώσῃς τὰ μαθήματά σου εἰς τὸ δωμάτιόν σου, διὰ νὰ μὴ σ' ἐμποδίσῃ ἡ φλυαρία μας ἀπὸ τὴν μελέτην σου· ὅταν θὰ τελειώσῃς θὰ ἔχῃς περισσώτεραν διάθεσιν, καὶ ἂν σπεύτῃς ὀλίγον, θὰ σου μείνῃ, πιστεύω, καιρὸς νὰ παίξῃς καὶ μὲ τὴν Καλυψώ.

Ὁ Ἀνδρέας μετέβη εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἐπὶ μίαν στιγμὴν σιωπῇ ἐπεκράτησεν εἰς τὴν μικρὰν αἰθούσαν.

Ἡ Καλυψώ ἐφαίνετο λυπημένη.

— Τί ἔχεις, κόρη μου; τῇ εἶπεν ἡ μάμμη.

— Θαρρῶ, εἶπεν, ὅτι χάνω ἀκόμη περισσώτερον καιρὸν παρὰ ὁ Ἀνδρέας, διότι δὲν κάμνω τίποτε ἐγὼ ὅσον περιμένω τὸν πατέρα μου. Ὁὖ μελετῶ πολὺ, εἶπε, ὅταν ἐπιστρέψῃ... ἀλλὰ τὰ λεπτά τὰ ὁποῖα θὰ ἔχω χάσει ἕως τότε δὲν θὰ μοὶ τα ξαναδώσῃ ὁ Καιρὸς.

— Περίμενε μὲ ὑπομονήν, καλὴ μου Καλυψώ, νὰ σ' εὕρῃ μεγάλην καὶ δυνατὴν ὁ πατέρας σου· ὁ καιρὸς τὸν ὅποιον περνοῦς συλλογιζομένη μὲ ἀγάπην τὸν πατέρα σου δὲν εἶνε χαμένος καιρὸς.

— Ἐχω ὑπομονήν, ἀπεκρίθη ζωηρῶς τὸ κοράσιον, ἔχω ἐπίσης καὶ ἐλπίδα. Ὁ πατέρας θὰ ἐπιστρέψῃ ὑγιής. Ἀν ἐπληγόνετο, εἶμαι βεβαία, εἶπε σφίγξασα δυνατὰ τὴν μικρὰν τῆς χειρὰ ἐπὶ τῆς καρδιάς της, ἂν ἐπληγόνετο θὰ το ἤσθανόν μιν ἐδῶ.

Ἡ συνδιάλεξις ἐξηκολούθησε καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐφάνη ὁ Ἀνδρέας, τελειώσας τὸ μάθημά του καὶ ἀφήσας τὴν κακοδιαθεσίαν του.

— Νὰ ποῦ ἤλθες, ἀρχιοκνηρὲ! εἶπεν ἡ Ἑλένη.

— Ἡ Ἑλένη ἀράγε δὲν ἐφάνη ποτὲ ὀκνηρὰ ὥστε δεικνύει τὴν προθυμίαν νὰ κατηγορήσῃ τὸν ἀδελφόν της; ἠρώτησεν ἡ μάμμη.

— Μὴ τὴν μαλόνετε, μάμμη, ὑπέλαβεν ὁ Ἀνδρέας, πρόθυμος πάντοτε νὰ ὑπερασπίζηται τὴν ἀδελφὴν του· ἐπληξεν ἀρκετὰ ἐξ αἰτίας μου, ἐπειδὴ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ με περιμένῃ δὲν ἔχει ἐξέλθει.

— Τὴν πληξὲν δὲν τὴν φοβοῦμαι ἐγὼ, εἶπεν ἡ Ἑλένη· ἂν με πλησιάσῃ, τὴν διώχνω.

— Μὲ τί; εἶπεν ὁ Ἀνδρέας.

— Μὲ τὴν βελόνην μου.

— Πολὺ ὀρθά, προσέθηκεν ἡ μάμμη· ἡ βελὼν εἶνε τὸ καλλίτερον ὄπλον μὲ τὸ ὅποιον τὰ κοράσια εἰμποροῦν νὰ πολεμήσουν τὴν κακὴν αὐτὴν πληξίν.

— Ὡ! εἶπεν ἡ Καλυψώ, εἶμαι βεβαία ὅτι κάτω ἀπ' αὐτὸ καμμία ἱστορία πάλιν κρύπτεται· διηγηθῇ τέ την, σὰς παρακαλῶ, μοῦ ἀρέσουν τόσο πολὺ αἱ ἱστορίαι!

Ἡ μάμμη ἐπροτίμα νὰ στείλῃ τὰ παιδιά νὰ παίξουν ἐπάνω εἰς τὴν γλῶσσαν· ἀλλ' ὅταν εἶδε τὸν φλογερὸν ἥλιον τοῦ Ἰουνίου νὰ ῥίπτῃ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνάς του ἐπὶ τῆς ἄμμου τῶν δενδροστοιχιῶν καὶ νὰ κάμνῃ κοκκινώτερα τὰ κόκκινα ἄνθη τῶν γερανίων, ἐσκέφθη ὅτι ἡ μεγάλη θερμότης ἡδύνατο νὰ βλάψῃ τὴν Καλυψώ, καὶ ἤρχισε τὴν ἱστορίαν ὡς ἐξῆς:

« ΤΟ ΟΠΛΟΣΤΑΣΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

«— Ἐλα δά, ὀκνηρά, ἔμβα εἰς τὸ σπῆτι· νά! πίπτει δροσιά, εἶπεν ὁ θεὸς Κλεισθένης βλέπων τὴν Μίναν ἀποκοιμισμένην κάτω ἀπὸ μίαν σκιάδα πασχαλεῶν. Τί ἔκαμες σήμερα; Ὁνειρεύθης κ' ἐκοιμήθης ὅπως πάντοτε. Νομίζεις ὅτι ὁ Καιρὸς σε λησμονεῖ;

«Ἡ Μίνα ἐσηκώθη νωχελῶς χωρὶς ν' ἀποκριθῇ καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὴν μικρὰν αἰθούσαν ὅπου ἔπαιζον αἱ μικραὶ ἀδελφαὶ της.

«— Νά, ἡ Μίνα ἐπιστρέφει! ἀνέκραξε τὸ ἐν τῶν μικρῶν παιδιῶν. Πόσον γρήγορα περᾶ ὁ καιρὸς! ἴσως διότι ἔχει μεγάλη πτερὰ, δὲν εἶνε ἔτσι, Μίνα;

«— Εἴθε πολὺ εὐτυχεῖς νὰ νομίζετε ὅτι ὁ καιρὸς περᾶ γρήγορα· ἐγὼ εὗρίσκω ὅτι περᾶ πολὺ ἀργά, ἀπήντησεν ἡ Μίνα, καὶ ἐπῆγε κ' ἐκάθησε πλησίον τοῦ παραθύρου, ὅπου ἀκουμβήσασα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς της παρεδόθη εἰς μίαν ἀπὸ τὰς συνήθεις ὀνειροπολήσεις της.

«Εἰς τὸ μέσον τῶν βεμβασμῶν της, ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε φωνὰς αἱ ὁποῖαι ἐκραύγαζον μὲ τόνον περιφρονήσεως:

«— Σκλάβα! σκλάβα!

«Ἐξήτασε τριγύρω διὰ νὰ ἰδῇ εἰς ποῖον ἀπετείνοντο ἐκείναι αἱ λέξεις, καὶ εἶδεν ὅτι ἀπετείνοντο εἰς αὐτήν.

«— Ἐγὼ σκλάβα! εἶπε· καὶ τίνος;

«— Τῆς πλήξεως καὶ τῆς μητροῦς της, τῆς ἀργίας. Καὶ αἱ φωναὶ ἐξηκολούθησαν δυνατώτερα καὶ ἀπειλητικώτερα: Σκλάβα! Σκλάβα!

«— Ἡ Μίνα ἔφυγε. Κατόπιν ἀπὸ πολὺ τρελλὸν τρέξιμον ἔφθασεν εἰς μίαν μεγάλην αἰθούσαν ὅπου ὑψηλὰς τις γέρον ἐπώλει βελόνας εἰς ἓν μικρὸν παιδίον.

«Ἡ αἰθούσα εἶχε ὅλως διόλου παράδοξον ὄψιν, ἦτο ἐντελὲς στρωμένη μὲ βελόνας παντὸς εἶδους, ἀπὸ τὰς πετρίνας βελόνας, τὰς ὁποίας κατασκευάζον εἰς τὴν πετρίνην ἐποχὴν, ἀπὸ τὰς βελόνας τὰς σχηματιζομένας μὲ κόκκαλον ψαριοῦ ἢ ἄκανθαν, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται οἱ ἄγριον, ἕως τὰς λεπτὰς χαλυβδίνους βελόνας τὰς ὁποίας κατασκευάζουν τὰ ἐργαστήρια τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας· βελόνας διὰ ράψιμον, βελόνας διὰ στρήφωμα, βελόνας τοῦ μαλλινοῦ, βελόνας τοῦ πλεξίματος· ἀπὸ ὅλα τὰ εἶδη ἦσαν ἐκεῖ.

«Εἰς κάθε στιγμὴν νέοι ἐπισκέπται εἰσέρχοντο εἰς τὴν αἰθούσαν· ὁ γέρον ἐπήγαινε πρὸς ὑποδοχὴν των, ἐλάμβανε, χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε, τὰς βελόνας τὰς ὁποίας τῷ παρουσίαζον, τὰς συνέστρεφε, τὰς ἐσχωρίαζε, καὶ τὰς ἔθραυεν ἐκτελῶν ἐν σιωπῇ καὶ ἀκαταπαύστως τὸ ἔργον τοῦ τῆς καταστροφῆς.

«Ἡ Μίνα τὸν παρατήρει καταφοβισμένη, καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ φύγῃ ὅτε τὸ μικρὸν παιδίον ἐπλησίασεν εἰς αὐτήν, καὶ τῇ εἶπε:

«— Ἀπ' αὐτὸν ὅλα ἀποθνήσκουν, ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτὸν ὅλα ξαναγίνονται.

«Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ γέρον ἐστράφη πρὸς τὴν Μίναν:

«— Σκλάβα! Σκλάβα! ἀνέκραξε.

«— Δὲν εἶμαι σκλάβα, εἶπεν ἡ Μίνα.

«— Ναί, εἶπεν ὁ γέρον, καὶ εἶσαι εἰς τὴν χειροτέραν σκλαδιάν, ἐκείνην ποῦ δὲν τὴν νοιώθει πλέον κανεὶς.

«— Καὶ πῶς εἰμπορῶ νὰ σωθῶ ἀπ' αὐτήν;

«— Πολεμῶντας.

«— Πῶς νὰ πολεμήσω; ἐγὼ δὲν ἔχω ὄπλα καὶ κανένας δὲν ἔρχεται εἰς βοήθειάν μου.

«— Νά ἐν ὄπλον, εἶπεν ὁ γέρον λαβὼν μίαν βελόνην ἀπὸ τὸν τοῖχον, καὶ θὰ σε βοηθήσω ἐγὼ ὁ Καιρὸς, ὁ ὁποῖος εἶμαι παντοδύναμος.

«Ἡ Μίνα εὗρίσκετο εἰς αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ ὀνείρου της ὅτε δυνατὸς πόνος τὴν ἔφερεν εἰς τὴν πραγματικότητά· παρατήρησε καὶ εἶδεν ὅτι εἶχε βάλει τὴν χειρὰ της ἐπάνω εἰς τὸ κουβάρι καὶ τὴν ἐκέντησε μία βελόνην.

«Ἡ Μίνα ἔλαβε τὴν βελόνην, ἐπέρασε τὴν κλω-

στήν και ἤρχισε τὸ κέντημά της, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐγκαταλειμμένον πρὸ τόσοῦ καιροῦ.

«Ὁ θεὸς Κλεισθένης ἐτελείωσε τὴν ἐρημερίδα του, τὴν ἐδίπλωσεν, ἐστράφη πρὸς τὰ παιδιά, καὶ εἶδε τὴν Μίαν ἢ ὅποια ἐμεῖς ἀσκυμμένη ἐπάνω εἰς τὸ χειροτέχνημά της.

«— Τί ἔχεις, Μίνα; εἶπε· φαίνεται πολὺ εὐχαριστημένη.

«— Ναί, εἶπεν ἡ Μίνα, εἶμαι εὐχαριστημένη, διότι εὗρηκα ὄπλον διὰ νὰ πολεμῶ τὴν πληξίν.»

Ζ'.

ΕΠΑΝΕΡΧΕΤΑΙ ΕΓΚΑΙΡΟΣ

Μετὰ τὸ τέλος τῆς διηγῆσεως, τὰ τρία παιδιά ἐξῆλθον εὐθύμως.

Διατί ἡ μάμμη τα παρηκολούθησε μὲ βλέμμα τὸσον θλιβερόν;

Εἰς τὴν ἄκρην τοῦ κήπου ἡ Καλυψὼ ἐστράφη διὰ νὰ στείλῃ ἐν φίλημα εἰς τὴν κυρίαν Παναρέτου, πῶς ἐφαίνετο ἰσχνή καὶ ὠχρά μὲ τὴν λευκὴν της ἐσθῆτα, μεταξὺ τῶν δύο ῥωμαλέων συντρόφων της; Ἡ μάμμη ἐστέναξεν ἀποχαιρετήσασα αὐτὰ μὲ τὴν χεῖρα. «Ὅταν ἐξηφανίσθησαν εἰς τὴν πυκνὴν καὶ δροσερὰν σκιάν τοῦ δάσους, ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸ παράθυρον εἰποῦσα: «Δυστυχῆ παιδιά!»

Αὕτη ἦτο ἡ τελευταία φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Καλυψὼ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης· ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας καὶ ἡ Ἑλένη ἐπήγαιναν σχεδὸν καθημέραν εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν. Ἀμα ἐτελείωναν τὰ μαθήματά των, διήρχοντο τρέχοντα τὸ δάσος, ἔφθανον εἰς τὴν θύραν τῆς φραγῆς, ἡ ὁποία δὲν ἦτο δι' αὐτοὺς ἀπηγορευμένη εἰσόδος, ἀλλ' ἡ ξεχωριστὴ δι' αὐτοὺς εἰσόδος διὰ τῆς ὁποίας μετέβαινον εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν, ὅπου τοὺς ἐπερίμεναν καὶ τοὺς ὑπεδέχοντο μὲ φιλοφροσύνην.

Ὅλον τὸ πρωὶ ἡ Καλυψὼ ἔμενεν εἰς τὸ παράθυρον περιμένονσα τὴν ἔλευσιν τῶν δύο φίλων της. Ἀμα τοὺς ἔβλεπεν ἔτρεχεν εἰς συνάντησίν των εἰς τὸν κήπον, ὅπου καὶ τὰ τρία παιδιά ἔμενον ἕως εἰς τὴν ὥραν καθ' ἣν τὰ δύο ἀδελφία ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης. Πρὸ πάντων εὐχαριστοῦντο εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ρυακίου, ὅπου ὁ Ἀνδρέας, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ πατρὸς του εἶχε στήσει ἕνα μύλον ὅστις ἐστρέφετο εὐθύμως. Ἡ Ἑλένη, ζωηρὰ καὶ εὐκίνητος, συνεμερίζετο τὰ παιγνίδια τοῦ ἀδελφοῦ της, ἀνεργίζατο εἰς τοὺς κλάδους τοῦ μεγάλου δένδρου, ὅπως τὸν καιρὸν ὅτε κατεσκόπευσεν τὴν Καλυψὼ.

Ἡ δὲ δυστυχὴς Καλυψὼ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ χόρτου, εἰς τὴν σκιάν τῶν μηλεῶν. Ἐδλεπε τὰ δύο ἀδελφία νὰ παίζουν ἕως ὅτου ἐκουράζοντο καὶ ἐπαυήρχοντο πλησίον της.

Τότε ἤρχιζεν ἡ παιδικὴ φλυαρία· ἄλλοτε ἡ Κα-

λυψὼ ἠὲ χαριστεῖτο ν' ἀκούῃ τὰς μακρὰς ἱστορίας τὰς ὁποίας διηγεῖτο ἡ Ἑλένη· ἄλλοτε πάλιν τῆς ἤρεσκε νὰ βλέπῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἀνδρέα νὰ λάμπουν, καὶ τὰς παρειάς του ν' ἀνάπτουν ὅταν διηγεῖτο τὰς πολεμικὰς διηγῆσεις τὰς ὁποίας εἶχεν ἀκούσει ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸν πατέρα της.

Οἱ παράφοροι τρόποι τοῦ Ἀνδρέα εἶχον καταπραῦνθῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς συναναστροφῆς του μὲ τὴν Καλυψὼ. Καὶ αὐτὸς καὶ ἡ Ἑλένη ἐσκέπτοντο ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ εὗρουν τόσον γλυκεῖαν φίλην ὅσον ἦτο ἡ θελκτικὴ γειτονοπούλα των.

Ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ εἶχον ἐνίστε ζωηρὰς συζητήσεις περὶ τοῦ πατρὸς τῆς Καλυψῆς.

— Αὐτὸς πταίει ποὺ ἀφῆκε τὴν κόρην του!

Ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας ὑπεστήριζεν ἐπιμόνως ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἀλλέως, καὶ ὅταν ἡ Ἑλένη προσέθετε: «Τοῦλάχιστον τώρα ἡμποροῦσε νὰ ἔλθῃ, ποὺ εἶνε τόσο ἀνῆσυχῃ ἡ θεία τῆς Καλυψῆς,» ὁ Ἀνδρέας ἀπεκρίνετο ὅτι ὁ βαθμὸς τοῦ συνταγματάρχου δὲν τῷ ἐπέτρεπε ν' ἀφήσῃ τὴν θέσιν του καὶ ὅτι ἡ Καλυψὼ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ ἴδῃ τὸν πατέρα της πρὶν νὰ κυριευθῇ ἡ Σεβαστούπολις καὶ ὅτι, ἐπὶ τέλους, τὰ κορίτσια δὲν ἐννοοῦν διόλου ἀπὸ καθήκοντα στρατιώτου.

Ἐνίστε ὁ θόρυβος τῶν συζητήσεων ἔφθανε μέχρι τῆς Καλυψῆς ἡ ὁποία ἡγάπα περισσότερον τὸν Ἀνδρέαν, διότι ἐλάμβανε τὸ μέρος τοῦ πατρὸς της.

Τὸ θέρος ἐπέρασε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· ἦλθεν ὁ Αὐγούστος καὶ ἡ Καλυψὼ δὲν ἐπῆγε πλέον εἰς τὸν κήπον· ἔμενεν ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ ἀνακλιντρου, τὸ ὁποῖον ἔφερε καθημέραν εἰς τὴν σκιάν τῶν δένδρων.

Ἡ Ἑλένη συχνὰ ἠτόρει· ἀκούουσα τὸν μικρὸν ξηρὸν καὶ συρίζοντα βῆχα τῆς συντρόφου της, πῶς αὕτη ἐπῆρε τόσον μεγάλον καταρροὴν εἰς τὸ διάστημα τοῦ θέρους, τὸ ὁποῖον ἦτο τόσον ζεστόν!

Ἐπλησίαζεν ἡ ἐποχὴ ν' ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης· διότι ἡ οἰκία τὴν ὁποίαν ὁ κύριος Πανάρετος εἶχεν ἐνοικιάσει δύο μιλία μακρὰν ἦτο καθ' ὅλα ἑτοιμος.

Ἀλλὰ μίαν ἐσπέραν ἡ θεία τῆς Καλυψῆς εἶπεν εἰς τὴν Ἑλένην νὰ παρακαλέσῃ τὴν μάμμη τῆς νὰ ἔλθῃ τὴν ἐπύριον εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν.

«Ὅτε αἱ δύο κυρίαι ἀπεχωρίσθησαν, τὰ παιδιά ἤκουσαν ὅτι ἡ θεία τῆς φίλης των ἔλεγε: «Λοιπόν, θὰ μείνουν· σὰς εὐχαριστῶ.» Καὶ προσέθηκε μὲ βαθὺν ἀναστεναγμόν: «Δὲν θὰ εἶνε διὰ πολὺ.»

— Τί δὲν θὰ εἶνε διὰ πολὺ; ἐσκέφθη ἡ Ἑλένη ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν· ἀλλ' εἶδε τόσον λυπημένην τὴν μάμμη τῆς ὥστε δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν ἐρωτήσῃ.

— Ἡ μάμμη λυπεῖται, ἐσκέφθη, διότι βλέπει

τοὺς γονεῖς μας νὰ ἐτοιμάζωνται διὰ νὰ ἀναχωρήσουν.

— Ἡμεῖς μένομεν ἀκόμη ὀλίγον καιρὸν ἐδῶ, διὰ νὰ τὴν παρηγορήσωμεν, εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφόν της καὶ ὅταν ἀναχωρήσωμεν δὲν θὰ εἶνε διὰ πολὺ· διότι θὰ ἐπανερχώμεθα νὰ βλέπωμεν συχνὰ τὴν Καλυψὼ.

Τοιαύτην ἐξήγησιν ἔδωκεν ἡ Ἑλένη εἰς τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἤκουσε καὶ ἀπὸ τὴν θείαν τῆς Καλυψῆς καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν μάμμη τῆς.

— Ναί, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας, θὰ ἔχωμεν ἀλογάκια καὶ θὰ ἐρχώμεθα καθημέραν ἀφ' οὗ τελειώσωμεν τὰ μαθήματά μας.

«Ὅχι χωρὶς λύπην τινὰ εἶδον τὰ παιδιά ὅτι ἀνεχώρησαν οἱ γονεῖς των· ἀλλ' ἦσαν εὐχαριστημένα ἐν τούτοις ὅτι ἔμειναν πλησίον τῆς Καλυψῆς.

Ἡ δυστυχὴς μικρὰ ἐξηπλένετο περισσότερον ἡμέραν παρ' ἡμέραν, καὶ συχνὰ, ὅταν ἔφθαναν τὰ δύο παιδιά εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν, ἡ θεία τῆς Καλυψῆς τα ὑπεδέχετο θέτουσα τὸν δάκτυλόν της εἰς τὰ χεῖλη της.

Ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐπήγαιναν ἡσυχὰ καὶ ἔπαιζαν εἰς τὸν κήπον, ἡ ἐπήγαιναν καὶ ἐκάθητο χωρὶς θόρυβον κάτω ἀπὸ ἕν δένδρον ἀφ' ὅπου ἐφαίνετο τὸ παράθυρον τῆς μικρᾶς ἀσθενοῦς· ἔπειτα ὅταν ἐξύπνα ἔμβριαν μίαν στιγμὴν καὶ τὴν ἔβλεπαν καὶ ἐπέστρεφον θλιβερὰ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης.

Ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Σεπτεμβρίου, ἡ Καλυψὼ δὲν ἐξῆρχετο πλέον ἀπὸ τὸ δωμάτιόν της εἰμὴ μετὰ μεσημβρίαν, ἡ δὲ θεία της ἐστελλεν ὀπίσω τὸν Ἀνδρέαν καὶ τὴν Ἑλένην εἰς τὰς πέντε, ὥστε μόλις ἐπρόφθαναν νὰ διηγηθῶσιν ὁ μὲν εἰς τὰς κυ-

νηγετικὰς του περιπετείας, ἡ δὲ ἄλλη νὰ περιγράψῃ τὴν μοναδικὴν προίκα τὴν ὁποίαν κατεσκεύαζε τότε διὰ τὴν κόκλαν της, τὴν δεσποινίδα Δωροθέαν, ἡ ὁποία εἶχε κήρινον κεφάλι, ὀφθαλμοὺς γαλανοὺς κινουμένους, καὶ ὠμίζει μόνη της.

— Δὲν σου φαίνεται κακὸν ἐκ μέρους τῆς θείας τῆς Καλυψῆς νὰ μας διώχνῃ ἀκριβῶς εἰς τὰς πέντε; δὲν εὐρίσκομεν καιρὸν πλέον νὰ ἐμψύχωμεν τώρα, ἔλεγε κάποτε ὁ Ἀνδρέας.

Ἀλλὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν τούτοις τοῖς ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἡ μεταβολὴ ἡ ὁποία ἐγένετο εἰς τὴν Καλυψὼ, καὶ ἡ θλίψις ἡ ὁποία κατεῖχε τὰς καρδίας ὅλων ὅσων ἦσαν εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν κατέλαβε καὶ τὴν ἰδικὴν των.

— Μήπως θ' ἀποθάνῃ ἡ Καλυψὼ; ἠρώτησε τὸ ἐν παιδίον τὸ ἄλλο.

Μίαν ἡμέραν τοῖς περιέγραφε τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς της μὲ τοὺς μεγάλους κήπους της καὶ τὰ θερμοκήπια τὰ ὁποῖα ἐνθούμιζαν εἰς τὴν Ἑλένην τὰ μαγικά παλάτια μὲ τὴν λίμνην εἰς τὴν ὁποίαν ἔπλεον μικρὰ βαρκούλα.

— Δὲν προτι-

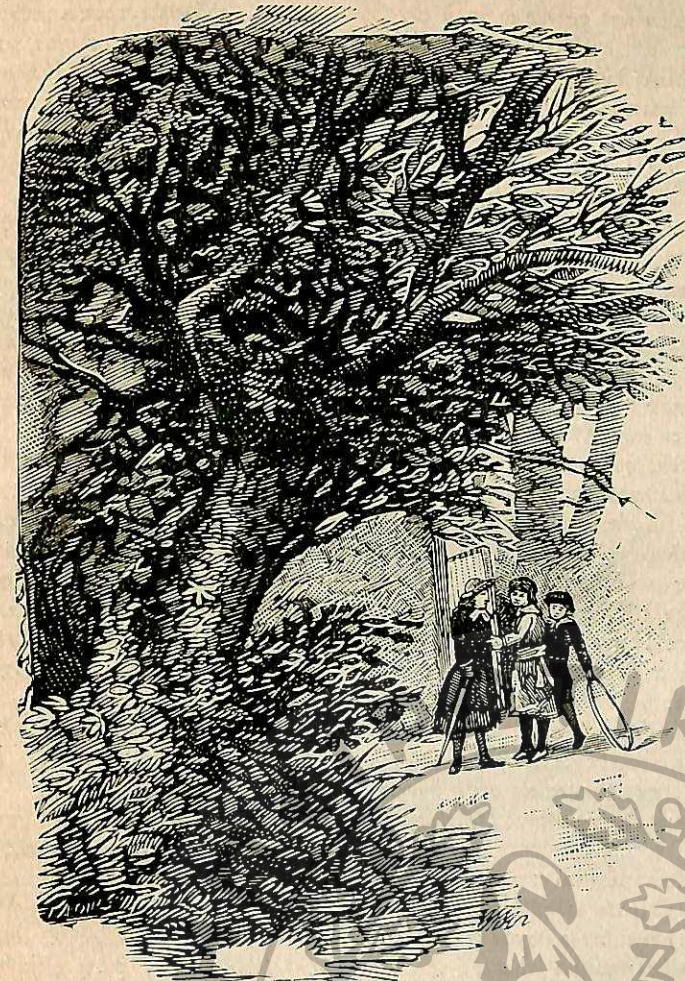
μᾶς νὰ εἰσαι εἰς τὸ σπῖτι σας παρὰ νὰ εἰσαι ἐδῶ; ἠρώτησεν ἡ Ἑλένη.

— Ἐμμεῖνα τόσο ὀλίγον, εἶπεν ἡ Καλυψὼ, ὥστε μ' ἀρέσει νὰ περιμένω ἐδῶ τὸν πατέρα.

— Ἐνθυμήσου ὅτι πρέπει νὰ τον περιμένῃς! ἀνέκραξεν ἀποτόμως ὁ Ἀνδρέας. Ἀν ἀποθάνῃς τώρα δὲν θὰ εἰσαι ἐκεῖ ὅταν ἐπιστρέψῃ.

— Ν' ἀποθάνω!... ὦ! Ἀνδρέα!...

Καὶ ἡ δυστυχὴς κόρη, ἡ ὁποία εἶχεν ἐγερθῇ μίαν στιγμὴν, ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντρου, καὶ κρύψασα τὸ πρόσωπόν της εἰς τὰ μαξιλάρια ἤρχισε νὰ κλαίῃ

«Ἡ ΜΑΜΜΗ ΕἶΧΕ ΦΡΟΝΤΙΣΕΙ ΝΑ ΑΝΟΙΧΘΗ ΜΙΑ ΘΥΡΑ...» (Σελ. 129)

φωνάζουσα: Πατέρα! πατέρα! πρέπει να περιμένω τον πατέρα!

Ο Άνδρέας έμεινε όρθος, κατάπληκτος διὰ τὸ σφάλμα τὸ ὁποῖον ἔκαμεν, ἐν ᾧ ἡ Ἑλένη κατατρομαγμένη ἔτρεχε νὰ εὕρῃ τὴν θεῖαν τῆς Καλυψῆς.

Ἡ τρομερὰ αὕτη κρίσις διήρκεσε πολὺ· τὰ παιδιὰ ἐστάλησαν ὀπίσω εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ ἐπὶ πολὺς ἡμέρας δὲν ἐπανεῖδον τὴν Καλυψῆν.

Ἡ μάμμη ἐπῆγαινε καθ' ἑκάστην εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν, ἀλλὰ μόνῃ ὁ Ἄνδρέας ὀρμεμψύτως ἡσθάνετο ὅτι ἦτο εἰς δυσμένειαν ἂν καὶ κανεὶς δὲν τον ἐπέπληξε.

Ἐπὶ τέλους ἔστειλαν καὶ ἐζήτησαν τὰ δύο παιδιὰ.

Ἐβάδιζον ἀργὰ ἀργὰ, καὶ ὁ δυστυχὴς Ἄνδρέας ἐφοβεῖτο τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ εὐρεθῇ πλησίον τῆς θεῖας τῆς Καλυψῆς.

Ἀλλὰ δὲν εἶχε λόγον νὰ τρέμῃ· διότι ὅταν ἡ καλὴ κυρία εἶδε τὴν ταραχὴν ἐξωγραφισμένην εἰς τὸ πρόσωπόν του, τὸν ἐφίλησε — πρᾶγμα σπάνιον ἐκ μέρους τῆς, — καὶ τον ἔμβασεν ἡσύχως εἰς τὴν μικρὰν αἵθουσαν.

Ο Ἄνδρέας ἐγονυπέτησε, χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε, πλησίον τοῦ ἀνακλίντρου τῆς Καλυψῆς.

— Σ' ἐμάλωσαν; τὸν ἠρώτησεν αὕτη. Ἐλπίζω ὅτι ὄχι· διότι δὲν εἶχες κακὸν σκοπὸν...

— Ὅχι, εἶπεν ἡ Ἑλένη, ἀπαντήσασα διὰ τὸν ἀδελφόν της, ἀλλὰ, Καλυψῆ, διατὶ ἔκλαιες; Μήπως σε ἐφόβισεν ὁ Ἄνδρέας μὲ ὅ,τι σου εἶπε;

— Ὅχι, εἶπεν ἡ Καλυψῆ γελωσα, δὲν μ' ἐφόβισε, διότι το εἴξευρα πολὺ καλὰ ὅτι δὲν εἶχα πολὺν καιρὸν νὰ ζήσω· ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχα συλλογισθῇ ποῖαν λύπην θὰ ἡσθάνετο ὁ πατέρας μου, ἂν δὲν μ' εὕρισκε. Ἦθελα νὰ τον ξαναῖδω· ἀλλὰ, ἂν δὲν εἶμαι πλέον ἐδῶ, θέλω νὰ του εἴπῃς, Ἄνδρέα, ὅτι τον εἶχα εἰς τὸν νοῦν μου τὴν τελευταίαν στιγμὴν τῆς ζωῆς μου, ὅτι πρέπει νὰ σας ἀγαπᾷ ἐξ αἰτίας μου σὲ καὶ τὴν Ἑλένην, εἰ ὅποιοι ἐφάνητε τόσο καλοὶ δι' ἐμὲ καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀφίνω τὴν φροντίδα νὰ τον ἀγαπᾷτε ὥπως ἐγὼ καὶ νὰ με ἐνθυμίζετε συχνὰ εἰς αὐτόν. Ἡ θεία μου λέγει ὅτι ὁ θάνατος εἶνε λυπηρὸς ὅταν κανεὶς δὲν ἔχει κάμει τὸ καθήκον του εἰς τὸν κόσμον· ἐγὼ ἔχω κάμει τὸ ἰδικόν μου, τὸ ὁποῖον ἦτο ν' ἀγαπῶ τὸν πατέρα καὶ νὰ τον περιμένω μὲ ὑπομονήν. Ἄν ἡμποροῦσα νὰ τον φιλήσω, δὲν θὰ εἶχα καμμίαν λύπην, διότι θὰ ἐπῆγγαινα βεβαίᾳ ὅτι

με ἀγαπᾷ καὶ ὅτι καὶ σεῖς με ἀγαπᾶτε ὥς καὶ ἡ θεία μου.

— Ναί, εἶπεν ὁ Ἄνδρέας· θὰ του ἐπαναλάβω τοὺς λόγους σου.

Ο Ἄνδρέας τίποτε δὲν ἔγεινεν ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβῃ, εὐτυχῶς διὰ τὴν Καλυψῆν, τῆς ὁποίας ἡ υἷα εἶχε πάθει τόσο πολὺ ἀπὸ λύπην καὶ ἀνησυχίας ἀνωτέρας ἀπὸ τὴν ἡλικίαν της. Τὸ καλὸν ἰατρικὸν τοῦ ἔφερεν ὁ πατήρ της ὅστις ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸν πόλεμον.

Ὁ τόσον ποθητὸς ἐκεῖνος ἐρχομὸς ἐκοκκίνισεν ὀλίγον τὰς παρειὰς τῆς Καλυψῆς καὶ τὴν ἔδωκεν ὀλίγας δυνάμεις.

Ὁ καλὸς πατήρ της ἐζήτησεν ἄδειαν· ἡ ζωὴ τῆς θυγατρὸς του ἦτο δι' αὐτὸν πολυτιμότερα παρὰ ἡ φροντίς διὰ τὸ στάδιόν του, καὶ εὐθὺς ἄμα ἡ Καλυψῆ ἦτο εἰς θέσιν νὰ ταξιδεύσῃ τὴν ἐπῆρε μαζί του ὥς καὶ τὴν θεῖαν της εἰς θερμότερα καὶ γλυκύτερα κλίματα.

Ὁ ἀποχωρισμὸς οὗτος ἐλύπησε πολὺ τὸν Ἄνδρέαν καὶ τὴν Ἑλένην· τὰς τελευταίας ἐβδομάδας τὰς ὁποίας ἐπέρασεν ἡ Καλυψῆ εἰς τὴν Λευκὴν οἰκίαν ἦσαν ἤδη λυπημένοι μὲ τὴν ιδεάν μόνον ὅτι μετ' ὀλίγον δὲν θὰ τὴν ἔδλεπον πλέον.

Ἐπαύσαν πλέον οἱ εὐθυμοὶ γέλωτές των, καὶ οἱ ζωηροὶ περίπατοί των εἰς τὸ δάσος.

Ἐπέστρεφον κρατούμενοι ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ συνωμίλουν περὶ τῆς γλυκειᾶς φίλης τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ στερηθοῦν.

Μίαν ἡμέραν ἐπέστρεψαν γρηγορώτερα παρὰ τὸ σῆνηθες, καὶ ἔκλαιον τόσο πολὺ ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ ὁμιλήσουν.

Ἡ μάμμη ἔλαβε τὰ δύο παιδιὰ εἰς τὴν ἀγκάλην της χωρὶς νὰ τα ἐρωτήσῃ τίποτε· ἐνδοὶ ἀπὸ τὰ δάκρυά των ὅτι ἡ Καλυψῆ εἶχεν ἀναχωρήσει. Ἡ καλὴ μάμμη τ' ἀφῆκε κατ' ἀρχὰς νὰ κλαῖουσιν, ἔπειτὰ τα παρηγόρησε, ὁμιλήσασα εἰς αὐτὰ περὶ τῆς χαρᾶς τὴν ὁποίαν θὰ αἰσθανθοῦν ὅταν ἐπιστρέψῃ ἡ ἀγαπητὴ των φίλη, ἐπαρηγορήθησαν δὲ ἀκόμη περισσότερο ὅταν μία ἐπιστολὴ τῆς Καλυψῆς ἦλθε καὶ τοῖς ἔφερε τὴν εὐχάριστον εἰδίσιν ὅτι ἔγεινεν ἐντελῶς καλὰ.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ
(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ

ΜΑΘΑ κάτι τι διὰ τὴν μικρὰν Μαρίαν καὶ θὰ σας το εἴπω.

Ἡ μικρὰ Μαρία, κατὰ τὰς περιστάσεις, θέλει νὰ εἶνε ἄλλοτε μεγάλη καὶ ἄλλοτε μικρά.

Ὅταν πατὴρ χάμου στηριζομένη εἰς τὰ πόδια της εἶνε πολὺ μικρὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ της καὶ ἀδελφαὶ τῆς τὴν περιπαίζουν καὶ τὴν λέγουν Μικροῦλαν, ἀλλ' ἡ Μαρία τοὺς ἀφίνει νὰ γελοῦν, διότι εἰξεύρει ὅτι ὅταν πρόκειται νὰ

πάρῃ ἀπὸ κάτω ἐν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔπεσεν αὐτὴ τὸ λαμβάνει πρῶτη, διότι αὕτη κύπτει γρηγορώτερα· εἰξεύρει ἐπίσης ὅτι ἀρκεῖ ν' ἀναβῇ ἐπάνω εἰς μίαν καθέκλαν διὰ νὰ εἶνε ὑψηλότερα ἀπὸ ὅλους των.

Ἀλλ' ἡ Μαρία δὲν γίνεται μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀλληλοδιαδόχως μικρὰ καὶ μεγάλη· ἡ μεταβολὴ ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τὴν στιγμὴν τῆς ἡμέρας εἰς τὴν ὁποίαν εὕρισκεται καὶ ἀπὸ τὰς περιστάσεις αἱ ὁποῖαι παρουσιάζονται.

Τὸ πρῶτ' ὅταν ἐξυπνᾷ ἡ Μαρία εἶνε μικρὰ· ἂν ἦτο μεγάλη, ἡ μητέρα δὲν θὰ τὴν ἔπαιρνε εἰς τὸ πλάγι της, εἰς τὴν κλίνην της· ὅταν πηγαίνει εἰς τὸ ἐστιατόριον εἶνε καὶ πάλιν μικρὰ, διότι κάθεται ἐπάνω εἰς τὰ γόνατα τῆς μάμμης ἢ ὁποῖα τὴν ταγίζει ὥσαν πούλακι. Ἀλλὰ μετὰ πέντε λεπτὰ ἄμα ἰδῇ τὴν μητέρα της νὰ ἐργάζεται γίνεται ἑξῆς· ἀμα πολὺ μεγάλη καὶ θέλει ἓνα κομμάτι πανί, ἓνα βελόνι καὶ κλωστήν καὶ ράπτει ὥς κυρία. Εἶνε μεγάλη ἐπίσης ὅταν ἐπιθυμῇ νὰ ἔχῃ τὰ ὠραία βιβλία τῶν ἀδελφῶν της καὶ τὴν ὠραιότεραν κούκλαν τῆς ἀδελφῆς της, καὶ εἶνε τόσο μεγάλη ὥστε δὲν χαλᾷ τίποτε, δὲν σπάνει τίποτε καὶ εἰμπορεῖ νὰ της ἐμπιστευθῇ κανεὶς ὅλα τὰ πράγματα χωρὶς κίνδυνον. Ἀλλ' ἂν κανεὶς σκεφθῇ νὰ πάρῃ ὀπίσω ὅλα ἐκεῖνα τὰ πολυτίμα πράγματα, πλήρης μεταβολή· «Ἀφῆσέ με δὲ τὴν ὠραία κούκλα σου, Σοφία· ξεύρεις, εἶμαι μικροῦλα ἐγὼ καὶ δὲν πρέπει νὰ με κἀνης νὰ κλαίω!»

Ὅταν πρόκειται διὰ κανένα περίπατον διασκεδαστικὸν διὰ τὰλλα παιδιὰ, ἡ Μαρία χαλᾷ τὸν κόσμον διὰ νὰ τὴν πάρουν καὶ αὐτὴν.

— Εἶμαι μεγάλη, ἡμπορῶ καὶ περιπατῶ! Δυστυχία εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἤθελε πιστεύσει εἰς τοὺς λόγους τούτους. Μετὰ δέκα λεπτὰ, ἡ Μαρία γίνεται διαφορετικὴ· ὁ δρόμος τῆς φαίνεται μονότονος, τὸ πεζοδρόμιον πολὺ σκληρόν, ὁ ἥλιος πολὺ ζεστός, καὶ τότε φωνάζει μὲ κουρασμένην φωνήν:

— Εἶμαι μικρὴ! 'κουράσθηκα! πάρε με 'ς τὴν ἀγκυλιά σου καὶ κράτα με.

Εἰς τὸ τραπέζι, ὅταν τύχῃ μέσα εἰς τὸ πινάκιόν της νὰ εἶνε πολλὴ σούπα, τὴν ἐποίαν δὲν ἀγαπᾷ, ἡ Μαρία διαμαρτύρεται λέγουσα ὅτι εἶνε μικρὰ διὰ τὸν μέγαν ἐκεῖνον μερίδιον τῆς σούπας. Ἀλλ' ὅταν ἔρχεται κανὲν φαγητὸν τὸ ὁποῖον τῆς ἀρέσει, ἡ Μαρία λησμονεῖ ὅτι εἶνε μικρὰ καὶ ζητεῖ ἓνα κομμάτι ὠραῖον, πολὺ μέγαν, ὥσαν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπῆρεν ὁ πατέρας.

Ὅταν πίπτῃ κάπως μὲ ὀρμὴν ἢ κυτᾷ εἰς κανὲν ἐπιπλὸν ἡ Μαρία γίνεται πολὺ μικρὰ ἐπίσης· ἀρχίζει νὰ φωνάζῃ, καὶ τότε θέλει θωπείας καὶ φιλήματα καὶ περιποιήσεις διὰ νὰ γίνῃ καλὰ καὶ παύσῃ τὰς φωνὰς καὶ τὰ κλαύματα.

Ἰδίως τὴν νύκτα, τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου, ἡ Μαρία γίνεται ἀκόμη μικροτέρα. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ὅπου της βάλουν τὸν νυκτικὸν σκούφον της δὲν εἶνε πλέον τριῶν ἐτῶν, ἀλλὰ ἐξ μηνῶν τὸ πολὺ· δὲν ἡμπορεῖ πλέον νὰ σταθῇ εἰς τὰ πόδια της· πρέπει νὰ πλαγιάσῃ ἐπάνω εἰς τὰ γόνατα τῆς μάμμης, καὶ ὅταν εἶνε ἐκεῖ, εἰς αὐτὸ τὸ πολὺ εὐμορφον μέρος, θέλει νὰ μείνῃ πάντοτε καὶ νὰ ἀκούῃ τὰ τραγούδια πού τὴν νανουρίζουν καὶ ποτὲ νὰ μὴν ὑπάγῃ εἰς τὴν κλίνην της.

Ἔως τώρα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας ὅλοι ἐγελοῦσαν μὲ αὐτὰς τὰς τόσο συχνὰς καὶ ἐξαιρετικὰς μεταμορφώσεις της. Ἐν τούτοις ἤξευρα θετικὰ ὅτι ἡ μητέρα τῆς Μαρίας ἀπήτησε πολλὰς φορὰς ἀπὸ τὴν κόρην της ν' ἀφήτῃ μερικὰ ἐλαττώματα πού εἶχε καὶ ὅτι ἡ Μαρία ὑπῆκουσεν ὥς νὰ ἦτο μεγάλη.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ μάθῃ νὰ μὴ ἀποφεύγῃ, μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι εἶνε μικρὰ, ὅτι δὲν της ἀρέσει. Θὰ συνειθίσῃ νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὰς θελήσεις καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἄλλων καὶ ὅταν γίνῃ πρόνιμος καὶ καλὴ, τότε εἰμπορεῖ νὰ εἴπῃ ὅτι εἶνε μεγάλη καὶ κανεὶς δὲν θὰ της εἴπῃ: «Ὅχι, δὲν εἶσαι!»

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΙΠΠΕΙΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Χόπ, χόπ! χόπ, χόπ! οί τέσσαρες ιππείς τρέχουν με τὰ φοβερά ἄλογά των καὶ ἐπειδὴ βιάζονται πολὺ, τὰ κτυποῦν διὰ νὰ τρέχουν ἀκόμη γρηγορώτερα.

Ἀκούετε τί κρότον κάμνουν; βλέπετε πόσῃ σκόνῃ σηκώνουν; αἱ γειτόνισσαι ἐβγήκαν εἰς τὰ παράθυρα διὰ νὰ ἰδοῦν ποῖα ἵλη ἵππικου περνᾷ.

Χόπ, χόπ! χόπ, χόπ! παληκάρια μου! Ἐμπρός, Μιμῆ, Κωστάκη, Ἀνδρέα, Παῦλε, κεντᾶτε καλὰ τὰ ἄλογά σας, κρατεῖτε καλὰ τὰ χαλινάρια, καὶ δρόμον!

Ἀλλὰ τί τρέχει;

Τὸν μικρὸν Μιμῆν τον ἔρριψε τὸ ἄλογόν του· ὦ πολὺ βαρβάτος εἶνε αὐτὸς ὁ Καρᾶς, μὰ καὶ ὁ Μιμῆς δὲν εἶνε καβαλάρης διὰ γέλιο, δέν τον ἀφίνει ἀπὸ τὸ χέρι του τὸν Καρᾶν, σηκώνεται πάλιν καὶ δὸς του δρόμον. Χόπ, χόπ! γκαλόπ!

Εὐγέ σου, Μιμῆ, εὐγέ σας καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι καβαλάρηδες!

Τώρα ἐδίψασαν τὰ ἄλογα ἀπὸ τὸ πολὺ τρέξιμον καὶ θὰ πᾶνε εἰς τὴν βρύσιν νὰ τα ποτίσουν· ἔπειτα θὰ τα ὑπάγουν εἰς τὸν σταῦλον, καὶ θὰ τα βάλουν ἔμπρὸς εἰς τὸ παχνὶ ὅπου τα περιμένει βρώμη καὶ κριθάρι· ἔπειτα θὰ τα ὑπάγουν εἰς τὸν πεταλωτὴν νὰ τα πεταλώσῃ, διότι ἐτρίφθησαν τὰ πέταλά των ἀπὸ τὸ πολὺ γκαλόπ.

Πολὺ τα περιποιοῦνται τὰ ἄλογά των αὐτὰ τὰ παιδία, διότι τ'ἀγαποῦν πολὺ καὶ τόσο πολὺ ὥστε τα νομίζουν ζωντανά, νομίζουν ὅτι ἀκούουν τὸν χρεμετισμὸν των, τὸν ποδοβολητόν των, τὴν ἀναπνοήν των!...

Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀγαποῦν τόσο πολὺ τὰ ἄλογα ποῖος εἰξεύρει ἂν μίαν ἡμέραν δὲν γίνουν στρατιῶται τοῦ ἵππικου, καὶ κανὲν ἀπ' αὐτὰ ἀξιωματικός, καὶ ὅλοι ἐπάνω εἰς μεγάλα ἄλογα, μετὰ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ πλευρόν, ὑπάγουν νὰ πολεμήσουν ὡς ἄνδρεῖοι Ἕλληνες; Τότε εἰς τὴν ἐπιστροφὴν, ἀφ' οὗ νικήσουν τοὺς ἐχθρούς, νὰ ἰδῇτε πῶς θὰ τρέχουν.

Τότε νὰ ἰδῇτε χόπ, χόπ! τότε νὰ ἰδῇτε γαλόπ!

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 113.)

— Ἀκουσε, ἀγαπητὲ Σαϊζάνη, εἶπεν ὁ Μάριος, καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι οἱ τέσσαρες ἔχομεν μεγάλην ὁμοιότητα μετὰ τοὺς τέσσαρας αὐτοὺς ἥρωας. Ὁ φίλος των, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἀρτανιάν, ἦτο συνεπαρχωίτης μου καὶ ἐγεννήθη ἐδῶ πλησίον, ἀκριβῶς εἰς τὸν πύργον τὸν ὁποῖον βλέπετε ἐκεῖ πέρα. Καὶ ἐκεῖνος ἦλθεν εἰς Παρισίους ὅπως καὶ ἐγὼ μετὰ μερικὰς συμβουλὰς τοῦ πατρός του, μετὰ μίαν συστατικὴν ἐπιστολήν καὶ μετὰ μικρὸν βαλάντιον ὅχι τόσο παχὺ, τὸ ὁποῖόν του εἶχε δώσῃ ἡ κυρία μητέρα του. Εἶχε καὶ ἄλλο γάκι ἄσχημον, καὶ τὸ χρώμα του ἦτο κίτρινον ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ὡς τὴν οὐράν, κατακίτρινον· καταλαμβάνετε τί παράξενον ἦτο αὐτὸ τὸ ἄλογάκι τὸ κίτρινον;...

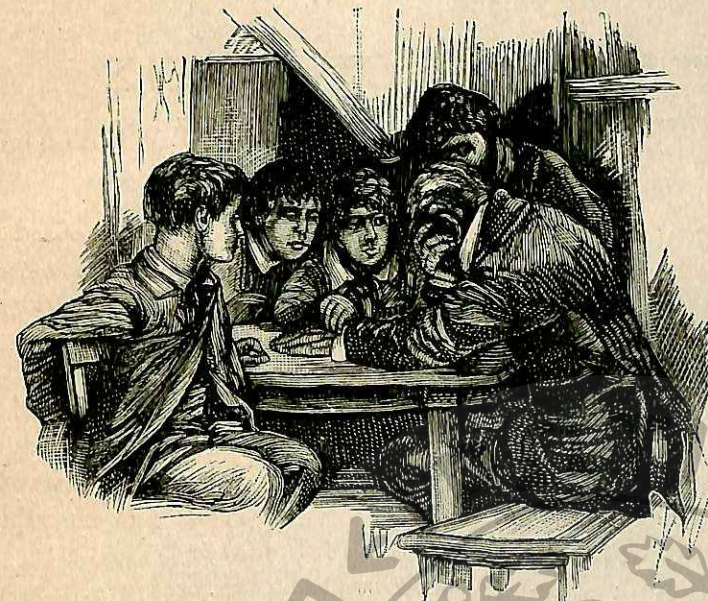
— Σάντὸν σάκκον σου; εἶπεν ὁ Σαϊζάνης ὁ ὁποῖος δὲν εἰμπόρεσε νὰ μὴ μειδιάσῃ.

— Ναί, ναί σὺν τὸν σάκκον μου! εἶπε καὶ ὁ Μάριος. Καὶ ἐκεῖνος ἦτο κίτρινος. Τὸ παλιόλογον ἐκεῖνο ἐγένεν ἀτομή νὰ πιασθῇ ὁ Ἀρτανιάν, ἀπαράλλα-

κτα ὅπως ὁ σάκκος μου ὀλίγον ἔλειψε νὰ γίνῃ αἰτία νὰ πιασθῶ ἐγὼ μετὰ σᾶς. Τοῦ ἔκλεψαν τὴν συστατικὴν τοῦ ἐπιστολὴν ἀπαράλλακτα ὅπως μοῦ τὴν ἔκλεψαν καὶ τὴν ἰδικήν μου. Ὅταν ἦλθε καὶ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν κύριον Τρεβίλλην, τὸν λοχαγὸν τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως, ἐπιάσθη μετὰ ἓνα στρατιώτην ὀνομαζόμενον Πόρθον, περίφημον διὰ τὴν δύναμίν του, ἔπειτα ἐπιάσθη μετὰ ἓνα ἄλλον ὀνομαζόμενον Ἀρχμιν, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ γίνῃ κληρικὸς καὶ ἦτο σωματοφύλαξ προσωρινῶς μόνον. Τέλος πάντων ἐπιάσθη ἔπειτα μετὰ ἓνα εὐγενῆ ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἄθος καὶ ἐπληρώθη βαρέως εἰς τὸν ὦμον, διότι τὸν ἔσπρωξεν ὁ Ἀρτανιάν, ἐν ᾧ ἐξήρχετο μετὰ ὁρμὴν ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Τρεβίλλην, τοῦ λοχαγοῦ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως, διὰ νὰ κυνηγήσῃ τὸν κλέπτην του, τὸν ὁποῖον εἶδε διαβαίνοντα ἀπ' ἐξω

ἀπὸ τὸ γραφεῖον. Τώρα λοιπὸν ἐνθυμηθῆτε, παρακαλῶ, πῶς ἦλθα ἐγὼ εἰς τὸ σχολεῖον, πῶς ἐπιάσθην πρῶτα μετὰ τὸν Δουμποδάνον καὶ δεύτερον μετὰ τὸν Σαϊζάνην, καὶ τὸ κτύπημα ὅπου ἔδωκα εἰς τὸν Μοντανῆν, ὅταν ἐπετάχθηκα ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Τελορίμου διὰ νὰ κυνηγήσω τὸν κλέπτην μου, ἐνθυμηθῆτε ὅλα αὐτὰ καὶ θὰ ἀρχίσετε νὰ καταλαμβάνετε. Τί ἄλλο θέλετε ἀκόμη; Οἱ τρεῖς Σωματοφύλακες δηλαδὴ οἱ μεγάλοι Σωματοφύλακες ἐσυμφώνησαν μετὰ τὸν Ἀρτανιάν νὰ εὑρεθῶν τὴν αὐτὴν ὥραν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος

— ἤθελα νὰ εἰπω εἰς τὴν μικρὴν αὐλήν! — καὶ ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, ἦλθον κατ' αὐτῶν ἐχθροί, οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ τῶν Σωματοφυλάκων ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ πρωθυπουργοῦ, καὶ ἦσαν αὐτοὶ περισσότεροι. Ἀλλὰ ὁ Ἀρτανιάν χωρὶς νὰ διστάσῃ ἐπήγε μετὰ τὸ μέρος τοῦ Ἄθου, τοῦ Πόρθου καὶ τοῦ Ἀρχμιν, καὶ οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἐχθροὶ ἀπὸ τότε ἔγιναν φίλοι· ἀχώριστοι μέχρι θανάτου, ὅπως καὶ ἡμεῖς. Ἐ, ἐνόη-

«Ο ΜΑΡΚΟΣ ΕΚΛΑΙΕΝ ΩΣ ΜΩΡΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ» (Σελ. 138)

σατε τώρα;

Βέβαια ἐνόησαν οἱ φίλοι, καὶ ἐθαύμαζον διὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς ἱστορίας των.

— Λοιπὸν! ἀνεφώνησεν ὁ Μάριος Καπάνης μετὰ χαρὰν μεγάλην, ὁ Πόρθος δὲν εἶσαι σὺ, Δουμποδάνης; Ὁ Ἀρχμιν δὲν εἶσαι σὺ, Σαϊζάνη, καὶ ὁ Ἄθος δὲν εἶνε ὁ Μοντανῆς; Καὶ ὁ Ἀρτανιάν;...

— Εἶνε ὁ Μάριος Καπάνης! ἀνεφώνησαν ὁμοφώνως οἱ τρεῖς φίλοι, καὶ μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἔσφιγγαν τὴν χεῖρα τοῦ Μαρρίου.

Λοιπὸν βλέπετε ὅτι ἡ ἰδική μας ἱστορία εἶνε ἐπανάληψις τῆς ἱστορίας τῶν τριῶν Σωματοφυλάκων καὶ τοῦ φίλου των. Καὶ διατὶ νὰ μὴ τὴν ἐξακολουθήσωμεν; Τάχα δὲν συνέβησαν καὶ εἰς ἡμᾶς τόσα παράξενα πράγματα, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας μας; Καὶ τίς εἰξεύρει τί θὰ ἀπαντήσωμεν ἀκόμη εἰς τὸ

μέλλον; Βέβαια ούτε καμμίαν βασίλισσαν θα σώσωμεν, ούτε κανένα βασιλέα, άλλ' όμως εἶνε ἄλλα κατορθώματα εἰς τὰ ὁποῖα δὲν θὰ φανῶμεν κατώτεροι...

— Τούλάχιστον ἂν τύχη νὰ κυριεύσωμεν κανέν ὀχύρωμα, εἶπεν ὁ Μοντανῆς.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Δουμποδάνος, δὲν εἶνε παρὰ φαντασίαν νὰ το κατορθώσωμεν καὶ αὐτό, ἀφ' οὗ ὅλοι μας θὰ γίνωμεν στρατιωτικοί, ὅπως καὶ οἱ Σωματοφύλακες.

Καὶ ὁ μικρὸς Σαϊζάνης τὴν φορὰν ταύτην δὲν ἠθέλησε νὰ διαψέσῃ τὸν λόγον τοῦ Δουμποδάνου, ἀλλὰ μάλιστα ὑπεστήριξε τὸν ζωηρὸν φίλον του, καὶ ὑπεθύμισε πῶς ἔτυχε νὰ ἐκλέξουν ὅλοι στολὴν Σωματοφύλακος εἰς τὸν χορὸν, τὸν ὁποῖον εἶχον κάμῃ οἱ ὄνεις τοῦ Σαϊζάνη χάριν διασκεδάσεως τοῦ υἱοῦ τῶν καὶ τῶν φίλων του.

Ἐπειτα ὁ Μάριος ἀνέφερεν εἰς αὐτοὺς διάφορα ἄλλα περὶ στατικά τοῦ βίου των, καὶ ἐνθυμήθησαν τὰ παλαιὰ των καὶ συνεκινήθησαν πολὺ καὶ ἐδάκρυσαν.

Ἐξεκίνησαν ἔπειτα καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν πλησίον μικρὰν πόλιν, ὅπου ἐδείπνησαν καὶ ἐκοιμήθησαν ὅλην τὴν νύκτα ἡσυχά ἡσυχά.

ΚΔ

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐξύπνισαν εὐθυμοί, καὶ ἀφ' οὗ ἔπον τὸν καφέ των ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των, καὶ ἀπήντησαν ἐν μικρὸν χωρίον, ἀλλὰ δὲν ἐστῆθησαν διὰ ἐδῶλλον νὰ φθάσωσι μίαν ὥραν ἀρχήτερα.

Ἐπειτα ἀπήντησαν ἄλλο χωρίον καὶ ἐκεῖ ἀπεφίσαν νὰ μείνουν νὰ ἀναπαυθῶν καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν χάνιν, διότι δὲν ὑπῆρχε ξενοδοχεῖον.

Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ χανίου βλέπουν ἕνα ὁδοιπόρον ὁμοῦ ἐκράτει μικρὸν δέμα καὶ εἰσάγειτο ὅτι ἤρχετο βιαστικὸς ἀπὸ μακράν. Ὁ ἰδρὼς ἔσταζεν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του καὶ ἀνέπνεε μὲ δυσκολίαν. Τόσον ἦτο κατάνομος. Εἰς τὴν ἀρχὴν δὲν τὸν ἐγνώρισαν τίς εἶνε, ἀλλὰ ἐκεῖνος καθὼς γυρίζει καὶ βλέπει τοὺς ἑσπάρους νέους, εὐθὺς ἐκβάλλει τὸν πῖλόν του καὶ μὲ σέβας ἔρχεται πλησίον των.

Ὁ Μάριος Καπάνης ὡς τὸν εἶδεν ἀνεφώνησε:

— Καλὲ σὺ εἶσαι, Μάρκο;

— Ὁ Μάρκος τοῦ Λυκείου μας! ἀνεφώνησαν διὰ μιᾶς μετὰ μεγάλης ἀπορίας ὁ Μοντανῆς, ὁ Σαϊζάνης, καὶ ὁ Δουμποδάνος.

— Μάλιστα, μάλιστα! ὁ Μάρκος ὅλος ὅλος! ἀπεκρίθη ὁ Μάρκος, ὁ ὁποῖος ἦτο, ὡς ἐνθυμίσθη, ὁ ὑπηρετὴς τοῦ Λυκείου, καὶ ἐχρησίμευσεν ὡς γραμματοκομιστῆς καὶ ἔφερε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Μαρρίου πρὸς τὸν Μοντανῆν.

— Μὰ τί ἔχεις, Μάρκο; ἠρώτησεν ὁ Μάριος Καπάνης. Τί στέκεις συλλογισμένος; τί ἔπαθες;

Ὁ Μάρκος ἐστέναξε καὶ δὲν ἀπεκρίθη.

— Μὰ λέγε λοιπόν.

— Ἀχ! συμφορὰ μεγάλη μέ ἡμέρην τὸν κακόμοιον! εἶπε τέλος πάντων ὁ Μάρκος καὶ ἐσπόγγιζε τὰ δάκρυά του.

— Συμφορὰ! καὶ τί συμφορὰ;

— Συμφορὰ καὶ συμφορὰ! τὰ βάσανά μου εἶνε ἀνεκδιήγητα.

— Ἐλα νὰ καθίσωμεν ἐδῶ νὰ ἀνασάνωμεν ὀλίγον, καὶ νὰ μας διηγηθῇς τὰ βάσανά σου, εἶπεν ὁ Μοντανῆς, καὶ ἴσως εἰμφορέσωμεν νὰ σε παρηγορήσωμεν.

Ὁ Μάρκος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν του, ὡς νὰ ἐλεγεν ὅτι δὲν ὑπάρχει παρηγορία δι' αὐτόν.

— Ἐλα, ἔλα καὶ μὴ καμαρώνῃς! εἶπεν ὁ Μάριος.

Ὁ Μάρκος ἠκολούθησε τοὺς τέσσαρας καλοὺς νέους καὶ ἀφ' οὗ ἐκάθησαν εἰς ἕν τραπεζάκι, ὁ Μοντανῆς εἶπε πρὸς τὸν Μάρκον:

— Ἐλα, Μάρκο, λέγε τώρα τὴν ἱστορίαν σου!

— Ἀκούστε, καὶ νὰ με κλαῖτε! Ὅταν ἦλθον αἱ παύσεις τοῦ Λυκείου ἐπῆρα τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν κύριον διευθυντὴν νὰ πάγω εἰς τὴν πατρίδα μου...

— Σὺ τὸ Μαρκάδο! ἐψιθύρισεν ὁ Μάριος καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔλαμψαν ἀπὸ τὴν χαράν.

Οἱ τρεῖς συμμαθηταὶ του ἐκύτταζαν τὸν Μάριον, διότι τὸ ὄνομα Μαρκάδο το εἶχον ἀκούσῃ καὶ ἄλλοτε εἰς μίαν περίστασιν τὴν ὁποίαν δὲν εἶχον λητμονήσῃ.

— Μάλιστα εἰς τὸ Μαρκάδο! ἐπανέλαθεν ὁ Μάρκος. Εἰς τὸ Μαρκάδο ὅπου εἶχα ἀφήσῃ τὴν γερρόντισσα τὴν μητέρα μου μὲ ἕνα κοριτσάκι!...

— Ἀ! μήπως καὶ εἶνε... ἀνεφώνησεν ὁ Δουμποδάνος μὲ τὴν χονδρὴν φωνὴν του.

— Ἀφῆσέ τον νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ μὴ διακόπτης, ἀνεφώνησαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸν Δουμποδάνον.

Ἀλλὰ ὁ Μάρκος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἐσκέπασε τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ ἔκλαιεν ὡς μωρὸν παιδίον.

Μετὰ πολλὰ ἤρχισε τὴν ἱστορίαν του ὡς ἐξῆς:

— Ὅταν ἐπῆγα κάτω, ἔς τὴν πατρίδα, ἔμαθα ὅτι ἡ γρηά μου ἡ μάνα, δὲν εἰσεύρω τί της ἦλθε καὶ ἐμβῆκε εἰς ἕνα σπῖτι ἐπιστάτισσα καὶ ἐπῆρε μαζί της καὶ τὴν μικρήν. Ἡρώτησα τοὺς γείτονους νὰ μου εἰποῦν ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ μέρος, ὅπου ἦτο ἡ γρηά μου, νὰ πάγω νὰ τὴν εὗρω, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ μου εἰπῇ καὶ ἐκκυναν τάχα πῶς δὲν εἰσεύρουν. Τί νὰ σας εἰπῶ; μὲ ἔπιασεν ἕνας φόβος καὶ μου ἦλθε νὰ τρελλαθῶ. Ἀφ' οὗ εἶδαν τὴν ἐλεεινὴν μου κατάσταση, ἐφοβήθησαν οἱ γείτονες μὴ πάθω τίποτε, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ μου εἰποῦν ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Μοῦ εἶπαν λοιπὸν ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἦτο ἡ μητέρα μου καὶ τὸ κοριτσάκι μου ἔγινε μεγάλη πλημμύρα...

[Ἐπεται συνέχεια.]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ ΑἰΜΙΛΙΟΥ ΔΕΒΩ).

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ

Ὁ υἱὸς ἑνὸς χωρικοῦ, παιδίον ἕως δώδεκα ἐτῶν, ἦτο εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπηρετὴς καὶ ἐπῆγαιεν εἰς τὸ σχολεῖον· τὸ θέρος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χωρίον του. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐδῶ, ἀπὸ τὴν συναναστροφὴν του μὲ τοὺς ἄλλους ὑπηρετάς τῆς οἰκίας ἔμαθε νὰ λέγῃ ψεύματα. Ὀλίγον καιρὸν λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀφίξίν του εἰς τὸ χωρίον, μίαν ἡμέραν ἐπῆγεν εἰς τοὺς ἀγροὺς μὲ τὸν πατέρα του, πολὺ γνωστὸν ἄνθρωπον. Εἰς τὸν δρόμον κατὰ τύχην συνήντησαν ἕνα κυνηγετικὸν σκύλον, τοῦ ὁποῖου ὁ πατὴρ ἐπῆνεσε τὸν μεγάλον ἀνάστημα.

— ὦ! τί εἶν' αὐτὸς ὁ σκύλος, εἶπε τότε τὸ παιδίον, ἂν ἤρχετο ποτε εἰς τὰς Ἀθήνας, δὲν θὰ τον ἐθαύμαζες τόσο; ἐγὼ εἶδα ἕνα σκύλον ἔς τὰ Πατήσια, ποῦ ἐπῆγα μίαν φορὰν μὲ τὸν ἀφέντη μου, ποῦ ἦταν μεγάλος, μεγάλος, ἴσα μὲ τὰ λόγῳ σου· πιστεύσέ με· σοῦ λέγω ἀλήθεια.

— Ἀνέλπιστον πρᾶγμα, ἀπεκρίθη ὁ χωρικός, ἀλλὰ τί τα θέλεις, κάθε τόπος ἔχει καὶ τὰ θαυμάσιά του πρᾶγματα. Νά, παραδείγματός χάριν, ἐδῶ ἐμπρός μας εἶνε ἕνα γεφύρι, ὠραῖον γεφύρι, — ὅα το περάσωμεν τώρα — ὅπου πολλοὶ διαβάται τὴν ἔπαυαν ὅπως τοὺς ἄξιζε· διότι ὁποῖος εἶπε ψεῦμα τὴν ἰδίαν ἡμέραν ποῦ περνᾷ πέφτει καὶ σπάνει ἢ τὸ χέρι του ἢ τὸ πόδι του· τακτικὰ γίνεται αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Τὸ παιδίον ἀνησυχῆσαν, ἐσιώπησε μερικὰς στιγμὰς.

Μετ' ὀλίγον δὲ εἶπε: Πατέρα, μὴ περιπατῇς τόσο γρήγορα, δὲν σε προφθάνω! Ἀλήθεια, ἐλέγαμε διὰ τὸν μεγάλον σκύλον· πόσον σου ἔλεγα ὅτι ἦτο; ἴσα μὲ τ' ἄλογό σου; ὅχι δά, τὸ παράκαμα, δὲν εἶνε τόσος· μὰ μπορῶ νὰ βάλω τὸ χέρι μου ἔς τὴ φωτιὰ πῶς εἶνε ἴσα μὲ τὴν ἀγελάδα μας.

Ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των· τὸ παιδίον ἐνοιωθε τὴν καρδίαν του νὰ κτυπᾷ δυνατὰ μέσα εἰς τὰ στήθη του· τῷ φαίνεται ἀπὸ τώρα ὅτι ἔπασσε κ' ἔσπασσε τὸ πόδι του· δὲν εἰμφορεῖ νὰ σηκωθῇ· νά, ἔφθασεν ὁ ἱκτρός· ὦ! πῶς πονεῖ!

— Καὶ ἂν ἔκαμα λάθος, ἐξακολουθεῖ μετ' ὀλίγον, εἰμφορῶ ὅμως νὰ βεβαιώσω ὅτι ὁ σκύλος ἐκεῖνος ἦτο ἴσα μὲ τὸ μοσχάρι μας.

Ὁ πατὴρ δὲν ἀποκρίνεται· περιπατοῦν· τὸ παιδίον εἶνε καταθρονωμένον· καὶ νὰ σας πῶ δὲν ἔχει ἄδικον· πόσος ἀποφασίζει μ' εὐχαριστήσιν του νὰ σπάσῃ τὸ πόδι του; Τῷ φαίνεται ὅτι ὁ πατὴρ του προχωρεῖ γρηγορώτερα.

ὦ! νά, νὰ τὸ φοβερὸν γεφύρι!

— Μὰ, πατέρα, ἐφώναξε τότε τὸ παιδίον, πρὶν βάλῃ τὸ πόδι του ἐπάνω εἰς τὸ γεφύρι, μὴ τύχη δά καὶ πιστεύσης ὅτι εἶδα ἕνα τόσο μεγάλο σκύλαρον! ὅχι, ὅχι, ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ σκύλος ποῦ εἶδα δὲν ἦτο διόλου διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους σκύλους!

ΤΟ ΜΩΡΟΝ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΝ

Α'.

Μίαν φορὰν κ' ἕνα καιρὸν, δηλαδὴ πέντε χιλιάδας διακόσια τριάντα ἐπτὰ ἔτη πρὸ Χριστοῦ βασιλεὺς τῆς Καθάης ἦτο ὁ Παπαρούνας, τριακοσιοστὸς ἐβδομηκοστὸς πέμπτος διάδοχος τοῦ περιφήμου Κακαολῆ, ἱδρυτοῦ τῆς δυναστείας.

Ἡ Καθάη, ἡ ὁποία ἦτο βασιλεῖον κείμενον πρὸς βορρᾶν τῆς Κίνας, ἐξηφανίσθη πρὸ πολλοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐποχήν, εἰς τὴν ὁποίαν συμβαίνει ἡ ἱστορία μας, ἦτο τόπος πλουσιώτατος καὶ εὐτυχής. Ἐν ᾧ δὲ ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, καὶ ἡ Ἀμερική, ἡ ὁποία δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνακαλυφθῇ, ἦσαν βυθισμένοι εἰς τὰ βαθύτερα σκότη τῆς βαρβαρότητος, ἡ Καθάη εἶχε σιδηροδρόμους καὶ ἰταλικὸν θέατρον. Αἱ γυναῖκες ἐφόρουσαν φαρδύτατα κρινολίνα καὶ ψευδὲς σινιόν, τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστόν, εἶνε σημεῖον μεγάλου πολιτισμοῦ.

Ὁ βασιλεὺς Παπαρούνας δὲν ἦτο κακὸς ἄνθρωπος, ἀλλ' εἶχεν ἐν ἐλάττωμα ἀρκετὰ σύνθητες εἰς τοὺς μεγάλους τῆς γῆς. Δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ ἀντι-

λογίαν. Εἰς μίαν ἀσθένειαν τὴν ὁποίαν ἔπαθεν εἰς ἡλικίαν σαράντα ἐτῶν, ἐπειδὴ ἔχασε τὰ μαλλιά του μέχρι τοῦ προτελευταίου, διέταξε τοὺς ὑπηκόους του νὰ ἔξυρισθῶν ὅλοι, ἄνευ ἐξαίρεσεως. Μετ' ὀλίγον καιρὸν, παρεδόχθη τὴν χρῆσιν τῆς φωνῆς (περούνας) καὶ ἐξέδωκε διάταγμα διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπέβαλεν αὐτὴν εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς χώρας· ὅταν ἐσηκνέτο ἀπὸ τὴν τράπεζαν δὲν ἐπίστευεν ὅτι κανεὶς ἐπείνα πλεόν, καὶ ἂν κατὰ τύχην ἐπαρνήζετο, τὸ καλλίτερον μέσον νὰ τον κολακεύσῃ κανεὶς ἦτο νὰ ἐκβάλῃ τὸ μαντίλι του.

Ὁ βασιλεὺς Παπαρούνας ἦτο καλοῦ χαρακτήρος, καὶ ἐθύμων μόνον μίαν φορὰν τὸν χρόνον, τὸ πρῶτ' τῆς πρώτης Ἰανουαρίου καὶ ἐξεθύμωνε τὴν 31 Δεκεμβρίου τὴν νύκτα. Τὸν ἔκαμνε δὲ τρομερὸν ὁ μαῦρος ἐπίδεσμος ὁ ὁποῖος ἐσκέπαζε τὸν ἀπὸντα φῶς· ὀφθαλμὸν του, καὶ τὸ ὀπλοστάσιον του τῶν ἐγγχειριδίων καὶ τῶν πιστολῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν κρεμασμένα εἰς τὴν ζώνην του, καὶ τὸν μεγάλον του σπαθί· τὸ ὁποῖον ἐξέβαλλε διὰ κάθε αἰτίαν, συχνὰ δὲ καὶ χωρὶς αἰτίαν.

Ἐν ᾧ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ ἐξηκοστὸν τοῦ ἔτος, ἡ βασίλισσα Ντα-ρέν-κα, ἡ πιστὴ σύζυγός του, ἀπέφαισε νὰ τῷ δώσῃ ἕνα διάδοχον.

Ναί, μόνον ἕνας υἱὸς ἔλειπεν ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν τοῦ βασιλείου· ἅμα λοιπὸν ἐγεννήθη τὸ βασιλόπουλον διέταξε δημοσίως πανηγύρεις αἱ ὁποῖαι διήρκεσαν ὀκτὼ ἡμέρας καὶ ὀκτὼ νύκτας, ὁ δὲ κουρεὺς Βαρβερίδης ἐπειδὴ ἐτόλμησε νὰ χασμουρηθῇ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα (τοῦ ἐπὶ φρικτὰ τὸ δόντι τοῦ δυστυχικοῦ) ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ τον κρεμάσουν εἰς τὸ ὑψηλότερον δένδρον τοῦ κήπου του, διὰ νὰ μὴ χασμαῖται ἄλλην φορὰν ἐν ᾧ διασκεδάσει ὁ αὐθέντης του.

Ἐννοεῖται λοιπὸν, ὅτι τὸ βασιλόπουλον ἔγεινε πολὺ χαϊδευμένον. Ἐφ' ἑνὸς ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς Καθάρης τοὺς καλλιτέρους διδασκάλους καὶ ὅταν ὁ μαθητὴς ἐφώναζεν ἢ ἔκρυψε κανὲν σφάλμα, ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταζε νὰ ξυλοφορτώνουν τοὺς διδασκάλους· ἡ μέθοδος αὕτη δὲν δυσαρρεστοῖ, πιστεύομεν, τοὺς μαθητὰς κανενὸς τόπου, ἀλλὰ καὶ δὲν τοὺς κάμνει νὰ μαυθάνουν ἐλληνικὰ καὶ λατινικά.

Οἱ διδάσκαλοι λοιπὸν καθ' ἡμέραν ἔφρουγον καὶ ποτὲ ἡ αὐριανὴ ἡμέρα δὲν εὗρισκε τὸν διδάσκαλον τῆς χθὲς.

Τὸ δὲ βασιλόπουλον, ὅταν ἔγεινε δώδεκα ἐτῶν, μὲ τὴν μοναδικὴν αὐτὴν μέθοδον ἦτο κουτὸν ὡς χήνα, ἀγράμματον ὡς γάιδαρος καὶ ὑπερήφανον ὡς παγῶνι. Διὰ τοῦτο ὁ λαὸς ὁ ὅποιος μὲ μίαν λέξιν πολλὰς ἐκδικεῖται κατὰ τῆς ἀδικίας τῶν μεγάλων, τῷ εἶχε δώσει τὸ παρόνομα: τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον.

Ἐν τούτοις ὁ βασιλεὺς Παπαρούνας ἐγήρασκε κάθε ἡμέραν καὶ μολονότι αἱ κατέρες συνήθως δὲν εἶνε πολὺ ὀξυδερκεῖς διὰ τὰ ἐλαττώματα τῶν τέκνων των, ἐνόησε πολὺ καλὰ ὅτι ὁ διάδοχός του δὲν εἶχε καμμίαν ἀξίαν. Ἦτο μάλιστα πολὺ λυπημένος, καὶ μίαν ἡμέραν ἐν ᾧ ἔπινε τὸν καφέ του μὲ τὸν ὑπουργόν του Καγκαρῶ.

— Τί θὰ γίνῃ ἡ Καθάρ, ἂν ἀποθάνω; εἶπεν ἐκβάλλων δυνατὸν ἀναστεναγμόν. Τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον εἶνε ἐντελὲς ἀνίκανον νὰ κάμῃ νόμους, νὰ καταβάλῃ ἐπικραταίσεις, νὰ κατακυριεύσῃ τοὺς ἐχθρούς. Μόλις εἰμπορεῖ νὰ διακρίνῃ ἐν λεπτοκάρυον ἀπὸ ἐν κολοκύνθῃ καὶ στοιχηματίζω ὅτι δὲν εὗρισκε

καμμίαν διαφορὰν μεταξὺ ἐνὸς βωδίου καὶ τοῦ πρωθυπουργοῦ μου.

Ὁ πρωθυπουργὸς Καγκαρῶ προσεβλήθη καιρίως ἀπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην φράσιν καὶ ἐμόρφασεν.

— Μὰ τὸν Κα-κα-ολῆ, τὸν πρίγονόν μου ἐξηκολούθησεν ὁ βασιλεὺς, ἡ ἱστορία αὕτη πρέπει νὰ τελειώσῃ. Πληρόνως πολὺ ἀκριβὲς ὅλους τοὺς καθηγητὰς τοῦ βασιλοπούλου, ἐπομένως ἔχω τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσω ἀπ' αὐτοὺς ἐκπαίδευσιν πρῶτης τέξεως. Δὲν ἐννοῶ νὰ μου φάγουν τὰ χρήματά μου. Ἄν ἕνα μῆνα ἀπὸ σήμερον ὁ υἱός μου δὲν εἰξεύρῃ ἐπάνω εἰς τὰ δάκτυλά του τὸν Πυθαγόριον πίνακα, ἂν δὲν εἰξεύρῃ νὰ γράφῃ καθ' ὑπαγόρευσιν μίαν σελίδαν χωρὶς κανέναν ὀρθογραφικὸν λάθος, νὰ ἱππεύῃ χωρὶς νὰ κινδυνεύῃ νὰ σπᾶσῃ τὸ κεφάλι του, νὰ προεδρεύῃ τοῦ συμβουλίου χωρὶς νὰ κοιμᾶται, θὰ κρεμάσω ὅλους τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους του καὶ τὸν πρωθυπουργόν μου ἀκόμῃ. Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω!

Ἐπειτα ὁ Παπαρούνας ἐσηκώθη, ἐπειδὴ δὲ τὸ ὥρολόγιον τῆς αἰθούσης του ἐδείκνυε ἑπτὰ ὥρας καὶ ἡμίσειαν, — αὕτη δὲ ἦτο ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποίαν συνείθιζε νὰ πλαγιάζῃ — ἐπήγεν ἡσύχως νὰ κοιμηθῇ.

Ὁ Καγκαρῶ ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα του ἀλλὰ πῶς νὰ κοιμηθῇ κατόπιν ἀπὸ τὴν τρομερὰν ἐκείνην ἀπειλὴν τοῦ Παπαρούνα.

Ὁ βασιλεὺς, ὁ αὐθέντης του, δὲν ἡστέιευετο. Ἐν τούτοις ἔπρεπε καὶ διὰ τῆς βίας ἀκόμῃ νὰ φαίνεται εὐθυμὸς, διότι ὁ ἀληθὴς αὐλικός, ὁ ἄξιός τοῦ ὀνόματός του αὐλικὸς πρέπει νὰ εἰμπορῇ νὰ χαμογελάῃ καὶ ὅταν ἀκόμῃ ἔχῃ κωλικόπονον.

Ἀλλ' ὅπωςδὴποτε, ὁ πρωθυπουργὸς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του πολὺ τεταραγμένος, στέλλων εἰς τὸν διάβολον τὸν βασιλέα τῆς Καθάρης καὶ τὴν γενεάν του. Πῶς εἰς διάστημα ἐνὸς μηνὸς νὰ διδάξῃ εἰς τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα, περὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶχεν οὐδὲ τὴν παρξιμωτέραν ἰδέαν;

Ἄμχ λοιπὸν εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του ὁ Καγκαρῶ ἐσκέπτετο πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ διορθώσῃ τὸ ἀδιόρθωτον ἐκεῖνο πρᾶγμα, ἡ πριγκίπισσα Κι-δορ-δὲν ἡ κόρη του, ἔξυπνον κοράσιον ἑνδεκα ἐτῶν ἦλθε καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἐλέρωσε

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΠΑΡΟΥΝΑΣ

τὸ ὥραϊον κίτρινον φόρεμά του μὲ τὸ γλύκισμα τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς της.

— Μὰ τὸν Κομπούκιον, ἀνέκραξε μανιώδης ὁ Καγκαρῶ, διὰ νὰ σε μάθω, δεσποινίς, ὅτι τὰ γλυκίσματα τὰ κάμνουν διὰ νὰ τρώγονται καὶ ὄχι διὰ νὰ λερώνουν τὰ φορέματα τοῦ κυρίου πατρός σου, σὲ καταδικάζω δύο ἡμέρας νὰ τρώγῃς ξηρὸν ψωμί καὶ νὰ πίνῃς μόνον νερόν.

— Δέν με μέλει, ἀπεκρίθη ἡ Κι-δορ-δὲν, μὲ πονηρὸν ὕψος, ἡ μητέρα θὰ μου δώσῃ καὶ γλυκίσματα καὶ ὀπωρικά.

Ὁ Καγκαρῶ ἦτο ἐπιεικὴς ἄνθρωπος· ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ὁποίαν εὗρίσκετο ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ ἀπάντησις αὕτη τὸν ἐτάραξε τόσο πολὺ ὥστε ἔδωκεν ἐν ῥάπισμα εἰς τὴν κόρην του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ποτὲ ἄλλοτε δὲν τοῦ εἶχε συμβῇ.

Ἡ Κι-δορ-δὲν ἐντροπιασμένη ἀλλὰ καὶ ἐκπεπληγμένη ἀπὸ τὴν πρωτοφανῆ ἐκείνην σοδαρότητα, ἐπήγε, ἀφ' οὗ ἐστέναξε βαθεῖα βαθεῖα, νὰ τελειώσῃ τὸ γλύκισμά της εἰς τὴν σκοτεινοτέραν γωνίαν τοῦ σπουδαστηρίου.

Ἐκεῖ ἀκριβῶς εὗρίσκετο ἐν θαυμασίῳ κλωδίῳ μὲ χρυσὰ σύρματα καὶ εἰς τὸ κλωδίον ἐκεῖνο ἐν ἐξαίσιον πουλάκι τὸ ὁποῖον οἱ σοφοὶ ὀνομάζουν Ἀδάμαντα.

— Οὐ, ἀνόητον, εἶπεν ἡ Κι-δορ-δὲν λησμονήσασα τὴν λύπην της ἅμα εἶδε τὸ πτηνόν, τὸ ἀνόητον, ἐλέρωσε καὶ ἄλιν τὸ κλωδί του. Διὰ νὰ σε τιμωρήσω, κύριε, αὔριον δὲν θὰ σου δώσω τίποτε νὰ φάγῃς...

Ὁ Ἀδάμας, ὁ ὁποῖος ἐνόει πολὺ καλὰ τὴν γλῶσσαν τῆς κυρίας του, ἐσήκωσε τὰ πτερά του καὶ ἔλαβεν ἀπειλητικὴν στάσιν ὡς νὰ ἤθελε νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς ἐπιπλήξεως ἐκείνης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡ Κι-δορ-δὲν τῷ ἔδωκε μίαν ἐπάνω εἰς τὸ ῥάμφος του.

Τότε τὸ πτηνὸν ὠπισθοδρόμησε εἰς τὸ βάθος τοῦ χρυσοῦ τοῦ κλωδίου καὶ ἔμεινεν ἀκίνητον, κρύψαν τὴν μικρὰν κομψὴν κεφαλὴν του κάτω ἀπὸ τὴν πτέρυγάν του.

— ὦ! εἶπεν ὁ Καγκαρῶ, ὅστις εἶχεν ἰδεῖ ὅλην αὐτὴν τὴν σκηνήν. Νομίζω ὅτι εὗρηκα, χωρὶς νὰ το θέλω, ὅτι ματαίως ζητῶ τὴν ὥραν, δηλαδὴ τὸ μέσον μὲ τὸ ὁποῖον νὰ συγκεντρώσω τὴν προσοχὴν τοῦ Μωροῦ βασιλοπούλου δὲν εἶνε δὲ καὶ τόσο

βλᾶξ, ἂν καὶ δὲν εἰμπορεῖ παρὰ νὰ ὁμοιάζῃ μὲ τὸν πατέρα του. Πρέπει νὰ δοκιμάσωμεν, ὅταν κάμῃ τίποτε κακόν, νὰ τιμωροῦμεν αὐτὸ τὸ ἴδιον καὶ ὄχι τοὺς δυστυχεῖς διδασκάλους του οἱ ὁποῖοι εἶνε ἐντελῶς ἄθωοι. Αὕτη ἡ ἰδέα ποτὲ δὲν μου εἶχεν ἐλθοῦν, καὶ ἀμφιβάλω ἂν θὰ μου ἤρκετο ποτὲ ἂν δὲν καθίστα ἐμὲ τὸν ἴδιον ὑπεύθυνον διὰ τὰ σφάλματα τοῦ διαδόχου του. Ἄν δὲν γεμίσω τὸ κεφάλι του θὰ χάσω τὸ ἐδικόν μου. Ναί, ἀλλὰ, ἐξηκολούθησεν ὁ Καγκαρῶ, μετ' ὀλίγην σιωπὴν, ποῖος θὰ τολμήσῃ νὰ σηκώσῃ βέβηλον χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ Μωροῦ; Ἡ ἰδική μου ὑπηρεσία εἶνε νὰ διοικῶ τὰ στρατεύματα τῆς Καθάρης καὶ ὄχι νὰ δέρω ἕνα ἀπειθὲς μαθητὴν. Καὶ ἐκτὸς τούτου πῶς θὰ τοῦ φανῇ τοῦ βασιλείου;

Ἄν δυσαρρεστοῖ; Τέλος πάντων ὅ,τι βρῆξῃ ἂς καταλάβῃ. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι μὲ ὀλίγην ἐπιδεξιότητα δὲν εἶνε ἀδύνατον νὰ κρύψῃ κανεὶς τὴν ἐκδικητικὴν χεῖρα, ἡ ὁποία θὰ εἶνε ἐπιφορτισμένη νὰ τῷ διδάξῃ τὰς πρώτας γνώσεις τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τῆς τέχνης τοῦ κυβερνᾶν τοὺς ἀνθρώπους.

Ἦσυχάσας ὀλίγον ἀπὸ τὰς σκέψεις αὐτὰς ὁ πρωθυπουργὸς ἐπλάγιασεν εἰς τὴν κλίνην του, καὶ ἀπεκοιμήθη, ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ βεβαιώσω ὅτι κανέναν τρομακτικὸν ὄνειρον δὲν ἐτρόμαξε τὸν ὕπνον του.

B.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΝΤΑ-ΡΕΝ-ΚΑ

Τὴν ἐπαύριον ἀπὸ τὴν αὐγὴν ὁ Καγκαρῶ μετέβη εἰς τὰ ἀνάκτορα, συλλογιζόμενος μὲ ἱερὰν φρίκην ἂν θὰ τολμήσῃ νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὸ σύστημα τῆς ἀνατροφῆς τὸ ὁποῖον ἐπενόησε. Μία περίπτωσις, μικρὰ κατὰ τὸ φαινόμενον, τοῦ ἀφῆρσε καὶ τοὺς τελευταίους δισταγμούς του. Ὁ βασιλεὺς εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸ κυνήγιον καὶ ἐμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ μόλις τὴν ἐσπέραν· ὁ Καγκαρῶ λοιπὸν εἶχε μίαν ἡμέραν ἐνώπιόν του, καὶ ὅσον δυνατὰ καὶ ἂν ἦσαν αἱ φωναὶ τοῦ Μωροῦ βασιλοπούλου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φθάσουν ἕως εἰς τὰ ὦτα τοῦ πατρός του, ἐνησχολημένου εἰς τὸ νὰ κυνηγῇ λαγούς καὶ ζαρναδία δέκα μίλια μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ. Ὅσον διὰ τὴν βασιλίσσαν Ντα-ρέν-κην ἐλησμονήσας νὰ σὰς εἴπω ὅτι ἦτο κωφὴ.

Ὁ πρωθυπουργὸς λοιπὸν μὲ σταθερὸν βῆμα ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ὁ διάδοχος τοῦ ὀρόνου ἐδίδασκε τὰ μαθήματά του.

— ὦ! ὦ! εἶπεν ἅμα ἐμβῆκε, τί εἶν' αὐτό;

Παράδοξον καὶ θλιβερόν θέαμα εἶδεν ὁ Καγκαρῶ. Τὸ Μωρόν βασιλόπουλον, ἔξω φρενῶν διὰ μίαν ἐπιπληξίν τὴν ὁποίαν τῷ ἑκαμὲν ὁ καθηγητὴς του διὰ τὸ γράψιμόν του τὸ ὁποῖον ἦτο γεμάτον σολοικισμῶν καὶ βαρβαρισμῶν, εἶχε ρίψει ἐν χονδρὸν λεξικὸν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ δυστυχῶς διδασκάλου, τὸν ὁποῖον δύο μαῦροι εἶχον ἤδη συλλάβει, διὰ τὴν πληρώσουσαν βεβαίως τὰ συνήθη διδασκὰ του. Ὁ καθηγητὴς καταφουσκωμένος ἔχων τὸ μέτωπον, ματαίως ἐπάλλαιε νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς των.

Ἐξαφνα ὁ Καγκαρῶ προχωρεῖ. Δι' ἐνὸς νεύματος διατάσσει τοὺς βωδοὺς μαῦρους ν' ἀφήσουν τὸν καθηγητήν, ἔπειτα ὠφεληθεὶς ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ βασιλοπούλου, τὸ ὁποῖον εἶχε τὰ νῦτα ἐστραμμένα πρὸς αὐτόν, λαμβάνει ἐν κάλυμμα τῆς τραπέζης τὸ ὁποῖον εἶχε πέσει χάμω εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς πάλης τοῦ διδασκάλου μὲ τοὺς μαῦρους, ρίπτει αὐτὸ ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μέλλοντος μονάρχου τῆς Καθάρης, ἔπειτα σηκώνοντας τὸ φόρεμά του τὸ χρυσοκοντημένον μὲ ὅλους τοὺς ἀστερισμοὺς τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ δίδει ἐν μοναδικῶν ξυλοκόπημα εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπου ἡ ῥάχιν ἀρχίζει ν' ἀλλάξῃ ὄνομα. Ἡ χεὶρ του ἔτρεμεν ὀλίγον, εἶνε ἀληθές, ἀλλ' εἶχε λάβει σταθερὰν πλέον ἀπόφασιν καὶ ἐπροχώρησεν ἔως εἰς τὸ τέλος.

Ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ ἡ λύσσα τοῦ βασιλοπούλου κατόπιν αὐτῆς τῆς προσβολῆς. Ἄλλ' ὅταν ἔρριψε μακρὰν τὸ κάλυμμα μὲ τὸ ὁποῖον

ἦτο κουκουλωμένον τὸ πρόσωπόν του καὶ ἐξήτησε νὰ ἴδῃ τὸν βέβηλον ὁ ὁποῖος ἐτόλμησε νὰ σηκώσῃ χεῖρ ἐπάνω του, καὶ δὲν ἴδε κανένα, διότι ὅλοι εἶχον φροντίσει νὰ φύγουν, τότε ἡ ἐκπληξὶς του ἔγεινε σχεδὸν μεγαλητέρα ἀπὸ τὸν θυμὸν του καὶ χονδρὰ δάκρυα ἐντροπῆς ἔτρεξαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του.

Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο,

— Ὁρ! ἔλεγεν ὁ Καγκαρῶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸ πρᾶγμα ἔγεινε ἀπλούστερον παρ' ὅσον ἐφανταζόμην. Ἐπὶ τέλους καὶ τὸ βασιλόπουλον ὁμοιάζει μὲ τὰλλα παιδιὰ. Ἀς ἰδοῦμεν τώρα πῶς θὰ τελειώσῃ ἡ υπόθεσις. Δὲν φοβοῦμαι τοὺς δύο ἀλλήλους, οἱ ὁποῖοι δὲν εἰμποροῦν νὰ ὁμιλήσουν, τὸν διδασκάλον τὸν γνωρίζω· δὲν θὰ κατηγορήτῃ ποτὲ τὸν φίλον ὁ ὁποῖος ἔθεσεν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν του διὰ τὴν ὑπερασπίσιν τὴν τιμὴν του καὶ τὰ νῦτά του. Ἐξ ἄλλου μέρους πάλιν τὸ Μωρόν βασιλόπουλον ἔτρεξε νὰ διηγηθῇ τὸ δυστύχημά του εἰς τὴν βασιλισσαν Ντα-ρέν-κα· ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη ἦτο κωφή, ὡς εἴπομεν, ὁ υἱὸς τῆς ἡναγκάσθη νὰ μεταχειρισθῇ νεύματα διὰ νὰ τὸν ἐννοήσῃ. Ἐκαμὲ δὲ τὸσον εὐγλωττα σημεῖν ὥστε ἡ ἀγαθὴ βασίλισσα ἐνόμισεν ἀδιάθετον τὸ βασιλόπουλον καὶ ἐφώναξεν ἀμέσως τὸν ἱατρόν.

Ἄλλ' ἅμα τὸν εἶδε τοῦτον τὸ βασιλόπουλον, τὸ ἔκοψε λάσπην καὶ προὔτιμησε νὰ περιμεῖν νὰ ἔλθῃ ὁ μονάρχης, ὁ πατὴρ του Παπαρούνας.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΚΑΛΗΜΕΡΑ!

Προχθὲς συνηντήθη μὲ ἐν μικρὸν ἀγοράκι χαριτωμένον ἤρχετο μὲ τὸν πατέρα του εἰς μίαν οἰκίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἐπῆγα νὰ κάμω ἐπίσκεψιν συγγρόνως μὲ ἄλλους· ἅμα δὲ εἶδε τόσα ἄγνωστα πρόσωπα, ἐντράπη, φαίνεται, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας.

— Πῆγαινε νὰ εἰπῇς καλημέραν εἰς τὴν κυρίαν Καλλιόπην, τῷ εἶπεν ὁ πατὴρ του δείξας εἰς αὐτὴν τὴν οἰκοδέσποιαν. Τὸ παιδίον ἐπροχώρησε μὲ θάρρος εἰς τὸ μέσον τοῦ μεγάλου κύκλου, ἀλλὰ ὡς νὰ τα εἶχε χάσει μέσας εἰς τὸσας κυρίας ἀντὶ νὰ υπάγῃ εἰς τὴν οἰκοδέσποιαν ἦλθε πρὸς ἐμέ, τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν εἶχον ἰδεῖ καὶ εἶπε: «Καλημέρα!» Καταγορητευθεῖσα ἀπὸ τὴν εὐγένειάν του καὶ τὴν χάριν του, ἦπλωσα εἰς αὐτὸ τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν ὁποίαν ἔβαλε τὴν ἰδικήν του, ἔπειτα δὲ διηυθύνθη εἰς τὴν πλαγινὴν μου κυρίαν.

Ὁ πατὴρ του, φοβούμενος μήπως φανῇ ὀχληρὸν τὸ παιδίον, προσεπάθησε νὰ το σταματήσῃ, ἀλλ' αὐτὸ ἄφ' οὗ ἤρχισε μίαν φορὰν ἤθελε νὰ τελειώσῃ ὅλον τὸν κύκλον καὶ δὲν ἐδέχθη νὰ καθῇ παρὰ ἄφ' οὗ ἔχαιρέτισε μὲ τὴν ἰδίαν εὐγένειαν τὴν κυρίαν Καλ-

λίπην καὶ τὰς τέσσαρας ἡ πέντε κυρίας αἱ ὁποῖαι εἶχον ἔλθει εἰς ἐπίσκεψιν τῆς.

Ὅλοι εἶπον ὅτι τὸ παιδίον ἦτο χαριέστατον, ὅλοι του ἐχμυρογέλασαν, εἰς ἐμὲ δὲ τὸσον ἐντύπωσιν ἔκρινε τὸ παιδίον ἐκεῖνο, ὥστε ἅμα ἐπέστρεψα εἰς τὴν οἰκίαν μου προσεπάθησα νὰ ἐνθυμηθῶ κατὰ πόσους τρόπους λέγουν καλημέραν τὰ παιδιὰ.

Καὶ πρῶτα πρῶτα εἶνε μερικὰ τὰ ὁποῖα δὲν λέγουν καθόλου καλημέραν. Παραδείγματος χάριν, δύο μικρὰ κοράσια μόλις ἰδοῦν ἄνθρωπον φεύγουν ὅσον γρηγορώτερα εἰμποροῦν, διὰ τὴν ἀποφύγουν τὸν χαριετισμὸν τοῦτον, ὁ ὁποῖος, φαίνεται, τὰ ἐνοχλεῖ. Ὁ μικρὸς Βασιλάκης δὲν φεύγει, ἀλλὰ τί τὸ φελοῦς; μόλις ἡ μήτηρ του τῷ παραγγεῖλῃ νὰ εἴπῃ καλημέραν ἢ νὰ χαμηλόνει τὴν κεφαλὴν του ὡς ἐνοχὸς καὶ σφίγγει τὰ χεῖλιά του ὅσον δυνατόν εἰμπορεῖ· ἅμα ἐπαναλάβῃ τὴν παραγγελίαν ἡ μήτηρ του, ἀπλῶναι τὴν χεῖρά του, ἀλλ' ἀποσύρει αὐτὴν καὶ πάλιν, ἂν δὲ ἡ μήτηρ του ἐπιμένῃ, τότε προσφέρει εἰς τὸν ἐπισκέπτην ἕνα κλειστὸν γρόνον, χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του.

Ἡ Μαρία Σ., ἂν καὶ εἶνε δέκα ἐτῶν, ὅταν ἐμβαίνει εἰς τὴν αἵθουσαν τῆς μητρὸς τῆς, μένει ἀλύγιστος ὡσὲν πάσσαλος καὶ πηγαίνει καὶ κάθεται ἐμπρὸς εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἢ τὸ ἐργόχειρόν τῆς χωρὶς νὰ καταδεχθῇ οὔτε μὲ τὴν κεφαλὴν τῆς νὰ κάμῃ καμμίαν υπόκλισιν εἰς τοὺς κυρίους ἢ τὰς κυρίας οἱ ὁποῖοι εἶνε εἰς τὴν αἵθουσαν. Ἐπειδὴ ἡ μήτηρ τῆς εἶνε πολὺ εὐγενὴς κυρία, δὲν κατηγορεῖ τὴν μητέρα διὰ τὴν τοιαύτην συμπεριφορὰν τῆς κόρης, ἀλλὰ ἀποδίδω αὐτὴν εἰς δειλίαν καὶ συστολήν.

— Καθόλου, μοῦ εἶπε μίαν ἡμέραν ἡ κυρία Σ., ἡ μήτηρ τῆς, ἡ Μαρία δὲν εἶνε συνεσταλμένη. Ἄν δὲν λέγῃ καλημέραν ὅπως ὅλοι, δὲν λέγει διότι τοῦ ἔχει ἀπόφασιν τὸ πρῶτ' ἔρχεται εἰς τὸν θάλαμόν μου, στέκεται ἐμπρὸς μου διὰ νὰ τὴν κτενίσω, ἀλλὰ δὲν λέγει τίποτε.

«— Διατί δὲν μου λέγεις καλημέραν, Μαρία;

«— Ὡ! μητέρα, εἶνε τὸσον ἀνόητον πρᾶγμα!

«— Πῶς ἀνόητον;

«— Εἶνε ὅπως διόλου ἀνωφελές, εἰς τί χρησιμεύει; Ἡ σημερινὴ ἡμέρα δὲν θὰ γίνῃ οὔτε καλλιτέρα οὔτε χειρότερα, καὶ ἂν σοῦ εὐχηθῶ καλὴν ἡμέραν δέκα φορὰς κατὰ σειράν.

«Καὶ ὅταν τὴν βεβαιῶ ὅτι ἡ καλημέρα τῆς καὶ τὸ πρῶτόν τῆς φίλημα θὰ μ' εὐχαριστήσουν ὡς καλὴ ἀρχὴ τῆς ἡμέρας, μὲ παρατηρεῖ ἐκπληκτος.»

Ἐπειτα ἐσυλλογίσθη ὅσα παιδιὰ χαιρετοῦν.

Ὁ Παῦλος Ρ. σὰς ρίπτει κατὰ πρόσωπον μίαν καλημέραν ν' ἐξηρᾷ τὴν ἡμέραν δὲν εὐχαριστεῖ διόλου, ἀλλ' ἡ ὁποία ἐν τούτοις ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ τὸ τίποτε. Ἡ Ἀθηνᾶ κλίνει τὴν κεφαλὴν τῆς εἰς τὸν ὦμόν τῆς, συμμαζεύει τὰ χεῖλιά τῆς, κάμνει τὸς μορφασμοὺς ὥστε ἐπὶ τέλους καταντᾷ γελοιωδεστάτην καὶ ἀνυπόφορον τὴν καλημέραν τῆς.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὰ Μαρὶα ἐλέρωσε τὰ δάκτυλά τῆς μὲ τὰ χρώματα τῆς ζωγραφικῆς τοῦ ἀδελφοῦ τῆς φοβηθεῖσα δὲ μήπως τὴν ἐπιπλήξῃ ἡ μαμά τῆς, τρέχει πρὸς αὐτὴν καὶ λέγει: — Μαμά ἐκεῖ ὅπου ἐκαθήμεν ἦλθε μία μογιὰ καὶ με ἐμπογιάτισε.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀραβόου.

Ὁ Κωστάκης ἔχει φιλάνθρωπα αἰσθήματα.

Μίαν ἡμέραν ἐνῶ ἐπῆγαινε περίπατον μὲ τὴν μητέρα του, παρουσιάζεται ἐμπρὸς των μία πτωχὴ γρατὰ καὶ ζητεῖ ἐλεημοσύνην.

Ὁ Κωστάκης, μετὰ ἀληθοῦς γενναϊότητος, δίδει τὴν μόνην πεντάραν τὴν ὁποίαν εἶχε.

Ἡ μήτηρ τοῦ τὸν ἐπαινεῖ διὰ τὴν καλὴν πράξιν του καὶ τὸν φιλεῖ.

— Λοιπὸν ἦτο καλὸν αὐτὸ που ἔκαμα, μαμά; λέγει ὁ Κωστάκης.

— Βέβαια, παιδί μου, ἦτο πολὺ καλόν.

— Τότε δι' ἀνταμίσθην μου ἔπρεπε νὰ μου δώσῃς δύο τάραις...

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀραπάκου.

Ἡ καίμενη ἡ Σοφία φαίνεται τὸσον δυστυχὴς ὅταν μὲ πνιγμένην καὶ τρέμουσαν φωνὴν λέγει: «Καλημέρα, κυρία!» ὥστε θὰ ἐπροτιμᾷ νὰ μὴ ἔλεγε τίποτε.

Ἡ Ἑλληνικὴ τὸναντίον λέγει καλημέραν ἐδυνατὴν φωνὴν, σὰς κυττάζει εἰς τὰ μάτια καὶ ἀλόγει τὴν χεῖρά τῆς μὲ προστατευτικὸν ὕφος, χωρὶς νὰ περιμεῖν νὰ τῆς δώσῃτε σεῖς τὴν ἰδικὴν σας εἰραὼς μεγαλείτερος, ὅπως τὸ ἀπαιτεῖ ἡ τάξις.

Ὁ Μιλτιάδης Ζ. λέγει καλὰ τὴν καλημέραν, ἀλλὰ λησμονεῖ τακτικὰ νὰ ἐκβάλῃ τὸν πλόντου.

Ἡ μικρὰ παχουλὴ Ἑλένη ὁρμᾷ ἐπάνω σα μὲ τὴν ὁρμὴν καὶ σας δίδει ἕνα τὸσον δυνατὸ καὶ βρεγμένον φίλημα, ὥστε σὰς ἀναγκάζει νὰ σογισθῇτε ἀμέσως μὲ τὸ μαντίλι σας.

Εἶνε λοιπὸν τὸσον δύσκολον νὰ εἴπῃ κανεὶς καλημέραν ἀπλῶς, χωρὶς θυμὸν, χωρὶς ἐντροπὴν, χωρὶς ἀλαζονείαν, μὲ χάριν καὶ μετριοφροσύνην ὅπως ἀρμόζει εἰς ἐν παιδίον; Φαίνεται ὅτι εἶνε δύσκολον, διότι αἱ καλαὶ καλημέραι εἶνε σπάνιαι. Καὶ ἐν τούτοις τὸ καλὸν ἀγοράκι τὸ ὁποῖον ἔχει χαιρετήσῃ τὸσον ὠραία ἦτο μόλις τεσσάρων ἐτῶν.

Αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐν παιδικῇ τὸσον μικρὸν εἰσέφερε καὶ ἔκαμε μὲ τὴν χάριν, τὰ μεγάλα ἀγῶρια καὶ τὰ μεγάλα κοράσια πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μὴ εἰμποροῦν νὰ το κατορθώσουν;

Λέγετε καλημέραν, παιδιὰ μου, χωρὶς νὰ στενοχωρηθῇτε; λέγετε καλημέραν μὲ ἀφέλειαν, ὥστε εἰμπορεῖτε. Τοῦτο εἶνε προτιμότερον, παρὰ νὰ σας νομίζουν κακοανθρεπμένους διότι παρημελήσατε νὰ εἰπῇτε μίαν μόνον φορὰν τὰς λέξεις ταύτας, τὰς τὸσον εὐκόλους καὶ τὸσον χαριτωμένας ἐπάνω εἰς τὰ παιδικὰ χεῖλη: «Καλημέρα!»

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Ἡ μικρὰ Πηνελόπη ἔχει μίαν τριανταφυλλίαν.

Προχθὲς ἐπῆγε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μαμὰ τῆς μίαν φίλην τῆς καὶ εὕρισκε τὴν Πηνελόπην ράπτουσαν τὰ φύλλα τῆς τριανταφυλλίας τὸ ἐν μετὰ τοῦ ἄλλου.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, μικρά μου; τῇ λέγει ἡ φίλη τῆς μαμᾶς τῆς.

— Ὁ ἱατρός εἶπεν ὅτι, ἅμα ἀρχίσουν νὰ πίπτουν τὰ φύλλα, θὰ ἀποθάνῃ τὸ ἀδελφάκι μου ποῦ εἶνε ἄρρωστο· λοιπὸν καὶ ἐγὼ τὰ ράπτω διὰ νὰ μὴ πέσουν ποτέ! ἀπαντᾷ ἡ φιλόστοργος ἀδελφή.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Μικρούλας Τρακαλά.

Τὸν πενταετὴ Μιμὴν δὲν τὸν ἐπρόσεχαν εἰς τὸ τραπέζι καὶ ἐπὶ πολὺ κρασί.

— Ὅταν ἐσηκώθῃ ἐτρέκλιζε.

— Τί ἐπαθες, Μιμῆ, καὶ τρεκλίζεις, ἐμέθυσες; τῷ λέγει ὁ θεὸς του.

— Ὅχι, θεῖε, ἀπαντᾷ ὁ μικρὸς πανοῦργος· δὲν ἐμέθυσα ἀλλὰ τὰ πόδια μου δὲν βλέπουν περὶ μπροστά τους, καὶ γι' αὐτὸ τρεκλίζω.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Αεμβόχου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Οἰπιθυμοῦντες νὰ ἔχωσιν ἀλληλογραφίαν μετὰ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ νὰ στέλλωσι πρὸς δημοσιευσιν Παιδικὸν πνεῦρ, Πνευματικὰς ἀσκήσεις, Δύσεις, καὶ ὅτι, δῆποτε ἄλλο φερὼν τὴν Σύνταξιν ἐν γένει τοῦ Περιιοδικοῦ παρακαλοῖται νὰ ἀπευθύνωσι τὰς ἐπιστολάς των, ὡς καὶ πρὶν, πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον Ὑδραῖον.

Τὸ ἐπιστολὰς τὰς ἀφορῶσας εἰς τὴν Διαχείρισιν καὶ τὴν ἐκπεραιώσιν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, βήλαδ' ἡ δὲ περιεχούσας αἰτήσεις περὶ ἐγγραφῆς ἢ ἀνεύσεως συνδρομῶν, περὶ ἀποστολῆς φυλλαδίων καὶ ἰμῶν αὐτῶν ἢ ἄλλων βιβλίων μας, μετὰ τοῦ ἀντιτίμου κῦτῶν, παρακαλοῦνται οἱ κύριοι ἀνταποκριταὶ καὶ συνδομηταὶ ἡμῶν νὰ τὰς ἀπευθύνωσι πρὸς τὸ ἐν ἈΘῆΝΑΙΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΪΟΝ ΚΑΡΟΛΟΥ ΒΙΛΠΕΡΓ, εἰς ὃ ἀνετέθη ἡ ἐγγραφὴ τῶν συνδρομητῶν.

Καὶ αἱ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν καὶ αἱ πρὸς τὴν Διαχείρισιν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ἀπευθυνόμεναι ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ ὦσιν ἐλεύθεραι ταχυδρομικῶν τελῶν, ἄλλως εἰσὶν ἀπαράδεκτοι καὶ μένουσιν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίες, ἀσπασμοί, προσήσεις, Ὁ Πρίγκιψ Ζιλλὰχ στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Παροῦργον Ὀδυσσεά, τὸν φίλον αὐτοῦ Ἀρην, τὴν Μικρὴν Τίποτε, τὸν Μικρὸν Δαίμονα, τὸν Ὀδυσσεά Ἀνδρότσον, τὴν Ἀμαρυλλίδα, τὴν Σφήκα καὶ τὸν Ἀνδρέα Μπρούμην. — Ἡ Λιὼν προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ καὶ εἰς τὴν Εἰκοστήν Πέμπτην Μαρτίου τῶν ὁποίων γνωρίζει τὰ ὄνόματα. — Ὁ Κυπριακὸς Ἀστὴρ ἀντασπάζεται τὸν Δημ. Μ. Κωνσταντινίδην, ὡς καὶ ὁ ἀδελφὸς του Ἰωάννης. — Τὸ Ρόδον τοῦ Ἀπριλίου προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Κάλυκα τοῦ Ρόδου. — Ὁ Ἀρης προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Ἀΐον Ἀγωνιστὴν, εἰς τὸ Ἄρθρον τῶν Λειμῶνων εἰς τὴν Μικρὰν Καρδίαν εἰς τὰς δύο ἀδελφάς, εἰς τὴν Μικρὰν Τίποτε, Ἀμαρυλλίδα, Σφήκα, ἐπιθυμῶν δὲ νὰ μάθῃ τὰ ὄνόματα τοῦ Μή με λησιμόνει, Μορτανῆ, Σαφροῦς, καὶ Ἀηδόρος τῶν Σπετσῶν. — Ὁ Φιλόλογος ἀσπάζεται τὸ Πέος μου τοῦ νὰ σοῦ το πῶ καὶ τὸν Εὐελπιν Ἑλληνα. — Τὸ Μή με λησιμόνει προσφέρει τοὺς ἀδελφικούς του ἀσπασμούς εἰς τὴν Μικρὰν Δούκισσαν, εἰς τὸν Ἀδαμάντιον Κοραῖν, εἰς τὸν Ἀθαλάσιον

Διάκον, εἰς τὸν Γέρον τοῦ Μωριῶ, εἰς τὴν Ἡρωϊκὴν Πάρραν, εἰς τὴν Μάχην τοῦ Μαραθῶνος εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν, ὡς καὶ εἰς τὴν Εἰκοστήν Πέμπτην Μαρτίου τὴν ὁποίαν ἐρωτᾷ ἂν εἶνε ἐτοίμη ν' ἀλλάξῃ τὸ ψευδώνυμόν της τὴν ἡμέραν ποῦ θὰ ξεκινήσωμεν διὰ τὴν Μακεδονίαν. — Τὸ Ἄρθρον τῶν Λειμῶνων στέλλει τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὸν Βασίλειον τὸν Βουλγαροκτόνον καὶ τὴν Ἑλένην Κάκαρη, καὶ τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Ἀηδόνα τοῦ Πειραιῶς (τὴν ὁποίαν παρακαλεῖ νὰ της εἴπῃ πῶς ὀνομάζεται καὶ ἂν κατοικῇ εἰς τὸν Πειραιᾶ,) εἰς τὴν Μικρὰν Δούκισσαν, τὴν Ἑλικωνιάδα Παρθένον καὶ τὸν Σχοινοβάτην. — Ὁ Διάβολος τῆς Μυκόνου ἀσπάζεται τὸν Μαύρον Ἰνδὸν καὶ τὴν Μελισσαν τῆς Ἰθάκης. — Ἀρτεμις ἡ Τοξεύτρια καὶ ἡ Χαριτόδρυτος Χρυσῆς ἀντασπάζονται τὴν Ἀγρὰμπελιν καὶ προσφέρουν τοὺς ἀσπασμούς των εἰς τὴν Ἡρώδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τὴν Ἀηδόνα τῆς Ἑρήμου. — Ἡ Ἀριάδνη τῆς Κρήτης προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Ἡρώδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, εἰς τὴν Ζεφύρειον Αὔραν καὶ εἰς τὰς Ἑννέα Μούσας, τῶν ὁποίων ζητεῖ καὶ τὰ ὄνόματα. — Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ὀδυσσεῶς Ἀνδρότσου, — Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῖς ἀντασπάζεται τὸν Μικρὸν Καπουκῖνον. — Ὁ Ἀθανάσιος Διάκος προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Ὀδυσσεά Ἀνδρότσον καὶ τὸν Μάρκον Βότσαρην. — Ὁ Φιλέλληρ Βύρων πέμπει τὰς προσήσεις του εἰς τὴν Ἀηδόνα τοῦ Πειραιῶς, εἰς τὸν Γέρον τοῦ Μωριῶ. — Ἡ Πειραικὴ Αὔρα ἀσπάζεται τὴν Ἀριάδνην τῆς Κρήτης, τὸ Εὐόμορον Ἄρθρον καὶ τὴν Ἀηδόνα τῆς Ἑρήμου τῶν ὁποίων ζητεῖ νὰ μάθῃ τὰ ἄληθῆ ὄνόματα. — Αἱ Ἑννέα Μούσαι ἀσπάζονται τὴν Εἰκοστήν Πέμπτην Μαρτίου, καὶ στέλλουν τοὺς ἀσπασμούς των εἰς τὴν Ζεφύρειον Αὔραν, παρακαλοῦν δὲ τὸν Μικρὸν Καπουκῖνον νὰ διαβιβάσῃ αὐτοὺς εἰς τὰς ἀδελφάς του. Ἐρωτᾷ δὲ τὴν Δέσποιναν Δαμαλᾶ διατὶ δὲν ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐπιστολήν της. — Ἡ Πορτιάς Αὔρα προσφέρει τοὺς ἀσπασμούς της εἰς τὴν Χαριτόδρυτον Χρυσῆς ἀδελφίδα. — Ὁ Πυγμαλίων ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ τὸ ἄληθές ὄνομα τοῦ Ἀραπάκου, τοῦ Πρίγκιπος Ζιλλὰχ, τοῦ Πυρπολητοῦ Κανάρη, τοῦ Ἀρθου τοῦ Λειμῶνων καὶ τοῦ Ὀδυσσεῶς Ἀνδρότσου. — Ὁ Ἐκτωρ Ἐμμανουὴλ ἐντολῇ τῆς ἀδελφῆς του Ἑλβετίδος ἀσπάζεται τὴν Ζεφύρειον Αὔραν, αὐτὸς δὲ ἀσπάζεται τὸν Φιλόπατριν Ἑλληνα καὶ τὴν Φιλοπάτριδα Ἑλληνίδα, τὸν Μικρὸν Ἀραπάκον, τὸν Πυγμαλίωνα καὶ τὸν Δημητράκην Κονκοκοῦ Πετενταράκην. — Ὁ Ριχάρδος Δεοντόκαρδος ἀσπάζεται Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα καὶ τὴν Γεϊτόνα τῆς Μυκάλης.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

76. Ἑλληνοσούμφωνον. *ο—*α—*α*ο*η**η—*ι—*ι*α—*η*—*α*—*ου—*ε*—*ια—*α*—*α*—*ε*α*ε*ε*α*—*ο*α*—*α*—*α*—*α*—*ε*α*ε*ε*α*—*α*—*η*—*ο*α*.

Ἐστέλλη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Σημαίας.

77. Λεξιγριφος.

Ὅλα τὰ πουλιά με ἔχουν, καὶ βεβαίως με εἰξεύρεις. Ἐὰν κόψῃς τὸν λαιμόν μου τότε πέριξ σου θά μ' εὕρῃς.

Ἐστέλλη ὑπὸ τοῦ Συμπαθητικοῦ

78. Λεξιγριφος.

Εἶμαι νῆσος τῆς Ἑλλάδος· ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς, Τότε, φίλε μου, ἐμπρὸς σου βουνὸν μέγα θ' ἀπαντήσῃς.

Ἐστέλλη ὑπὸ τοῦ Αἰθρίου Οὐρανοῦ.

79. Λύγισμα.

Ἦμουν εἶμαι καὶ θὰ εἶμαι, κ' αἰώνως θὰ ὑπάρχω. Βασιλεύω ἐπὶ πάντων καὶ ἐν γένει πάντων ἄρχω. Δίχως φάρμακα τὰς θλίψεις καὶ τὰς λύπας ἱατρῶν. Τρέχω, τρέχω αἰώνως, κ' αἰώνως ταξειδεύω, Τὸ γνωρίζεις τ' ὄνομά μου, πλὴν δὲν με καταλαμβάνεις, Τώρα ποῦ ζητεῖς νὰ μ' εὕρῃς, ὅσω με ζητεῖς, μὲ χάνεις.

Ἐστέλλη ὑπὸ τοῦ Πολυγράφου.

80. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητούμενων πέντε λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου σοφοῦ.

1. Ἐποχὴ τοῦ ἔτους. 2. Ἀκρωτήριο τῆς Ἑλλάδος. 3. Αἶμα-τόρον ζῶον. 4. Θεὸς τῆς Μυθολογίας. 5. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

Ἐστέλλη ὑπὸ Αἰκατερίνης Κ. Σκοπέτου

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

[Συνέχεια· ἴδε Σελ. 137.]

— Σ τὰ Τρία Σπίτια ἔγινεν ἡ πλημμύρα, δὲν το λέγουν Τρία Σπίτια· ἠρώτησεν ὁ Δουμποδάνος. Ὁ Μάρκος διέκοψε τὴν διήγησίν του καὶ ἐκύταξε τὸν Δουμποδάνον, ἀλλὰ οἱ ἄλλοι ἀνερώνησαν:

— Ἐλα, Μάρκε, ἐξακολούθει τὴν διήγησίν σου! — Naί, ναί, ἀπεκρίθη ὁ Μάρκος, εἰς τὰ Τρία Σπίτια ἔγινεν ἡ πλημμύρα, καὶ εἰς τὰ Τρία Σπίτια! καὶ ἔγινε μεγάλη καταστροφή, καὶ ποῖος εἰξεύρει,

ΕΤΟΣ Ζ'—22^{ον} ΤΕΥΧΟΣ.

ΤΟΜΟΣ Η'—10

ὡς θὰ εὕρω ζωντανήν τὴν γρηά μου τὴν μύνη καὶ τὴν μικρήν...

— Τὴν Κούλα! ἀνεφώνησε πάλιν ὁ Δουμποδά-
νος μετὰ χαρᾶς.

Καθὼς ἤκουσεν ὁ Μάρκος τὸ ὄνομα τῆς Κούλας, ἐπὶ ἤρπασεν εὐθὺς ἀπὸ τὴν θέσιν του, καὶ μὲ τὴν νευρώδη χεῖρά του ἤρπασεν ἀπὸ τὸν τράχηλον τὸν Δουμποδά-
νον, τὸν ἐκύτταξεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀνεφώνησε:

— Καὶ ποῦ τὴν ξέρεις; ... Τὴν εἶδες;

Καὶ τὸν ἔσειε δυνατὰ τὸν ἄθλιον τὸν Λεωνίδα, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ. Τόσον δυνατὰ του ἔτριγγε τὸν τράχηλον.

Οἱ ἄλλοι συμμαθηταὶ ἐσιώπων, διότι δὲν εἴξε-
ρον τί νὰ κάμουν.

Τέλος ὁ Μοντανῆς ἐσηκώθη, τοὺς ἐχώρισε καὶ
τὸν ἐκάθισε τὸν Μάρκον.

— Μὴ ποῦ εἶνέ της; ποῦ εἶνέ της! ἐκρύγχαζεν
ὁ κακίμιρος ὁ Μάρκος.

— Εἶνε ἐν ἀσφαλείᾳ, μὴ φοβεῖσαι, εἶνε πολὺ
καλὰ. Νὰ τὸν ἐδῷ ὁ κύριος Καπάνης ὁ ὁποῖός τὴν
ἔσωσε τὴν μητέρα σου, καὶ ὅλοι μας μαζὶ εὐρίκαμεν
τὴν κόρην σου κατὰ τύχην μέσα εἰς τὸν δρόμον.

Ὁ Μάρκος ἤκουεν, ἀλλὰ δὲν ἐπίστευεν ἀκόμη
ὅτι τοῦ λέγουν ἀλήθειαν, ἐνόμιζεν ὅτι τὸν περιπαί-
ζουν· καὶ τότε μόνον ἐπίστευσεν, ὅτε ὁ Μοντανῆς τὸν
ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν τὸν περιπαίζουν.

Ἀφ' οὗ ἐδιηγήθησαν καταλεπτῶς εἰς τὸν πατέρα
τῆς Κούλας ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς πλημμύρας, τὴν
ὁποίαν ἡμεῖς γνωρίζομεν πρὸ πολλοῦ, ὁ καίμενος
δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ, τόσο πολλὴ ἦτο ἡ συγ-
κίνησίς του· ἀλλὰ μόνον ἐπιθύριζεν:

— Ἀ! κύριε Μάριε! ἂ! καλοὶ μου κύριοι! τί
εὐτυχία! τί καλοὶ ὅπου εἴσθε! Πῶς νὰ σας πλη-
ρώσω τὸ καλὸν τὸ ὁποῖόν μου ἐκάματε!...

— Νὰ πᾶς γρήγορα εἰς τὸ χωριὸν ποῦ εἶνε κοντὰ
ἔς τὰ Τρία Σπίτια, καὶ νὰ μας φιλήσῃς τὴν Κούλα.
Ἦκουσες; αὐτὸ νὰ κάμῃς. Δρόμον, λοιπὸν καὶ μὴ
χασομερᾷς.

— Ἀ! ναί, ναί! θὰ πάω. Ἀ! ναί, ναί, θὰ τρέξω!
Καὶ σας εὐχαριστῶ, κύριοί μου, σὰς εὐχαριστῶ, ναί!
σὰς εὐγνωμονῶ διὰ τὸ καλὸν ποῦ μου ἐκάματε!
σὰς εὐγνωμονῶ ἄλλη μιὰ φορὰ!

Οἱ τέσσαρες φίλοι ἦσαν πολὺ συγκινημένοι καὶ
ἔβλεπον μετὰ χαρᾶς τὸν Μάρκον, ὁ ὁποῖος ἔβαλε
τὸ δέμα του εἰς τὸν ὄμον καὶ ἐξεκίνησε...

Μόλις κατέβη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ γανίου, καὶ εὐ-
θὺς οἱ τέσσαρες φίλοι τὸν εἶδον ὅτι ἐστάθη καὶ ἐφαί-
νετο ὅτι ἐδίσταζε. Ἐπειτα ἐγύρισε καὶ ἦλθε πλη-
σίον τοῦ Μαρρίου καὶ εἶπε:

— Κύριε Μάριε, ἔχω νὰ σας εἰπῶ μίαν εἰδήσιν
διὰ τὴν κυρίαν μητέρα σας.

— Τί τρέχει, Μάρκε; ἀνεφώνησεν ὁ Μάριος ἀνή-
συχος. Λέγε, Μάρκε...

— Κύριε μου Μάριε, χθὲς ἐπέρασα ἀπὸ τὴν
Τάρβην καὶ ἔμεινα διὰ τὴν κυρίαν τὴν μητέρα σας...

— Μὴ λέγε τί ἔμεινες; Διὰ τί δὲν μοῦ το λέῃς
γρήγορα; Μήπως εἶνε κακὴ εἰδήσεις;

— Ὁχι δά, κύριε μου Μάριε, μὴ φοβᾶσθε, δὲν
εἶνε κακὴ εἰδήσεις, ἀλλὰ μόνον...

— Τί μόνον;...

— Ἀκούστε νὰ σας 'πῶ ὅλην τὴν ἀλήθειαν,
κύριε μου Μάριε. Ἡ κυρία ἡ μητέρα σας εἶνε κάμ-
ποσος καιρὸς ὅπου τὴν ἐκυρίευσεν μία λύπη, δὲν
ἔχει ὄρεξι νὰ 'μιλήσῃ μὲ κανένα, δὲν βγίκει εἰς
ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ εἶνε μελancholic, τάχατες τὴν ἔχει
πίσση μελαγχολία, μελαγχολία δὲν εἰσέρω καὶ πῶς
νὰ τὴν 'πῶ. Τὸ κακὸ αὐτὸ το ἔπαθε ἀπὸ τότε; ποῦ
ἔγινεν ἡ πάσχη τῶν σχολείων. Ὅταν εἶδῃ πως
ὅλα τὰ παιδιὰ ἦλθαν ἔς τὰ σπίτια των καὶ τοῦ λό-
γου σου δὲν ἦλθες, παρὰ ἔμεινες εἰς τὸ σχολεῖον,
τῆς ἦλθε μεγάλο παράπονον, καὶ τὴν ἐκυρίευσεν μία
λύπη μεγάλη. Ἐκεῖ κοντὰ ἔς τὸ σπίτι σας εἶνε ἕνα
σπίτι γνωρίμῳ μου, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τὰ ἔμεινα ὅλα αὐτὰ
καὶ πολὺ ἐλυπήθηκα, κύριε μου Μάριε! Κάθε ἀπό-
γευμα ἔς τῆς τέσσαρης ἡ ὥρα καταιδαίνει ἔς τὸν
κῆπον καὶ κάθεται κοντὰ ἔς τὴν πορτοῦλα, καὶ κά-
θεται καὶ κλαίει, σὺν νὰ περιμένῃ κανένα. Ἐπειτα
ἀρχίζει καὶ κλαίει καὶ δὲν ξεκολλᾷ ἀπὸ ἐκεῖ, ἂν δὲν
ἔλθῃ ὁ κύριος πατέρας σας νὰ τὴν καταφέρῃ καὶ
νὰ τὴν ἀναιδᾷς ἔς τὸ σπίτι. Καὶ αὐτὸ γίνεται κάθε
μέρα τακτικά. Τὴν καίμενην δὲν εἰσέρεις πόσον
τὴν καίεται ἡ καρδιά μου! κύριε μου Μάριε!

Ὁ Μάριος ὅσον ἤκουε τὴν διήγησιν τοῦ Μάρκου,
ἐκυρίευστο ἀπὸ λύπην, ἔγινε κατακίτρινος καὶ μὲ δυ-
σκολίαν ἐκράτει τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἑτοιμα
νὰ τρέξουν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς του.

— Τὴν καίμενην! τὴν καίμενην τὴν μητέρα μου!
ἐπιθύριζε τὸ φιλόστοργον παιδίον. Καὶ δὲν μοῦ λέ-
γεις, Μάρκε, εἶνε λοιπὸν πολὺ ἄρρωστη;...

— Ὁχι δά, κύριε μου Μάριε, ἀπεκρίθη ὁ Μάρ-
κος, δὲν εἶνε βαρεῖα ἄρρωστη, παρὰ μόνον εἶνε πι-
κρυμένη διότι δὲν ὑποφέρει τὸν χωρισμὸν σας.

Ἡ κυρία Καπάνη, ἡ μήτηρ τοῦ Μαρρίου, δὲν ἠδύ-
νατο νὰ εἰσεύρῃ ὅτι ὁ υἱός της ἦτο τόσο πολὺ πλη-
σίον της. Διότι εἴξευρεν ὅτι ὁ Μάριος θὰ μείνῃ τὰς
διακοπὰς εἰς τὸ Λύκειον.

Ὁ Μοντανῆς, ὁ Σαϊζάνης, ὁ Δουμποδάνος δὲν εἴ-
ξευρον καὶ αὐτοὶ πῶς νὰ παρηγορήσωσι τὸν φίλον των,
Αἰφνης ὁ Μοντανῆς συνέλαβε, φαίνεται, σχεδὸν ἡ
πολὺ ὠφέλιμον. Εἶπε λοιπὸν πρὸς τὸν συμμαθη-
τὴν του:

— Μάριε, ὅσα μας εἶπεν ὁ Μάρκος πρέπει νὰ
μας πείσουν ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ χάσωμεν στιγμὴν.
Ἐμπρὸς λοιπὸν νὰ φθάσωμεν μίαν ὥραν πρωτύτερα
εἰς τὴν οἰκίαν σου.

Ὁ Μάριος ἐσκέπτετο.

— Τί σκέπτεσαι, Μάριε; ἠρώτησεν ὁ Μοντανῆς.

— Σκέπτομαι ὅτι ἂν ἀναχωρήσωμεν τώρα εὐθὺς,
θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν Τάρβην πάρα πολὺ ἄργά.

— Τί θὰ εἰπῇ αὐτό; ἠρώτησεν ὁ Μοντανῆς.

— Ἐχω ἐν σχέδιον καὶ ὅς σὰς το εἰπῶ αὔριον,
καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅς το ἐγκρίνετε καὶ σεῖς.
Νὰ μείνωμεν ἀπόψε ἐδῶ, καὶ νὰ ξεκινήσωμεν αὔριον
τὸ πρωῒ. Θέλετε;

— Ὅπως θέλῃς, ἀπεκρίθησαν οἱ συμμαθηταὶ του.

Ὁ Μάρκος ἦτο ἐκεῖ πλησίον ἑρθεῖος καὶ περιέ-
στρεψε τὸν σκουφὸν του εἰς τὰ δάκτυλά του. Ἐσκυ-
ψεν εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Μοντανῆ καὶ τὸν ἠρώτησε μὲ
ἀνησυχίαν:

— Μήπως δὲν ἔκαμα καλὰ ὅπου τα εἶπα εἰς τὸν
κύριον Μάριον;

— Ὁχι, ὄχι, φίλε μου, ἔκαμες μάλιστα πολὺ
καλὰ ὅπου εἶπες ὅλην τὴν ἀλήθειαν, καὶ δὲν του ἔ-
κρυψες τίποτε.

— Τότε λοιπὸν εἰμπορῶ νὰ φύγω;

— Βέβαια, Μάρκε, πῆγαινε ἔς τὸ καλόν, πῆγαινε
καὶ καλὸν σου κατευόδιον! εἶπεν ὁ Μοντανῆς.

Ὁ Μάρκος ἐχαίρεισεν ἐκ δευτέρου τοὺς τέσσαρας
συμμαθητάς καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ὁ δὲ Δουμποδάνος εἶπε δυνατὰ πρὸς τὸν Μάρ-
κον:

— Νὰ μου φιλήσῃς τὴν Κούλαν!

Καὶ ὁ μὲν Μάρκος ἀνεχώρησε νὰ εὕρῃ τὴν μη-
τέρα του καὶ τὴν κόρην του, ὁ δὲ Μάριος Καπά-
νης ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐστήριζε τὴν
κεφαλὴν του μὲ τὰς δύο χεῖράς του συλλογισμένος
καὶ λυπημένος.

Οἱ φίλοι του δὲν ὠμίλησαν εἰς αὐτὸν τίποτε, διότι
δὲν ἠθελον νὰ τὸν ταράξωσι. Ἐμεινε λοιπὸν εἰς
τὴν αὐτὴν θέσιν μέχρι τῆς ὥρας τοῦ δείπνου.

Ἀφ' οὗ ἐδείκνυντο ὅχι μὲ πολλὴν ζωηρότητα
καὶ ὄρεξιν, ἀνέβησαν εἰς τὸ δωμάτιόν των νὰ κοι-
μηθῶσι. Συνεφώνησαν δὲ νὰ εἶνε ἔξυπνοι πρὸς πρῶν.

Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐκοιμήθησαν ὀνειρευόμενοι τὴν
εὐτυχίαν τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου των· ἀλλ' ὁ Μάριος
δὲν ἔκλεισε μάτι. Ἐφροντάζετο τὴν ἀγαπητὴν του
μητέρα ἀσθενῆ καὶ πολὺ καταβεβλημένην. Ἐφοβεῖτο
δὲ μήπως ὁ Μάρκος δὲν του εἶπεν ὅλην τὴν ἀλή-
θειαν.

ΚΕ'

ΤΕΙΟΥ ΤΕΙΟΥ ΤΕΙΟΥ

Τώρα πλέον ἐχώριζε τοὺς φίλους μας ἀπὸ τὴν
πατρίδα τοῦ Μαρρίου δρόμος δέκα περίπου χιλιόμε-
τρων. Τὸ διάστημα τοῦτο ἦτο ἀσήμικτον, ἦτο σχε-
δὸν περίπατος τριῶν ἢ τεσσάρων ὥρων.

Ὁ Μοντανῆς, ὁ Δουμποδάνος καὶ ὁ Σαϊζάνης
ἐδιάζοντο χάριν τοῦ Μαρρίου, διὰ νὰ φθάσουν μίαν
ὥραν ἀρχήτερα. Ἀλλὰ ὁ Μάριος δὲν ἐδιάζετο,
καὶ εὗρισκε διαφόρους αἰτίαις διὰ νὰ σταματᾷ τοὺς

φίλους του, καὶ ἔλεγεν ὅτι τάχα ἦτο κουρασμένοι
καὶ ἠθέλε νὰ ἀναπαυθῇ. Καὶ οἱ φίλοι του χωρὶς νὰ
καταλαμβάνουν, ὑπήκουον εἰς αὐτόν, ἀλλὰ πάντοτε
ὁμῶς ἐπροχώρουν.

Αἰφνης ἐν ᾧ ἔστρεψαν καὶ εἰσῆλθον εἰς μίαν
ὁδόν, ἡ ὁποία διέσχισε τοὺς ἀγρούς καὶ εἶχε δεξιὰ
καὶ ἀριστερὰ δένδρα μεγάλα, ἐφάνη μία μικρὰ πόλις.

Ὁ Μάριος ἠπλώσε τὴν χεῖρά του καὶ δὲν εἴμ-
πόρεσε νὰ εἰπῇ ἄλλον λόγον, παρὰ μόνον τὴν λέξιν:

— Ἡ Τάρβη!

Οἱ τρεῖς σύντροφοί του ἐστάθησαν ἀκίνητοι μὲ ἀ-
νοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὸ στόμα. Ἦσαν εὐ-
χαριστημένοι διότι ἐτελείωσαν τόσο μακρινὸν τα-
ξείδιον, καὶ διότι ἐξεπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ φί-
λου των Καπάνη.

— Ἐ, καὶ τώρα; τί προσμένομεν; εἶπεν ὁ
Δουμποδάνος πρὸς τὸν Μάριον. Ἐμπρὸς! μετ'
ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας θὰ ἀσπασθῇς τὴν μητέρα σου.

Ἀλλὰ ὁ Μάριος εἶχε τὰς χεῖράς του εἰς τοὺς
ὀφθαλμούς του καὶ τοὺς ἐσκίαζε καὶ προσεπάθει νὰ
ἴδῃ τὴν ὥραν εἰς τὸ ὠρολόγιον τοῦ κωδωνοστασίου.

— Ὁχι! εἶπεν, ἂς ἀναπαυθῶμεν 'λιγάκι, καὶ
ἐκάθησεν εἰς τὴν ἀκρὰν τῆς ὁδοῦ.

Οἱ φίλοι ἐθύμωσαν διὰ τὴν ὑπομονὴν τοῦ
Μαρρίου, καὶ ἐκάθησαν καὶ αὐτοὶ πλησίον του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθησαν μακρόθεν φω-
ναὶ κορασίων.

Ὁ Μάριος ἠκρασθή καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔγι-
ναι φαιδρὸν.

— Τί εἶν' αὐτὸ που τραγουδοῦν; ἠρώτησεν ὁ
Σαϊζάνης, ὁ ὁποῖος προσεπάθει νὰ καταλάβῃ τὰς
λέξεις καὶ δὲν ἠδύνατο.

— Εἶνε ᾠσμα τὸ ὁποῖον ἐφάλλαμεν εἰς τὸ σχο-
λεῖον.

Τὰ κοράσια ἐπλησίαζον καὶ μία φωνή, μικρά,
ζωηρὰ καὶ καθαρά ἠκούετο καὶ ἔψαλλε:

«Τακτικά αὐγὴ αὐγὴ
πρὶν ἀκοῦν ἡλίου βγῆ,
τὸ πουλάκι ἐξυπνᾷ
καὶ ἀμέσως ἀρχινᾷ
τὸ γλυκὺ κελάδημά του
ταῖου, ταῖου, ταῖου!»

Ἡ φωνὴ ὁλονὴν ἐπλησίαζε καὶ αἱ λέξεις ἠκού-
οντο καθαρώτερα:

«Τὸν Θεὸν δοξολογεῖ
τακτικά αὐγὴ αὐγὴ,
καὶ ἔς τὸν κῆπον ἀντηχεῖ
ἡ γλυκεῖα προσευχὴ
τὸ γλυκὺ κελάδημά του
ταῖου, ταῖου, ταῖου!»

Ὅσον ἡ φωνὴ ἐπλησίαζε τόσο ὁ Μάριος ἤκουε
μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς καὶ ἐφάνετο συγκι-
νημένος.

Ἡ φωνὴ τὴν πλὴν ἦτο πολὺ πλησίον καὶ ἔψαλλε:

«Ὅταν ἐξυπνῶ κ' ἐγὼ
τὸν Θεὸν δοξολογῶ
μὲ εὐγνώμονα ψυχὴν,
καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν,
μελετῶ τὸ μᾶθημά μου...
ταῖου, ταῖου, ταῖου!»

Ὁ Μάριος διὰ μιᾶς ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ Μον-
την καὶ εἶπε:

— «ὦ! αὐτὴν τὴν φωνὴν τὴν γνωρίζω!

Καὶ ἀφοῦ ἤκουσεν ἀκόμη καλλιτέρα, ἀνεφώνησεν:

— «ὦ! εἶνε ἡ φωνὴ τῆς Λουκίας!

Οἱ μαθηταὶ εὐθὺς ἐσηκώθησαν πολὺ περίεργοι,
διότι εἴξευρον ὅτι Λουκία ἦτο ἡ μικρὰ ἐξαδέλφη
τοῦ Μαρίου: Ὁ Μάριος πολλάκις εἶχε διηγηθῆ εἰς
τοὺς φίλους του τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας του
καὶ τὰ ὄνειμα τῶν στενῶν συγγενῶν του. Ὡστε
χωρὶς νὰ ἔχουν ἴδῃ τὴν Λουκίαν εἴξευρον τὸ ὄνο-
μά της.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν εἰς τὸ γύρισμα τῆς ὁδοῦ ἔ-
σθασεν ἡ συνοδεία τῶν κορασίων. Ἐμπρὸς ἔμπρὸς
ἐβάδιζε μικρὸν κοράσιον, κομψότατον ἐνδεδυμένον,
μελαγχρινὸν καὶ εὐμορφότατον. Τὰ ἄλλα κοράσια
εἶχον σιωπήσῃ καὶ ἐτραγῶδει αὐτὸ μόνον του.

Ὁ Μάριος μὲ ἐν πῆδημα εὐρέθη εἰς τὸ μέσον
τῶν κορασίων.

Τὰ κοράσια εὐθὺς ὡς εἶδον τὰ τέσσαρα παιδία,

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

Ἡ μάμμη τοῦ μικροῦ Κίμωνος δὲν εἶνε διόλου
εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸν ἕγγονόν της. Τῷ ἐχάρι-
σεν ἐν ὥραϊον πτυάριον διὰ νὰ παίξῃ εἰς τὴν ἄμ-
μον τοῦ Φαλήρου τὰς καλοκαιρινὰς ἡμέρας, ὅταν
τον παραλαμβάνῃ μαζὶ της εἰς τὴν ἐξοχικὴν της οἰ-
κίαν ἢ μάμμη του. Ὁ Κίμων ἔλαβε τὸ πτυάριον
καὶ μὲ αὐτὸ ἔσκαψε μίαν πολὺ βαθεῖαν τρύπαν εἰς
τὴν ἄμμον, ἀλλὰ δὲν εἶπεν οὔτε λέξιν εἰς τὴν μάμ-
μην του.

— Κίμων, δὲν ἔχεις τίποτε νὰ μου εἰπῇς;

Καμμία ἀπάντησις: Ὁ Κίμων ἐξακολούθει νὰ σκά-
πτῃ καὶ οὔτε στρέφεται νὰ ἰδῇ.

— Κίμων, παιδί μου, σήκω καὶ κύτταξέ με.

Ὁ Κίμων σηκώνεται, καὶ πηγαίνει καὶ στέκει ἔμ-
πρὸς εἰς τὴν μάμμη του, ἀκουμβᾷ εἰς τὸ πτυάριον
του, τὴν κυττάζει, ἀλλὰ δὲν λέγει τίποτε.

— Παρατήρησα, ἐξακολούθει ἡ μάμμη, ὅτι ἀπὸ
χθές, ὅπου σ' ἐπῆρα μαζὶ μου, οὔτε μίαν μόνον φο-
ρὰν δὲν εἶπες ἐν εὐχαριστῶ, οὔτε εἰς τὴν θεῖαν σου,
οὔτε εἰς ἐμέ: ἐνόμισα ὅτι ἡ εὐχαριστήσις ὅτι ἦλθες
μαζὶ μου ἦτο τόσο μεγάλη ὥστε σ' ἔκαμε νὰ λη-

δηλὰ τὸν Μάριον καὶ τοὺς τρεῖς φίλους του, ἐτρό-
μαξαν καὶ διὰ μιᾶς ἔγιναν ἀστραπή, ὅπως πετοῦν
τὰ μικρὰ σπουργιτάκια, ὅταν ἴδουν ἄνθρωπον.

Μόνον ἐν κοράσιον ἔμεινε καὶ ἐκύτταζεν ἀσκαρ-
δευκτεῖ τὸν Μάριον, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς το ἐκύτ-
ταζε καὶ ἐμειδίει.

— «Α! ἀνεφώνησε τὸ κοράσιον, σὺ εἶσαι; σὺ,
Μάριε! καὶ ἔτρεξεν ἐπάνω του καὶ τον κατεφίλησε.

— Ναί, Λουκία μου! ἐγὼ εἶμαι! ἐπιθύρυσεν ὁ
Μάριος.

— «ὦ! τί χαρὰ πού σε βλέπω! Ἐλεγε ἡ Λου-
κία, Ἄχ! πόσον θὰ χαρῇ ἡ θεῖα ὅταν σε ἰδῇ!

— Ἡ μητέρα μου; εἶπε ζωηρῶς ὁ Μάριος.

— Ναί, ναί, ἡ μητέρα σου ἢ καὶ ἡ μητέρα μου. Ἐλεγε
πὺς δὲν θὰ σε ἰδῇ τὰς παύσεις καὶ ἀπὸ τὴν λύπην
της ἀρρώστησε!

— Ἀρρώστησε καλὰ;

— Ὁχι δά! καθὼς σε ἰδῇ θὰ γίνῃ καλὰ!

— Ἀλήθεια;

— Ἀλήθεια, ἀλήθεια!

Ὁ Μάριος λοιπὸν δὲν εἶχε λάθος, καὶ ἡ κυρία
Καπὴν ἦτο μόνον πικραμένη κατὰ καρδίαν, διότι δὲν
ἔδλεπε τὸν ἀγαπητὸν της Μάριον. Ἀλλ' ὅμως ἔ-
πρεπε νὰ τὴν θεραπεύσουν, καὶ νὰ τὴν θεραπεύσουν
σύντομα καὶ διὰ μιᾶς.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΔΕΒΩ)

ὅτι εἶνε κκχόν, ἀχάριστον καὶ βάρβαρον. Καὶ διὰ
σε παρακαλῶ, δὲν σου ἀρέσει νὰ λέγῃς εὐχαριστῶ;

— Ἰσως, εἶπεν ὁ μικρὸς Κίμων, ἀφ' οὗ ἐσκέ-
φθῃ ὀλίγον, διότι πρέπει νὰ λέγω πολὺ συχνὰ εὐ-
χαριστῶ.

— Πολὺ συχνὰ! αὐτὴ εἶνε ἡ χειροτέρα ἀπὸ ὅλας
τὰς δικαιολογίας. Καὶ βέβαια πρέπει νὰ λέγῃς συ-
χνὰ εὐχαριστῶ. Ἀλλὰ ἡξεύρεις διὰ τί; Διότι δὲν
εἰσμπορεῖς νὰ κάμῃς τίποτε χωρὶς τὴν βοήθειαν τῶν
ἄλλων. Κακόμοιρό μου παιδί, τί θὰ γίνῃς ἂν δὲν ἔχῃς
κανέναν νὰ σου διδῇ ὅ,τι σου χρειάζεται: τὰ ἐνδύματα

τὰ ὅποια φορεῖς, τὰ φα-
γητὰ τὰ ὅποια τρώγεις,
τὴν μικρὰν κλίνην ὅπου
κοιμάσαι, τὰ παιγνίδια μὲ
τὰ ὅποια παίζεις, τὰς πε-
ριποιήσεις τῶν ὁποίων ἔχεις
ἀνάγκην πᾶσαν στιγμὴν;
Δὲν εἰξεύρεις ἀκόμη οὔτε
νὰ πλυθῇς, οὔτε νὰ ἐνδυ-
θῇς, οὔτε νὰ διορθώσῃς τὴν
ἀταξίαν τὴν ὁποίαν προξέ-
νεις εἰς τὸ σπίτι; μόλις εἰ-
ξεύρεις νὰ τρώγῃς μόνος
σου, καὶ δὲν θέλεις νὰ λέ-
γῃς εὐχαριστῶ; Ἀλλὰ τὸ
μικρόν μου σκυλάκι, ὁ ἔ-
κτωρ, ἔχει περισσοτέραν εὐ-
γένειαν ἀπὸ σέ, εὐχαρι-
στεῖ ὅπως ἡξεύρει, πηδᾷ
ἀπὸ τὴν χαρὰν του, κινεῖ
μὲ χαρὰν τὴν οὐρανὸν του,
ὅταν τὴν δίδω κανέναν γλύ-
κισμα. Συλλογίσου καλὰ
ὅτι ἂν ἐν μικρὸν παιδί ἔλε-
γεν εὐχαριστῶ εἰς τὴν μητέ-
ρα του καὶ εἰς τὴν τροφόν του
ἀπὸ τὸ πρῶτον εἰς τὸ βρά-
δυ, ὅλην τὴν ἡμέραν, χωρὶς νὰ σταθῇ διόλου, πάλιν δὲν
θὰ εἶπῃ ἀρκετὰ δι' ὅλας τὰς περιποιήσεις τὰς ὁποίας
τὴν ἔκαμαν εἰς περιστάσεις εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνετο
νὰ εἶπῃ τίποτε, ὅταν ἦτο πολὺ μικρὸν καὶ δὲν εἴξευρε
νὰ ὁμιλῇ Ἀλλ' ἡ μητέρα σου δὲν σου ζητεῖ τόσα
πράγματα: τώρα ὅπου εἰξεύρεις καὶ ὁμιλεῖς ἀπαιτεῖ
ἀπὸ σέ μόνον νὰ εἶσαι εὐγενὴς πρὸς αὐτὴν καὶ νὰ
προσθέτῃς εἰς τὰ εὐχαριστῶ σου ἐν φιλάκι ἀπ' ἐ-
δῶ, ἐν φιλάκι ἀπ' ἐκεῖ, διὰ νὰ δείξῃς ὅτι νοιώθεις
τὴν καλοσύνην της καὶ τὴν ἀγάπην της. Τὴν καί-
μένην τὴν μητερούλα σου, ἡ ὁποία ἐκοπίασε τόσο διὰ
τὸ παιδί της, πρέπει νὰ τὴν ἀγαπᾷς πολὺ, παιδί μου,
καὶ τὸ καλλίτερον μέσον νὰ τῆς το ἀποδείκνῃς εἶνε
νὰ τὴν εὐχαριστῇς. Εἶνε λοιπὸν τόσο τρομερὸν αὐτὸ

τὸ ὅποσον περιμένω ἀπὸ σέ ἐγώ, ἡ μάμμη σου;
Ὁ μικρὸς Κίμων, ὁ ὁποῖος ποτὲ δὲν ἐσκέφθη
ποῖαν σημασίαν ἔχει τὸ εὐχαριστῶ, εἰς τὴν ἀρχὴν
ἔμεινε συλλογισμένος, ἀρχίζει ἔξαφνα νὰ γελᾷ, ἔπειτα
ρίπτει τὸ πτυάριον του, πηγαίνει καὶ ἐναγκαλίζεται
τὴν μάμμην του καὶ τὴ λέγει:

— Σ' εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὸ εὐμορφον πτυάρι,
καλὴ μου μάμμη.

— Καλὰ, καλὰ, παιδί μου, τώρα πῆγαινε καὶ
παίξε πάλιν.

Ὁ Κίμων ἀρχίζει πάλιν νὰ σκάπτῃ μὲ ἐνθου-
σιασμόν: ἀλλὰ τὸ πρόσω-
πόν του μένει σοβαρὸν δι-
χως ἄλλο σκέπτεται ἀκό-
μη ἔξαφνα λέγει εἰς τὴν
μάμμην του.

— Ἦθελα νὰ πάγω
εἰς τὸ σπίτι καὶ νὰ γράψω
ἓνα γραμματάκι τῆς μη-
τέρας μου.

Ἡ μάμμη παραδέχεται
ἀμέσως τὴν αἴτησιν τοῦ
ἕγγονου της, καὶ ἰδοὺ τί
της ὑπαγορεύει μετὰ με-
ρικὰς στιγμὰς ὁ Κίμων, ὁ
ὁποῖος ἀκόμη δὲν ἡξεύρει
νὰ γράψῃ ἰδιοχείρως μεγά-
λας ἐπιστολάς:

« Ἀγαπητὴ μου μη-
τέρα,

Θέλω νὰ σου γράψω ἓνα
γράμμα, διότι ἡ μάμμη
μου εἶπε πολλὰ πράγμα-
τα τὰ ὅποια μ' ἔκαμαν κ'
ἐλυπηθῆκα. Φαίνεται ὅτι
πολλὰς φορὰς δὲν φέρομαι
μὲ εὐγένειαν καὶ ὅτι δὲν
λέγω εὐχαριστῶ, ὅταν πρέ-
πει. Αὐτὸ δὲν θὰ μου συμβῇ ποτὲ νὰ το λησμονή-
σω πλέον καὶ θὰ σε φιλήσω πολλὰς φορὰς ὅταν
ἔλθω μεθαύριον. Ἀ! δι' ὅλα τὰ εὐχαριστῶ πού
ἔχω λησμονήσει, θὰ σου γράψω σήμερα πολλὰ εὐ-
χαριστῶ, τὸ ὀλιγώτερον ἑκατὸν. Ἡ μάμμη θὰ μου
κρατῇ τὸ χεῖρ διὰ νὰ σοὺ τα γράψω ἐγὼ ὁ ἴδιος:
Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ,
εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ,
εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ.

Τώρα εἶμαι εὐχαριστημένος, θὰ πάγω νὰ παίξω
καὶ αὐριον θὰ σου γράψω πάλιν ἄλλα εὐχαριστῶ.
Ὁ μικρὸς σου Κίμων.»

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΩΝ ΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΚΡΟΝ ΑΘΗΝΑΙΟΝ

ΙΑ'. Νοέμβριος.

Ἀγαπητέ μου φίλε,

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἀναχωρῶ τὸ κιβώτιόν μου εἰς τοιμὸν με περιμένει· σοῦ γράτῳ βιαστικῶς ἐπάνω εἰς ἐν τραπέζι τοῦ ξενοδοχείου «Τὸ 1885», ὅπου ἤλθα καὶ ἐφέτος κ' ἔμεινα ἕνα μῆνα. Ἐπειδὴ δὲν ἤμπο- ρεσα νὰ σε ἴδω, σὲ ἀποχαιρετῶ με τὴν ἐπιστολὴν μου· εἰς τὸ ταξίδι μου δὲν θὰ εἶμαι μόνος, θὰ ἔχω καὶ συντροφιάν, τὸ Φθινόπωρον, τὸ ὁποῖον ἂν καὶ ἔρ- χεται δύο μῆνας πρωτιέτερά μου, περιμένει νὰ φύ- γωμεν πάντα μαζί· θὰ τοῦ ἀρέσῃ, πιστεύω, νὰ συν- ταξιδεύωμεν.

Μὲ τὸ ἀτμόπλοιο «Τὸ Ἔτος» τὸ ὁποῖον φθάνει τὴν Κυριακὴν, ἔρχεται ὁ Δεκέμβριος φέρων μαζί του καὶ τὸν Γέρο-Χειμῶνα. Ὡ! πόσαις μυτίσαις θὰ κοκ- κινίσουν, πόσα δακτυλάκια θὰ βγάλουν ξεπαγιά- σματα!... Τί φοβερός πού εἶνε αὐτὸς ὁ χειμὼν μετὰ τὴν χιονισμένη γένειά του καὶ τὴν παγωμένην ἀναπνοήν του!... Ὅλοι τον φοβοῦνται, τὰ πουλάκια, τ' ἀρ- νιά, τὰ δένδρα, ἡ θάλασσα, καὶ τὰ βουνά· τὸν φοβοῦν- ται ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἀπὸ τὰ παιδάκια, πού δὲν ἔχουν ἀκόμη ὁδόντια, ἕως εἰς τοὺς γέρους πού δὲν ἔχουν πλέον, καὶ δι' αὐτὸ ὅλοι κáμνουν πρὸ καιροῦ τὰς προετοιμασίας διὰ νὰ τον ὑποδεχθῶν με τιμὴν: κáμνουν καινούργια φορέματα, ἀνάπτουν φω- τιὰν καὶ φεγγοβολοῦν αἱ ἐγκαταλειμμέναι ἐστῖαι, στήνουν τὰς μακρυλαίμους θερμάστρας, ἀγοράζουσιν κάστανα ζεστά ἀπὸ τὰς γωνίας τῶν δρόμων. Οἱ σχ- λεπτοσῆδες ἀπὸ τὸν Ὀκτωβρίον ἤδη ἀναγγέλλουν τὴν ἔλευσίν του, ὅπως αἱ χελιδόνες ἀπὸ τὸν Μάρτιον τὴν ἔλευσιν τῆς ἀνοιξέως· ἀλλὰ ποῖα διαφορὰ τοῦ ποιη- τικοῦ κελαδῆματος τοῦ πτερωτοῦ ψάλτου τοῦ Ἑα- ρος, ἀπὸ τὴν ἀηδὴ κραυγὴν «σα...λέπι» τοῦ ρυπα- ροῦ ψάλτου τοῦ χειμῶνος!

Πρὶν ἀναχωρήσω κάτ' ἡλίπια νὰ ἴδω· εἶχα μά- θει ὅτι ἐκάματε τόσας προετοιμασίας, ὅτι ἐμαζεύ- σατε τόσον στρατὸν εἰς τὰ σύνορα· ἀλλὰ ἕως τὴν στιγμὴν πού σου γράφω οὔτε ἕνα ταυφένι δὲν ἐδρόν- τησε, οὔτε μὴτ' Τούρκου δὲν ἐμάτωσε... Πολὺς ὁρῶς διὰ τίποτε...

Τί λύπην πού αἰσθάνονται δι' αὐτὴν τὴν κατá- στασιν τῆς ἀτολμίας τοῦ Ἑθνικοῦ μερικοὶ ἀληθεῖς Ἑλληνας!

Ἐγνώρισα ἕνα ζωγράφον, ἕνα μέγαν καλλιτέ- χνην τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα τιμᾶται εἰς τὴν Εὐρώπην ὅπου αἱ εἰκόνες του εἶνε περιζήτητοι. Εἶνε γέρον τῶρα, φαλακρός, με μακρὸν λευκὸν γένειον. Ἀπὸ τὴν νεανικὴν τοῦ ἡλικίαν δύο πράγματα ἡγάγητε με ὅλην τὴν δύναμιν τῆς καρδίας του: τὴν Ἑλ-

λάδα καὶ τὴν Καλλιτεχνίαν. Ἀλλ' ὅσον παρήρχοντο τὰ ἔτη, μετὰ τὴν μαλλίαν του πού ἐπιπτον, ἐπιπτον καὶ αἱ ἐλπίδες του διὰ τὴν Πατρίδα. Πῶς τὴν ἐφαντά- ζετο τὴν Ἑλλάδα, πῶς τὴν ἐπέθει ἡ φλογερὰ καλλι- τεχνική του ψυχὴ καὶ πῶς τὴν ἐζέλεπε!... Τὴν ἤθελεν ἔνδοξον, ἡρώϊκον, ἀνταξίαν τοῦ 1821, καὶ τὴν εὕρι- σκε μικράν, φυλακισμένην μέσα εἰς τὰ στενὰ σύνορά της. Διὰ τοῦτο ἦτο πάντοτε σκυθρωπός, ἀπογοητε- μένος.

Ἀλλ' ἄλλα τὸ ἔθνος ἐξύπνησε διὰ μιᾶς ἀπὸ τὸν βαθὺν τοῦ λήθαργον, ἀμὲν ἀνετινάχθη ἐπάνω καὶ ἐδουλήθη ὡς λέων πού ἐκσιμᾶτο καὶ ὅλοι ἐνόμισαν ὅτι ἦλθεν ἄλληλιν μίαν φορὰν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἐ- ποχὴ τῶν μεγάλων ἀποφάσεων καὶ τῶν μεγάλων κατορθωμάτων, οἱ χρόνοι τῆς νίκης καὶ τῆς δόξης, ὁ ζωγράφος τότε ἔγινε διὰ μιᾶς ἄλλος ἄνθρω- πος· τὸ βλέμμα του ἔλαμψεν ἀπὸ τὸ ἱερὸν πῦρ τῆς τέχνης, ἡ φαντασία του, ἡ ὁποία ἔμενε ἀκίνητος ὡστὴν πουλάκι ζαρωμένον, ἤνοιξε τὰ πτερά της· ἡ καρδία του ἤρχισε νὰ κτυπᾷ δυνατὰ πάλιν.

Καὶ ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ ἐν ἔργον, τὸ τελευταῖον τοῦ ἔτους, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐνώσῃ τὰ δύο ὄντα τὰ ὁποῖα ἐλάτρευε, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Καλλιτεχνίαν, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ βάλῃ ὅλον του τὸ αἶσθημα, ὅλον του τὸν ἐνθουσιασμόν.

Ἐρχισε τὴν εἰκόνα, μίαν μεγάλην εἰκόνα εἰς τὴν ὁποίαν παρίστανε τὴν Ἑλλάδα ἐξαφνίζομένην μέσα εἰς τὸν ὕπνον της καὶ σηκονομένην ἐπάνω. Ὡ! μετὰ ποίαν ἐμπνευσιν εἰργάζετο!... Ὀλη τοῦ ἡ ὑπερβίος εἶχε συγκεντρωθῇ εἰς τὸ ἔργον ἐκεῖνο· ἂν δὲν τῷ ἐπὶ ἡ- γαίναν φαγητόν, δὲν ἐνθουσιάζετο νὰ φάγῃ. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον κάτω ἀπὸ τὸν χρωστῆρα ἐκείνον τὸν θαυμα- τουργὸν ἤρχισε νὰ γεννᾶται ἐν σῶμα, μία μορφή, ἀόριστα κατ' ἀρχὰς καὶ συγκεχυμένα, ὡς νὰ τα ἐσκέ- παζε κανὲν σύννεφον, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ἐγίνοντο φανερώ- τερα ἡμέραν πρὸ ἡμέραν, ὡς νὰ διελύετο τὸ σύννεφον.

Τί ἐξαισίον ἦτο τὸ σῶμα ἐκεῖνο, τί θεία ἐκείνη ἡ μορφή! ὦ, ποῖα ἐκφράσεις, ποῖα στάσις!

Ναί, ἀληθῶς ἡ Ἑλλὰς ἦτο! ὁποῖός τὴν ἐδύλεπε ἐννοεῖ ἀμέσως ὅτι τῶρα πού ἐξύπνησεν ἡ γυνὴ ἐκείνη, κάτ' τι μέγαν θὰ πράξῃ· τὸ ἔλεγε τὸ βλέμμα της, τὸ ἔλεγε ἡ καρδία της τῆς ὁποίας ἐνόμιζες ὅτι ἤκουες τοὺς παλμούς!...

Καὶ ὅσον ἐπλησίαζε νὰ τελειώσῃ τὸ ἀριστούρ- γημα ἐκεῖνο μετὰ τὸν πυρετῶδῃ ἐμπνευσιν εἰργάζετο ὁ ζωγράφος.

Ἀλλ' ἔξαφνα μίαν ἡμέραν ἐστάθη μετὰ δισταγμὸν ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα· δὲν ἤμπορεσε οὔτε γραμμὴν νὰ σύρῃ μετὰ τὸν χρωστῆρά του...

Διατί αὕτη ἡ μετὰβολή; διατί δὲν ἔλαμπε πλέον ὁ ὀρθολογισμὸς τοῦ ζωγράφου, διατί κατῆφεια πάλιν ἐσκέπαζε τὸ μέτωπόν του;

Διότι φεῖ! ἐπέσθη, διότι ἐθεδαιώθη ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ κάμῃ πάλιν τίποτε, ἀρίνουςα τὸ ὄνομά της νὰ ἐντροπιάζεται καὶ τὰ ὅπλα της νὰ σκωριάζουν· ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ ὁποῖος ἐκίνοι τὴν χεῖρά του ἐξυγεν ἀπὸ τὴν καρδίαν του· ἡ δύναμις τοῦ καλλιτέχνη, τὴν ὁποίαν εἶχε μέσῳ του, ἐχάθη· πῶς νὰ ἐμπνευσθῇ; πῶς νὰ παρυστήσῃ ἐξυπνώσας τὴν Ἑλλάδα ἀπ' οὗ αὕτη ἐπεσε πάλιν εἰς τὸν βαθὺν τοῦ ὕπνου, πῶς νὰ δώσῃ στάσι, ἐκφράσιν ἡρώϊδος ἀπ' οὗ δὲν ἦτο ἡρώϊς· πῶς νὰ ζωγραφίσῃ ὅ,τι δὲν ἐπίστευε;

Μίαν πρωίαν τὴν παρετήρησε, τὴν παρετήρησε τὴν εἰκόνα πολλὴν ὥραν, μετὰ βλέμμα πληρὲς ἀπερι- γράπτου λύπης, ἀλλ' ἀγανάκτησις ἀνέβη ἀπὸ τὴν καρδίαν του εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἐπέταξε μετὰ ὀρμὴν μακρὰν τὸν χρωστῆρα!...

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην οὔτε ἐμῆκε πλέον εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν του ἐργαστήριον· σκόνῃ ἤρχισε νὰ καλύπτῃ τὴν Ἑλλάδα του ὅπως, ἡ ἀδελφὴ

τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, καὶ ἔως ἡμέραν τινα καμμία ἀράχνη ἀπλόσῃ ἐπάνω της τὸν ἱστόν της...

Τετέλεσται! κατεστράφη καὶ τὸ τελευταῖον ὄνειρον τοῦ ζωγράφου· ὁ δυστυχὴς γέρον ἔχασε συγχρόνως τὸ ἰδανικόν του καὶ ὡς καλλιτέχνης καὶ ὡς φιλόπατρις... ἡ καρδία του δὲν θὰ ἐλπίσῃ πλέον, ἡ φαντασία του δὲν θὰ δημιουργήσῃ πλέον. Διὰ τοῦτο ἂν τον ἐδύλε- πες, φίλε μου, πῶς περιπατεῖ καταμόνονχος, σιω- πηλός, μακρὰν ἀπὸ τὸν κόσμον με σκυρμένην κε- φαλήν, ὡστὴν ἡ πολλὴ λύπη νὰ τὴν κάμῃ βαρεῖαν, θὰ ἐννοεῖς τί σκοτεινὴ νῦξ εἶνε μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ γέροντος καλλιτέχνη ἀπ' οὗ ἐσδέσθη καὶ ἡ τε- λευταία λάμψις πού τὴν ἐφώτισε.

Ἀρά γε θὰ κάμῃ τίποτε μέγα ἡ Ἑλλὰς, ἀρά γε θὰ τελειώσῃ τὴν Ἑλλάδα του ὁ ζωγράφος;

Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ, μικρὲς μου φίλε!

Σὲ ἀσπάζομαι ὁ φίλος σου.

Νοέμβριος.

Ὅτι πιστὸν ἀντίγραφον

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΣ

Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΟΥ ΦΕΝΑΧ

Ὅτε τῷ 1827 ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος, τῆς ὁλῶν τῶν Ῥωσσιῶν, ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Περσίας, ἐξ αἰτίας τῆς Ἀρμενίας, τὴν ὁποίαν ἤθελε νὰ προσαρτήσῃ εἰς τὸ κράτος του, οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα ἠπειλοῦντο ἀπὸ τὴν εἰσβο- λὴν τῶν Ῥώσων, κατέφυγον εἰς τὰ περσικὰ καὶ τουρκικὰ σύνορα, παραιοῦντες τὰς ἐστίας των, φεύ- γοντες ὅχι τόσον τὸν ἐχθρὸν ὅσον τὰ δυστυχήματα τὰ ὁποῖα φέρεται μαζί του ὁ πόλεμος. Μεταξὺ τῶν δυστυχῶν ἐκπατρισθέντων, τῶν ζητούτων τὴν φι- λ- ξενίαν καὶ τὸν ἄρτον τῆς συμπαιδείας τῶν γειτόνων των, ἦτο καὶ μία Ἀρμενία χήρα ὀνομαζομένη Ἑλ- μονίκη. Ἡ γυνὴ αὕτη, μήτηρ δύο ὠραίων παιδίων δὲν ἤξευρε πού νὰ εὕρῃ ἄσυλον. Ὁ μακρὸς δρόμος εἶχεν ἐξαντλήσει τὰς δυνάμεις της, καὶ μόλις ἔσθα- σεν εἰς τὴν Ἐρζερούμην (πόλιν τῆς Ἀσιατικῆς Τουρ- κίας) ἔπεσε σχεδὸν λιπόθυμος ἐπάνω εἰς τὰς βαθμίδας μιᾶς παλαιᾶς οἰκίας ἡ ὁποία ἐφάνετο ἀκατοίκητος.

Ἡ θυγάτηρ τῆς Ναζίκ, κόρη δεκαντιῶν ἐτῶν καὶ ὁ υἱὸς της Ὀρχανές, ὅστις ἦτο δέκα ἐτῶν, προσε- πάθησαν νὰ τὴν παρηγορήσωσι μετὰ τὰ γλυκύτερα λόγια, μετὰ τὰς τρυφερωτέρας ὁμιλίας.

— Ἐχε ὑπομονήν, ἔχε θάρρος, μητέρα, τῇ ἐ- λεγον· ζήσε δι' ἡμᾶς πού ἔχομεν ἀνάγκην τῆς προσ- τασίας σου καὶ τῆς ἀγάπης σου. Μὴ μοιάζεις μετὰ ἐκεῖνα τὰ πουλιὰ τὰ ὁποῖα κοιμοῦνται διὰ πάντα χωρὶς ν' ἀπαντήσουν πλέον εἰς τὴν φωνὴν τῶν μικρῶν των... ὁ Θεὸς θὰ μας βοηθήσῃ, μητέρα. Ἐχε θάρρος!

— Ὅχι δουλέψω ἐγὼ διὰ σένα, καλὴ μου μη- τέρα, ἐξηκολούθει ἡ Ναζίκ, δέν μ' ἐμαθες νὰ κεν- τῶ, νὰ κλώθω λινάρι καὶ νὰ πλύνω;

— Κ' ἐγὼ, ἔλεγε ὁ Ὀρχανές, εἶμαι δυνατός καὶ γέρος, θὰ πᾶγω νὰ γίνω ὑπηρέτης ἑνὸς πικτοπω- λῆτον καὶ θὰ σου φέρω κατὰ σάββατον ὅ,τι κερδίζω.

— Καλὰ μου παιδί, εἰσθε ἀξία καὶ τὰ δύο πολὺ καλλιτέρας τύχης, ἀπεκρίθη ἡ Ἑλμονίκη. Θέ- λετε νὰ ἐργασθῆτε καὶ δὲν συλλογίζεσθε ὅτι δὲν ἔχο- μεν στέγην νὰ μας σκεπᾶσθ, οὔτε ὀλίγα λεπτὰ διὰ ν' ἀγοράσωμεν ῥίζι ἢ ψωμί... Θέλετε νὰ ἐργασθῆτε, καί, μένα, καὶ μόλις γνωρίζετε τὴν γλώσσαν τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον κατερύγομεν... Εἴμεθα ξένοι... κατὰ χει- ρότερον... μετενέχσθαι... ποῖος θὰ μας προστατεύσῃ; ποῖος θὰ ἐννοήσῃ τὸν πόνον καὶ τὴν πτωχίαν μας;

— Ἡ Ἀρμενία δὲν εἶνε τόσον πολὺ μακράν, Κυρά, ὥστε εὐρίσκονται ἐδῶ συμπατριῶται οἱ ὁποῖοι συμ- παθοῦν τὰ βασανὰ σου! εἶπεν ἔξαφνα μία φωνὴ ἡ ὁποία ἔκχευε ν' ἀνταρχήσῃ ἀπὸ χαρὸν ἢ μήτηρ καὶ τὰ δύο τέκνα.

Ἀνὴρ τεσσαράκοντα ἐτῶν περίπου, φορῶν γούναν καὶ φέσιον, εἶχεν ἀνοίξει τὴν θύραν τῆς οἰκίας, εἰς τὰς βα- θμίδας τῆς ὁποίας εἶχε πέσει ἡ Ἑλμονίκη. Ἡ πλω- σε τὴν χεῖρά του πρὸς τὴν δυστυχὴ γυναῖκα λέγων:

— Δὲν εἶμαι πλούσιος, ἀδελφὴ μου, εἶμαι ἀπλοῦς ἐξ ἐτῆς (βοτανοπώλης) ἀλλὰ τὸ ὀλίγον πού ἔχω, ἡμπορῶ νὰ το μοιρασθῶ μαζί σας, διότι δὲν ἔχω οὔτε οἰκογένειαν, οὔτε ὑπηρέτην.